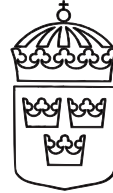

Regeringens proposition

2010/11:155

En ny lag om elcertifikat – enklare regler och en gemensam elcertifikatsmarknad

Prop.
2010/11:155

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 juni 2011

Jan Björklund

Anna-Karin Hatt
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny lag om elcertifikat. Elcertifikatssystemets nuvarande mål och funktionssätt bibehålls oförändrade. De nyheter som föreslås är i huvudsak *att* regler införs som möjliggör en elcertifikatsmarknad som är gemensam med andra länder, *att* kraven skärps för att el som produceras med vattenkraft ska kunna tilldelas elcertifikat och *att* mindre producenter av förnybar el som själva använder den el de producerat får undantas från kvotplikt.

I övrigt innebär förslaget redaktionella och språkliga ändringar samt omdispositioner i syfte att göra lagen mer överskådlig och tydlig. Förslaget innebär även förändringar för att förbättra myndigheternas administrativa rutiner. Förslagen bedöms leda till regelförenklingar. Den nya lagen om elcertifikat föreslås träda i kraft den 1 januari 2012.

I propositionen föreslås vidare att ett avtal mellan Sverige och Norge om en gemensam marknad för elcertifikat ska godkännas av riksdagen. Avtalet träder i kraft den 1 januari 2012 om respektive lands konstitutionella krav har uppfyllts och under förutsättning att EES-kommittén har beslutat om att införliva Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

I propositionen bedömer regeringen även att elcertifikatssystemet uppnår de uppsatta målen och i huvudsak fungerar väl samt att någon reglering av elcertifikatspriserna inte bör göras. En elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge bedöms minska riskerna för höga elcertifikatspriser. Däremot bör informationen till marknadens aktörer och konsumenter förbättras ytterligare, eftersom den är av central betydelse för marknadens funktionssätt.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om elcertifikat.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring utsökningsbalken.....	22
2.3	Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979).....	24
2.4	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	25
2.5	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	26
3	Ärendet och dess beredning.....	27
4	Bakgrund till elcertifikatssystemet och skälen bakom förslaget till en ny lag.....	29
4.1	Bakgrund till elcertifikatssystemet.....	29
4.2	Förslaget till en ny lag.....	29
5	Nyheter i elcertifikatssystemet.....	30
5.1	Stödsystem som är gemensamma med andra länder.....	30
5.2	Anläggningsbegreppet definieras i lagen.....	32
5.3	Skärpta krav för el som produceras med vattenkraft.....	34
5.4	Mindre egenproducenter som själva använder sin el får i vissa fall undantas från kvotplikt.....	37
5.5	Alla elintensiva industrier ska få samma möjlighet att undanta övrig el.....	38
5.6	Tillsynsmyndigheten ska besluta om annullering av elcertifikat.....	39
5.7	Nedsättning av tilldelning av elcertifikat.....	42
5.8	Beslut som ska gälla omedelbart.....	43
6	Lagtekniska omarbetningar.....	44
7	Ikraftträdande och övergångsbestämmelse.....	46
8	En elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge.....	48
8.1	Generellt om införandet av en elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge.....	48
8.2	Kvotkurvans utformning i ett gemensamt elcertifikatssystem.....	51
8.3	Kontrollstationer.....	53
8.4	Uppföljning av etableringen av den gemensamma elcertifikatsmarknaden mellan Sverige och Norge.....	54
8.5	Elöverföringsförbindelser.....	55
9	Avtal med Norge om etablering av en gemensam elcertifikatsmarknad.....	56
10	Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser.....	61
11	Konsekvenser.....	65

12	Författningskommentar	71	Prop. 2010/11:155
12.1	Förslag till lag om elcertifikat	71	
12.2	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.....	87	
12.3	Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)	87	
12.4	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	87	
12.5	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	88	
Bilaga 1	Sammanfattning av rapporten Regelförenkling	89	
Bilaga 2	Energimyndighetens lagtextförslag – Regelförenkling	92	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	110	
Bilaga 4	Sammanfattning av rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge	111	
Bilaga 5	Energimyndighetens lagtextförslag – Gemensamt elcertifikatsystem med Norge	119	
Bilaga 6	Lagförslag i Näringsdepartementets promemoria	122	
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanser.....	138	
Bilaga 8	Jämförelsetabell	139	
Bilaga 9	Sammanfattning av Energimyndighetens rapport Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatpriser (ER 2010:27)	141	
Bilaga 10	Lagrådsremissens lagförslag	147	
Bilaga 11	Lagrådets yttrande.....	164	
Bilaga 12	Avtal mellan konungariket Sveriges regering och konungariket Norges regering om en gemensam marknad för elcertifikat.....	175	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 juni 2011.....	185	

Regeringen föreslår att riksdagen

dels antar regeringens förslag till

1. lag om elcertifikat,
2. lag om ändring i utsökningsbalken,
3. lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979),
4. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
5. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

dels godkänner avtal mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Norges regering om en gemensam marknad för elcertifikat (avsnitt 9).

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om elcertifikat

Härigenom föreskrivs följande

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag syftar till att främja produktion av förnybar el.

Definitioner m.m.

2 § I denna lag betyder:

1. *förnybar el*: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. *elcertifikat*: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan

– den elintensiva industrins intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter, och

– alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

3 § Om flera produktionsenheter för vattenkraft eller vindkraft finns i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, får de, trots definitionen i 2 § första stycket 3, anses som separata anläggningar.

4 § Regeringen utser tillsynsmyndighet och kontoföringsmyndighet enligt denna lag.

Gemensamma elcertifikatsmarknader

5 § Elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat får användas för att uppfylla en kvotplikt enligt denna lag, om det svenska elcertifikatssystemet har samordnats med elcertifikatssystemet i den andra staten genom en internationell överenskommelse.

Om en gemensam elcertifikatsmarknad inrättas ska det elcertifikatsregister som avses i 3 kap. 1 § utformas så, att staternas elcertifikat kan överföras och annulleras elektroniskt i registret. Den prisinformation som avses i 3 kap. 16 § ska då beräknas utifrån uppgifter för den gemensamma elcertifikatsmarknaden.

2 kap. Tilldelning av elcertifikat

Godkännande av anläggning för tilldelning av elcertifikat

1 § För att tilldelas elcertifikat ska innehavaren av en anläggning skriftligen ansöka hos tillsynsmyndigheten om godkännande av anläggningen för tilldelning av elcertifikat. Denna ordning gäller såväl för nya anläggningar som vid produktionsökningar som avses i 8 § och ombyggnader som avses i 9 §.

Om förutsättningarna enligt detta kapitel är uppfyllda ska tillsynsmyndigheten besluta att godkänna anläggningen för tilldelning av elcertifikat.

Om myndigheten godkänner en anläggning för tilldelning av elcertifikat ska den samtidigt fastställa den period inom vilken elcertifikat får tilldelas.

Förutsättningar för godkännande för tilldelning av elcertifikat

2 § En anläggning ska kunna producera förnybar el och vara tagen i drift för att tilldelas elcertifikat.

3 § Elcertifikat får bara tilldelas för sådan förnybar el vars inmatade mängd och fördelning över tiden har mätts och rapporterats till kontoföringsmyndigheten.

Om inmatningen från anläggningen görs till ett elnät som används utan stöd av nätkoncession, ska innehavaren av anläggningen svara för mätningen och rapporteringen.

Innehavaren av en anläggning ska särskilt beräkna och rapportera elproduktion om

1. endast en del av elproduktionen i anläggningen berättigar till elcertifikat, eller
2. det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 § 1.

4 § När el produceras med sådana flytande biobränslen som avses i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena är att anse som hållbara enligt samma lag.

Särskilda krav för el som produceras med vattenkraft

5 § För el som produceras med vattenkraft får elcertifikat tilldelas endast för produktion i en anläggning som

1. tagits i drift första gången efter utgången av 2002,
2. var i drift den 1 maj 2003 och då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kilowatt, eller
3. tagits ur drift före den 1 juli 2001 och därefter tagits i drift efter utgången av 2002 om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning.

Om en anläggning som avses i första stycket 1 har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och produktionen vid anläggningen ersätter tidigare produktion, får elcertifikat tilldelas endast för produktionsökningar enligt 8 § första stycket.

Tilldelning enligt första stycket 3 ska ske i enlighet med 9 § tredje stycket.

6 § Elcertifikat får tilldelas för el som produceras med vattenkraft i en anläggning som inte omfattas av 5 §, om ett myndighetsbeslut, eller föreskrifter i annan lag eller förordning, ställer nya krav på hur verksamheten ska bedrivas eller hur anläggningen ska vara utformad och tillsynsmyndigheten finner att de nya kraven gör det omöjligt för innehavaren att bedriva en långsiktigt lönsam produktion vid anläggningen om innehavaren inte tilldelas elcertifikat.

Elcertifikat får också tilldelas för el som produceras med vattenkraft i en anläggning som inte omfattas av 5 §, om anläggningen har en installerad effekt om högst 15 megawatt och innehavaren avser att göra omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i anläggningen som, enligt tillsynsmyndighetens bedömning, inte kan leda till en långsiktigt lönsam produktion utan att innehavaren tilldelas elcertifikat.

Tilldelningsperioder

7 § För produktion av el i en anläggning som för första gången har tagits i drift efter den 30 april 2003 får elcertifikat tilldelas i högst femton år från tillsynsmyndighetens godkännande för tilldelning av elcertifikat.

För en anläggning som för första gången har tagits i drift före den 1 maj 2003 får elcertifikat tilldelas

1. för produktion till och med den 31 december 2014, om elen produceras med biobränsle, vattenkraft eller vindkraft och statligt bidrag till en investering eller ombyggnad i anläggningen har getts efter den

15 februari 1998 enligt ett program för vissa investeringar inom energiområdet, eller

2. i andra fall än de som avses i 1, för produktion till och med den 31 december 2012.

Tilldelning för produktionsökning

8 § I anläggningar där el produceras med vattenkraft får elcertifikat tilldelas för varaktiga produktionsökningar som genomförs efter den 30 april 2003.

För annan elproduktion får elcertifikat tilldelas för varaktiga produktionsökningar som genomförs efter den 31 december 2006 om produktionsökningen har skett till följd av investeringar i anläggningen.

Elcertifikat för produktionsökningar får tilldelas i högst femton år från den dag produktionen ökade.

Ny tilldelning efter ombyggnad

9 § Elcertifikat får tilldelas för produktionen i en anläggning vars produktion tidigare har tilldelats elcertifikat endast om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar i anläggningen att den ska anses som en ny anläggning.

Om el har producerats med vattenkraft i en anläggning som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och produktionen i anläggningen tidigare har tilldelats elcertifikat för endast en varaktig produktionsökning, får elcertifikat tilldelas endast för produktionsökningar även om sådana omfattande ombyggnader som avses i första stycket har gjorts.

Tillsynsmyndigheten prövar om en anläggning ska anses som ny och fastställer i förekommande fall från vilket datum anläggningen är att anse som ny. Elcertifikat får tilldelas i högst femton år från den dag anläggningen är att anse som ny.

Förlängd tilldelningsperiod

10 § Om det funnits hinder för tilldelning av elcertifikat under en period, får tillsynsmyndigheten efter ansökan från innehavaren av anläggningen förlänga tilldelningsperioden med motsvarande period, om det finns synnerliga skäl.

Bortre gräns för tilldelning

11 § Elcertifikat får inte tilldelas för produktion av el efter utgången av år 2035.

12 § Efter skriftlig ansökan från innehavaren av anläggningen ska tillsynsmyndigheten lämna förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning godkänd för

1. tilldelning för återupptagen drift efter ombyggnad enligt 5 § första stycket 3,

2. tilldelning enligt 6 § första stycket 2,

3. tilldelning för produktionsökning enligt 8 §, eller

4. ny tilldelning efter ombyggnad enligt 9 §.

Ett förhandsbesked får förenas med villkor och är bindande vid en senare prövning av godkännande.

Bemyndigande

13 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. mätning och rapportering enligt 3 §,

2. åtgärder och villkor för tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar enligt 8 § eller för att en anläggning ska anses som ny enligt 5 § första stycket 3 eller 9 §.

3 kap. Kontoföring av elcertifikat

Elcertifikatsregister

1 § Kontoföringsmyndigheten ska föra ett elektroniskt register över elcertifikat.

Elcertifikatsregistret ska bestå av certifikatkonton som kontoföringsmyndigheten ska lägga upp för elcertifikatsberättigade innehavare av anläggningar samt för kvotpliktiga och deklarationsskyldiga.

Efter skriftlig ansökan ska kontoföringsmyndigheten lägga upp certifikatkonton för dem som inte omfattas av andra stycket.

Tilldelning av elcertifikat genom registrering

2 § Kontoföringsmyndigheten tilldelar elcertifikat. Elcertifikat tilldelas genom att certifikatet registreras på det certifikatkonto som tillhör den elcertifikatsberättigade innehavaren av en anläggning. Varje elcertifikat ska omfatta en megawattimme förnybar el och ha ett identifieringsnummer samt en uppgift om vilken dag det tilldelas anläggningens innehavare.

Registrering enligt första stycket ska ske snarast efter det att en rapport om den elcertifikatsberättigande elproduktionen har kommit in till kontoföringsmyndigheten.

Om tillsynsmyndigheten har fattat ett sådant beslut om nedsättning av tilldelning som avses i 5 kap. 7 § ska tilldelningen göras enligt beslutet.

3 § När ett elcertifikat har överlåtits ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från överlåtaren snarast registrera överlåtelsen på förvärvarens certifikatkonto. Kontoföringsmyndigheten ska även registrera försäljningspriset för elcertifikatet och ange tidpunkten för registreringen.

Har förvärvaren ansökt om att det överlåtna certifikatet ska registreras på hans konto, ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på överlåtarens certifikatkonto, om registrering som avses i första stycket inte redan har skett. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga överlåtaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om överlåtaren inte invänder mot ansökan inom denna tid eller gör invändning som uppenbart saknar fog, ska de överlåtna certifikaten registreras på förvärvarens konto.

Pantsättning av elcertifikat

4 § Om panträtt har upplåtits i ett elcertifikat ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från pantsättaren snarast registrera pantsättningen på pantsättarens certifikatkonto. Tidpunkten för registreringen ska anges.

Har panthavaren ansökt om att en pantsättning ska registreras, ska en preliminär registrering av pantsättningen göras på pantsättarens konto, om registrering som avses i första stycket inte redan har skett. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga pantsättaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om pantsättaren inte invänder mot ansökan inom denna tid eller gör invändning som uppenbart saknar fog, ska pantsättningen slutligt registreras på pantsättarens konto.

5 § När en pantsättning av ett elcertifikat har upphört, ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från panthavaren snarast ta bort uppgiften om pantsättning från pantsättarens certifikatkonto. Tidpunkten för registreringen ska anges.

Har pantsättaren gjort en ansökan om att registreringen om pantsättningen ska tas bort, ska en preliminär registrering om att pantsättningen har upphört göras på pantsättarens konto, om registrering som avses i första stycket inte redan har skett. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga panthavaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om panthavaren inte invänder mot ansökan inom denna tid eller gör invändning som uppenbart saknar fog, ska registreringen om pantsättningen tas bort.

Förfarandet vid ansökan om registrering i elcertifikatsregistret

6 § En ansökan om registrering i elcertifikatsregistret ska göras skriftligen på ett formulär som tillhandahålls av kontoföringsmyndigheten och innehålla de uppgifter som anges på formuläret.

7 § Om en ansökan om registrering i elcertifikatsregistret inte görs skriftligen på ett formulär som avses i 6 §, ska kontoföringsmyndigheten avvisa den.

Om formuläret är ofullständigt ifyllt ska sökanden föreläggas att komplettera ansökan.

Om kontoföringsmyndigheten har förelagt en sökande att komplettera en sådan ansökan som avses i 3–5 §§, ska myndigheten göra en preliminär registrering av uppgifter om överlåtelse eller pantsättning på certifikatkontot. Slutlig registrering ska göras när samtliga uppgifter har kommit in.

8 § Kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om registrering i elcertifikatsregistret om

1. en överlåtare, pantsättare eller panthavare gjort en invändning enligt 3 § andra stycket, 4 § andra stycket eller 5 § andra stycket och det inte är uppenbart att invändningen saknar fog,

2. ett föreläggande enligt 7 § andra stycket inte följs,

3. ansökan avser överlåtelse av ett elcertifikat som pantsättning är registrerad för, eller

4. den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 4 eller 9 §.

Registrering av underrättelse

9 § Om kontoföringsmyndigheten har underrättats om att en innehavare av ett certifikatkonto gått i konkurs, ska detta registreras på certifikatkontot. Detsamma gäller om myndigheten har underrättats om att ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt denna lag har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

När kontoföringsmyndigheten har underrättats om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i första stycket har upphävts eller återgått, ska en sådan registrering som nämns i första stycket tas bort.

Rättsverkan av en registrering

10 § En innehavare av ett certifikatkonto får, med de begränsningar som framgår av registreringar på kontot, förfoga över de elcertifikat som finns registrerade på kontot.

11 § Om samma elcertifikat har överlåtits till flera var för sig, har den överlåtelse företräde som registrerades först. Registreringen ger dock inte en överlåtelse företräde framför en tidigare överlåtelse om förvärvaren kände till eller borde ha känt till den tidigare överlåtelsen, när överlåtelsen registrerades. Detta gäller även förvärv genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller liknande förvärvssätt, när det gäller företrädet mellan ett sådant förvärv och en annan överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

12 § Har ett elcertifikat i annat fall än som avses i 11 § överlåtits av någon som inte ägde det, blir överlåtelsen giltig om certifikatet var registrerat på överlåtarens certifikatkonto vid tidpunkten för överlåtelsen och överlåtelsen har registrerats samt förvärvaren då varken kände till eller borde ha känt till att överlåtaren inte ägde certifikatet. Detta gäller även vid överlåtelse från den som ägde elcertifikatet, om han inte hade rätt att förfoga över det genom överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

13 § En pantsättning av ett elcertifikat behandlas på samma sätt som en överlåtelse vid tillämpningen av 11 och 12 §§.

Underrättelse till kontohavaren

14 § När kontoföringsmyndigheten gjort en registrering på ett certifikatkonto, ska certifikatkontohavaren skriftligen underrättas om det.

Senast vid januari månads utgång varje år ska kontoföringsmyndigheten underrätta kontohavaren om innehållet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår.

Rättelse av uppgift på certifikatkonto

15 § En uppgift på ett certifikatkonto ska rättas, om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs ska ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart obehövt.

Offentliggörande av information

16 § Kontoföringsmyndigheten ska fortlöpande offentliggöra information om överlåtelser av elcertifikat. Informationen ska avse tidpunkten för överlåtelsen, antalet överlåtna elcertifikat och priset för elcertifikaten. Myndigheten ska vidare fortlöpande offentliggöra dels det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten under de närmast föregående tolv månaderna, dels antalet elcertifikat som tilldelats elproducenter under samma period.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten enligt första stycket.

Behandling av personuppgifter

17 § Om inget annat följer av denna lag eller av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter när elcertifikat kontoförs i elcertifikatsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i elcertifikatsregistret.

18 § I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet för vilken stat eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och som

a) avser elcertifikat som registreras i elcertifikatsregistret,
b) för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om elcertifikat, eller

c) avser fullgörande av underrättelseskyldighet,
2. omsättning av elcertifikat, och
3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om elcertifikat utgör underlag för prövningar eller beslut.

19 § Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgifter i elcertifikatsregistret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till elcertifikatsregistret.

4 kap. Kvotplikt

Kvotpliktiga aktörer

1 § Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,
2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden använd el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,
3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och
4. elintensiva industrier som har registrerats.

Kvotplikten inträder när

1. en elleverantör börjar leverera el,
 2. en elanvändare börjar använda el som avses i första stycket 2 eller 3,
- eller

3. en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när

1. en elleverantör upphör att leverera el,
2. en elanvändare upphör att använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har avregistrerats.

Kvotpliktens innebörd

2 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska den 1 april året därefter inneha elcertifikat för annullering i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under beräkningsåret.

3 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska senast den 1 mars året därefter skriftligen i en deklARATION till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den el som ska ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 § och den el som inte ska beaktas enligt 5 § samt det antal elcertifikat som ska annulleras.

Kvotpliktens omfattning

4 § Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per såld eller använd MWh el
2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,151
2008	0,163
2009	0,170
2010	0,179
2011	0,179
2012	0,179
2013	0,135
2014	0,142
2015	0,143
2016	0,144
2017	0,152
2018	0,168
2019	0,181
2020	0,195
2021	0,190
2022	0,180
2023	0,170
2024	0,161
2025	0,149
2026	0,137
2027	0,124
2028	0,107
2029	0,092
2030	0,076
2031	0,061
2032	0,045
2033	0,028
2034	0,012
2035	0,008

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Vid beräkningen av elleverantörens kvotplikt ska försäljningen av el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

5 § Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte el som

1. matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel),

2. en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning, om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft),

3. har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 a eller b,

4. får dras av enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi, om elen har använts i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 c,

5. en elanvändare själv har producerat och använt, i en anläggning som har en installerad effekt om högst 50 kilowatt,

6. har använts i produktionen av el (hjälpkraft), eller

7. en elanvändare själv har producerat och använt, om den använda mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår.

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket 3 eller 4 och övrig el inte överstiger 60 megawattimmar per år, beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

Registrering av kvotplikt

6 § Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

7 § Tillsynsmyndigheten ska efter skriftlig ansökan registrera en elintensiv industri som kvotpliktig.

Avregistrering av kvotplikt

8 § Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

9 § Tillsynsmyndigheten ska avregistrera en industri som inte längre är en elintensiv industri.

Tillsynsmyndigheten ska även avregistrera en elintensiv industri om registreringen baserats på oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om dess företrädare begär det.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Annullering av elcertifikat

10 § Tillsynsmyndigheten beslutar hur många elcertifikat som ska annulleras. Om tillsynsmyndigheten beslutar om annullering av fler elcertifikat än den kvotpliktige uppgett i sin deklARATION, ska det överskjutande antalet elcertifikat registreras som låsta på certifikatkontot i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras.

Tillsynsmyndigheten ska lämna uppgift till kontoföringsmyndigheten om det antal elcertifikat som ska annulleras eller registreras som låsta.

11 § Kontoföringsmyndigheten ska den 1 april varje år annullera eller låsa det antal elcertifikat som tillsynsmyndigheten lämnar uppgift om.

Annullering eller låsning får inte ske av elcertifikat som har

1. pantsatts enligt en preliminär eller slutlig registrering på kontot,
2. utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring, eller
3. överlåtits enligt en preliminär registrering på kontot.

Kontoföringsmyndigheten ska, i förekommande fall, annullera elcertifikat som är låsta när ett beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras har vunnit laga kraft.

Bemyndigande

12 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. undantag från deklARATIONSSKYLDIGHET som avses i 3 §,
2. registrering enligt 7 §, och
3. avregistrering enligt 9 §.

5 kap. Tillsyn

1 § Tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen följs. Tillsynen omfattar dock inte kontoföringsmyndigheten.

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

3 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för tillsynen.

Ett föreläggande får förenas med vite.

4 § Tillsynsmyndigheten ska på begäran få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning som behövs för tillsynen. Denna rätt omfattar inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

5 § Om det finns anledning anta att den som omfattas av tillsynen har begått brott, får han inte föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Återkallelse av godkännande och av förhandsbesked

6 § Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett godkännande för tilldelning av elcertifikat om

1. anläggningen inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande, eller

2. ett godkännande har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa har haft betydelse för rätten att tilldelas elcertifikat.

Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett förhandsbesked om

1. de förutsättningar som låg till grund för beskedet har ändrats, eller

2. förhandsbeskedet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter och dessa har haft betydelse för ärendets avgörande.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Nedsättning av tilldelning av elcertifikat

7 § Om tillsynsmyndigheten finner att produktion av el som rapporteras enligt 2 kap. 3 § tredje stycket inte berättigar till elcertifikat i den omfattning som rapporterats, ska myndigheten besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och underrätta kontoföringsmyndigheten.

Ett beslut om nedsättning gäller omedelbart.

Bevarande av underlag

8 § Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att styrka uppgifter som lämnats om den el som ligger till grund för beräkningen av kvotplikt enligt 4 kap. 4 § och den el som inte ska beaktas enligt 4 kap. 5 §.

Underlaget ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret.

9 § Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 3 § inte lämnar en deklaration i rätt tid, eller lämnar en deklaration som är ofullständig, får tillsynsmyndigheten förelägga den deklarationsskyldige att lämna en deklaration eller göra de kompletteringar som behövs. Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklarationsskyldige att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning som behövs för kontroll av att deklarationen är korrekt. Ett föreläggande får förenas med vite.

10 § En innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till elanvändare som avses i 4 kap. 1 § 2 eller 3.

Om begärda uppgifter inte lämnas får tillsynsmyndigheten förelägga den uppgiftsskyldige att lämna uppgifterna. Ett föreläggande får förenas med vite.

11 § Innehavaren av en anläggning samt elleverantörer ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de statistikuppgifter som myndigheten behöver.

Om begärda uppgifter inte lämnas får tillsynsmyndigheten förelägga den uppgiftsskyldige att lämna uppgifterna. En föreläggande får förenas med vite.

6 kap. Avgifter

Kvotpliktsavgift

1 § Den som är kvotpliktig ska till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklaration enligt 4 kap. 3 § har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller

2. det antal elcertifikat som enligt tillsynsmyndighetens beslut omfattas av kvotplikten inte har kunnat annulleras eller låsas på den kvotpliktiges certifikatkonto.

Kvotpliktsavgiften beräknas per elcertifikat som enligt första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av elcertifikatspriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år.

Kvotpliktsavgift får inte beslutas för elcertifikat som är registrerade som låsta enligt 4 kap. 11 § första stycket.

2 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om kvotpliktsavgift. Myndigheten ska besluta om kvotpliktsavgift senast den 1 september året efter beräkningsåret. Om myndigheten inte har fattat beslut inom den angivna tiden, faller frågan om kvotpliktsavgift.

3 § Om den kvotpliktige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotplikten omfattning i en deklaration eller en ansökan om registrering, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september

året efter beräkningsåret ålägga denne kvotpliktsavgift eller ändra avgiftens storlek. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

4 § Tillsynsmyndigheten får, efter ansökan av den kvotpliktige, sätta ned kvotpliktsavgiften om det finns synnerliga skäl för det.

Sanktionsavgift

5 § En innehavare av en anläggning ska betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt har tilldelats innehavaren, om tilldelningen gjorts på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter som lämnats

1. i en ansökan om godkännande enligt 2 kap. 1 §,
2. vid rapportering enligt 2 kap. 3 § andra och tredje styckena, eller
3. i en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §.

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om sanktionsavgift. Avgiften ska beräknas enligt 1 § andra stycket. Perioden för beräkning av elcertifikatspriset ska dock vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett beslut om sanktionsavgift får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Förseningsavgift

6 § Om en deklaration som avses i 4 kap. 3 § inte lämnas i rätt tid, ska den deklarationsskyldige betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift.

Den deklarationsskyldige ska befrias från förseningsavgift, om det med hänsyn till omständigheter som den deklarationsskyldige inte har kunnat råda över framstår som ursäktligt att deklarationen inte lämnats i rätt tid eller om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Avgifter för ärendehandläggning

7 § För kontoföring och registrering av överlåtelse av elcertifikat får kontoföringsmyndigheten ta ut avgifter. Någon avgift får dock inte tas ut för registrering som sker när elcertifikat annulleras eller tilldelas en innehavare av en anläggning.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för kontoföring och registrering av överlåtelse av elcertifikat.

Indrivning

8 § Om en kvotpliktsavgift, sanktionsavgift eller förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning, ska avgiften lämnas för indrivning. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

7 kap. Straff och skadestånd

Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtliga

1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 6 § första stycket eller, när det gäller elanvändare, 4 kap. 8 § första stycket, eller

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 3 § lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, ska dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

2 § Till böter döms den som uppsåtliga eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift till kontoföringsmyndigheten i en ansökan enligt 3 kap.

3 § första stycket om det pris till vilket elcertifikat har överlåtits. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

3 § Ansvar enligt denna lag döms inte ut om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

4 § Den som inte har följt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Skadestånd

5 § Den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i elcertifikatsregistret har rätt till ersättning av staten.

Ersättningen ska sättas ned med skäligt belopp eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

6 § En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 3 kap. 15 § har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att det förekommit fel.

7 § Utöver vad som föreskrivs om ersättning i 5 och 6 §§ gäller bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

8 § Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 5 och 6 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

8 kap. Överklagande

1 § Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande enligt 2 kap. 1 § och förhandsbesked enligt 2 kap.12 §,
2. förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 6 och 7 §§,
4. avregistrering enligt 4 kap. 8 och 9 §§,
5. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 10 §,
6. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 3 §,
7. återkallelse av godkännande och av förhandsbesked enligt 5 kap. 6 §,
8. nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 5 kap. 7 §,
9. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 9 §,
10. begäran som förenats med vite enligt 5 kap. 10 och 11 §§,
11. kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 1 § och nedsättning av kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 4 §,
12. sanktionsavgift enligt 6 kap. 5 §, och
13. förseningsavgift enligt 6 kap. 6 §.

2 § Beslut av kontoföringsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. tilldelning av elcertifikat enligt 3 kap. 2 § första och andra styckena,
2. registrering enligt 3 kap. 3–5 §§,
3. avvisning enligt 3 kap. 7 §,
4. avslag enligt 3 kap. 8 §, och
5. rättelse enligt 3 kap. 15 §.

3 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

4 § Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 då lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla.

2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft, om beslut om de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken har vunnit laga kraft vid ikraftträdandet.

3. Ett beslut att godkänna en anläggning som producerar el med vattenkraft, eller ett förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning för sådan produktion godkänd, som har meddelats före ikraftträdandet får inte återkallas enligt 5 kap. 6 § första stycket 1 och andra stycket 1 i den nya lagen på grund av att anläggningen inte uppfyller de krav som föreskrivs i 2 kap. 5 § första stycket 3 och andra stycket samt 9 § andra stycket i den nya lagen.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 30 § och 6 kap. 2 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

4 kap.
30 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Utmätning medför förmånsrätt i och med beslutet, om ej annat följer av andra, fjärde eller femte stycket eller 7 kap. 13 §.

Utmätning av här i landet registrerat skepp eller luftfartyg, intecknade reservdelar till sådant luftfartyg eller fast egendom medför inte förmånsrätt förrän ärende angående anteckning om utmätningen tas upp på inskrivningsdag. Upptas på samma inskrivningsdag mer än ett sådant ärende, *skall* den utmätning som skedde först ha företräde. Om här i landet registrerat skepp eller luftfartyg som har utmätts här blir utmätt i ett annat land innan det har tagits om hand av kronofogdemyndigheten, *skall* den rätt som har vunnits genom den förra utmätningen gälla som panträtt.

Utmätning av här i landet registrerat skepp eller luftfartyg, intecknade reservdelar till sådant luftfartyg eller fast egendom medför inte förmånsrätt förrän ärende angående anteckning om utmätningen tas upp på inskrivningsdag. Upptas på samma inskrivningsdag mer än ett sådant ärende, *ska* den utmätning som skedde först ha företräde. Om här i landet registrerat skepp eller luftfartyg som har utmätts här blir utmätt i ett annat land innan det har tagits om hand av kronofogdemyndigheten, *ska* den rätt som har vunnits genom den förra utmätningen gälla som panträtt.

Utmätning av fast egendom eller av luftfartyg i vilket en rättighet skrivits in i inskrivningsregistret för luftfartyg ger företräde framför rättighet i egendomen, om ärende angående anteckning om utmätningen tas upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning av rättigheten söks.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. i nämnda lag inträder förmånsrätten i stället genom underrättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmätningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2003:113) om elcertifikat* medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller för en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2011:000) om elcertifikat* medför förmånsrätt genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller för en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

6 kap.**2 §**

Pengar samt löpande skuldebrev och annan handling, vars uppvisande utgör villkor för rätt att kräva betalning eller begära att någon annan förpliktelse fullgörs, ska tas i förvar.

Utmäts pantbrev i skepp eller fastighet eller skuldebrev som är in-tecknat i luftfartyg eller reservdelar till luftfartyg hos den in-tecknade egen-domens ägare, ska pantbrevet eller in-teckningshandlingen tas i förvar. Om beslutet om utmätning av pantbrev avser ett datapantbrev, ska Kronofogdemyndigheten begära att den statliga lantmäterimyndigheten beslutar att sådana registreringsåtgärder som anges i 7–8 §§ lagen (1994:448) om pantbrevsregister inte får vidtas eller att den statliga lantmäterimyndigheten utfärdar ett skriftligt pantbrev enligt 8 § nämnda lag.

Om det kan antas att en sådan handling som avses i första eller andra stycket undanhålls eller har förkommit, ska i stället sekundogäldenären eller annan förpliktad meddelas förbud att fullgöra sin förpliktelse till annan än Kronofogdemyndigheten eller den som myndigheten anvisar.

Utmätning av en rättighet som är registrerad enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument ska säkerställas genom registre-ring av utmätningen enligt den lagen. Utmäts en rättighet som förvaltas enligt 3 kap. nämnda lag, ska säkerställandet i stället ske genom under-rättelse till förvaltaren om utmätningen. Detsamma gäller om utmät-ningen avser en panträtt i en rättighet som förvaltas enligt det kapitlet.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2003:113) om el-certifikat* ska säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter*.

Utmätning av ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2011:000) om el-certifikat* ska säkerställas genom registrering av utmätningen enligt den lagen. Detsamma gäller vid utmätning av en utsläppsrätt eller en rättighet som är registrerad enligt *lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Härigenom föreskrivs att 4 § förmånsrättslagen (1970:979) ska ha följande lydelse.

4 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förmånsrätt följer med

1. sjöpanträtt och luftpanträtt,
2. handpanträtt och rätt att kvarhålla lös egendom till säkerhet för fordran (retentionsrätt), panträtt på grund av registrering eller under rättelse enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument samt panträtt på grund av registrering enligt *lagen (2003:113) om elcertifikat*,

2. handpanträtt och rätt att kvarhålla lös egendom till säkerhet för fordran (retentionsrätt), panträtt på grund av registrering eller under rättelse enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument samt panträtt på grund av registrering enligt *lagen (2011:000) om elcertifikat*,

3. panträtt på grund av inteckning i skepp eller skeppsbygge eller i luftfartyg och reservdelar till luftfartyg,

4. registrering av båtbyggnadsförskott enligt lagen (1975:605) om registrering av båtbyggnadsförskott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Prop. 2010/11:155

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 22 a § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

**17 kap.
22 a §**

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Elcertifikat behandlas som lagertillgångar om den skattskyldige

1. innehar en sådan anläggning som berättigar den skattskyldige att bli tilldelad elcertifikat enligt 2 kap. lagen (2003:113) om elcertifikat, eller	1. innehar en sådan anläggning som berättigar den skattskyldige att bli tilldelad elcertifikat enligt 2 kap. lagen (2011:000) om elcertifikat, eller

2. i näringsverksamhet är kvotpliktig enligt 4 kap. lagen om elcertifikat.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

2.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Prop. 2010/11:155

Härigenom föreskrivs att 31 kap. 10 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

31 kap.
10 §

Nuvarande lydelse

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av elcertifikatsregistret enligt *lagen (2003:113) om elcertifikat* för uppgift som lämnar eller bidrar till upplysning om ställningen på ett certifikatkonto, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att kontoinnehavaren lider skada.

Föreslagen lydelse

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av elcertifikatsregistret enligt *lagen (2011:000) om elcertifikat* för uppgift som lämnar eller bidrar till upplysning om ställningen på ett certifikatkonto, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att kontoinnehavaren lider skada.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Regelförenkling

Regeringen beslutade den 2 juli 2009 att ge Energimyndigheten i uppdrag att lämna förslag på ändringar i det samlade regelverket kring elcertifikatssystemet för att regelverket skulle bli mer överskådligt, enhetligt och lättillgängligt och för att de administrativa kostnaderna för berörda aktörer skulle minska (dnr N2009/5780/E). Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) den 15 september 2010 i rapporten *Regelförenkling* (dnr N2010/2438/E). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 1*. Myndighetens författningsförslag finns i *bilaga 2*. Rapporten har remissbehandlats och remissvaren finns tillgängliga hos Näringsdepartementet (dnr N2010/2438/E). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

Gemensam elcertifikatsmarknad med Norge

Energimyndigheten fick den 4 februari 2010 ett tilläggsuppdrag (dnr N2010/773/E) att utreda utformningen och analysera konsekvenserna av en utvidgad elcertifikatsmarknad m.m. I uppdraget ingick att analysera de möjligheter och begränsningar för Sverige som följer av de olika mekanismer för samarbete som finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG¹ och 2003/30/EG¹ (förnybartdirektivet) samt att ge förslag till nödvändiga ändringar i det svenska regelverket som skulle följa av en utvidgad elcertifikatsmarknad. Uppdraget delredovisades den 15 maj 2010 i rapporten *Samarbetsmekanismer enligt EU:s förnybartdirektiv* (ER 2010:18) och den 15 september 2010 i rapporten *Gemensamt elcertifikatsystem med Norge* (ER 2010:28). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 4*. Myndighetens författningsförslag finns i *bilaga 5*. Rapporten *Gemensamt elcertifikatsystem med Norge* (ER 2010:28) har remissbehandlats och remissvaren finns tillgängliga hos Näringsdepartementet (dnr N2010/2438/E). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

Näringsdepartementets promemoria En ny lag om elcertifikat – regelförenkling och en gemensam elcertifikatsmarknad

I promemorian *En ny lag om elcertifikat – regelförenkling och en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge* har Näringsdepartementet vidareutvecklat lagförslagen i de remissbehandlade rapporterna *Regelförenkling* och *Gemensamt elcertifikatsystem med Norge*. Lagtexterna har också omarbetats och omdisponerats i förhållande till lagen (2003:113) om elcertifikat (nedan benämnd 2003 års lag). För att uppnå ökad överskådlighet och lättillgänglighet har departementet utarbetat förslag till en ny lag om elcertifikat. Promemorians lagförslag finns i

¹ EUT L 140, 5.6.2009, s. 16, (Celex 32009L0028).

bilaga 6. Promemorian har remissbehandlats. Remissvaren finns tillgängliga hos Näringsdepartementet (dnr 2010/2438/E). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*.

I *bilaga 8* finns jämförelsetabeller där det framgår vilka bestämmelser i den nya lagen som motsvarar bestämmelser i 2003 års lag och vice versa.

Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser

Regeringen beslutade den 2 juli 2009 att ge Energimyndigheten i uppdrag att genomföra en kontrollstation av elcertifikatssystemet (dnr N2009/5780/E). I uppdraget ingick det att analysera vilka effekter en ambitionshöjning i elcertifikatssystemet skulle komma att få för de elkunder som omfattas av elcertifikatssystemet fram till år 2020 och därefter. Uppdraget redovisades den 4 januari 2010 i rapporten *Konsekvenser för elkunden av en höjd ambitionsnivå i elcertifikatssystemet – Delredovisning 2* (dnr N2010/7/E).

I propositionen *Höjt mål och vidareutveckling av elcertifikatssystemet* (prop. 2009/10:133) föreslog regeringen ett nytt mål och nya kvotpliktsnivåer för produktionen av förnybar el som innebär en ökning med 25 TWh till år 2020 jämfört med 2002 års nivå. I propositionen gjorde regeringen också bedömningen att det inte fanns ett tillräckligt beslutsunderlag gällande frågan om hur exempelvis ett pristak eller andra särskilda metoder ska utformas för att hålla konsumenternas kostnader för elcertifikaten på en rimlig nivå. Regeringen beslutade mot denna bakgrund den 25 mars 2010 att med ändring av beslutet den 2 juli 2009 uppdra åt Energimyndigheten att i samråd med Konjunkturinstitutet analysera den framtida kostnadsutvecklingen och utformningen av insatser för att motverka risken för eventuellt kraftigt höjda kostnader för konsumenterna i elcertifikatssystemet. Det nya uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) den 1 september 2010 i rapporten *Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser (ER 2010:27)* (dnr N2010/2438/E). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 9*. Rapporten har remissbehandlats och remissvaren finns tillgängliga hos Näringsdepartementet (dnr N2010/2438/E). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 28 april 2011 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 10*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 11*. Lagrådet har i huvudsak haft redaktionella synpunkter på förslaget. Regeringen har i princip följt Lagrådets förslag. Regeringen behandlar Lagrådets synpunkter i avsnitt 6 och i författningskommentaren. Utöver ändringar med anledning av Lagrådets synpunkter har även vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts i förhållande till lagrådsremissen.

Lagförslagen i avsnitt 2.2–2.5 är av sådan beskaffenhet att regeringen bedömer att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund till elcertifikatssystemet och skälen bakom förslaget till en ny lag

4.1 Bakgrund till elcertifikatssystemet

Den 1 maj 2003 infördes elcertifikatssystemet för att främja en ökad elproduktion från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet ersatte huvuddelen av tidigare drifts- och investeringsstöd till förnybar elproduktion. Målet inom systemet var inledningsvis att produktionen av förnybar el skulle öka med 10 terawattimmar till 2010. Målet har höjts vid flera tillfällen. Genom den senaste höjningen är målet att produktionen av förnybar el ska öka med 25 terawattimmar till 2020 jämfört med 2002 års nivå.

Elcertifikatssystemet är ett marknadsbaserat stödsystem. Det innebär att producenter av förnybar el under vissa förutsättningar blir tilldelade elcertifikat av staten och att elleverantörer och vissa elanvändare har en skyldighet att inneha elcertifikat i förhållande till sin försäljning respektive användning av el (kvotplikt). På det sättet skapas en marknad för elcertifikat som innebär att förnybar el kan produceras kostnadseffektivt.

Elproducenter, vilkas elproduktion uppfyller kraven i lagen om elcertifikat, får ett elcertifikat för varje megawattimme (MWh) el som de producerar. Elcertifikat får tilldelas för produktionen av el i högst 15 år, dock längst till utgången av år 2035. Mängden elcertifikat som ska köpas av de kvotpliktiga elanvändarna ändras från år till år i takt med att kvotplikten successivt ändras, vilket medför en ökande efterfrågan på elcertifikat.

Elcertifikatssystemet har genomgått flera förändringar sedan det infördes. Från början fanns exempelvis ingen tidsbegränsning för tilldelning av elcertifikat. Stödperioden begränsades den 1 januari 2007 samtidigt som större delen av kvotplikten flyttades från elanvändare till elleverantörer. Nya produktionsanläggningar för förnybar el får numera tilldelas elcertifikat i 15 år. Tilldelningsperioden för de produktionsanläggningar som var i drift när stödsystemet infördes upphör vid utgången av år 2012 eller år 2014. Varaktiga produktionsökningar i en anläggning kan få separata femtonåriga tilldelningsperioder. De produktionsanläggningar som en gång fasats ut ur systemet kan kvalificera sig för en ny tilldelningsperiod ifall det har gjorts sådana investeringar i anläggningen att den kan betraktas som ny.

Elcertifikatssystemet har hittills förlängts i omgångar från år 2010 till år 2035.

4.2 Förslaget till en ny lag

Elcertifikatslagen har ändrats vid flera tillfällen sedan systemet infördes 2003. Vissa ändringar har varit omfattande, exempelvis kan nämnas införandet av tidsbegränsade tilldelningar och flytten av kvotplikt från elanvändare till elleverantörer (prop. 2005/06:154). Den grundstruktur som från början fanns i 2003 års lag har därför till stor del försvunnit. Regelverket har förlorat sin överskådlighet och blivit svårtillgängligt.

Om de förändringar som nu föreslås skulle föras in i 2003 års lag skulle komplexiteten öka ytterligare eftersom lagen redan har ett behov av omfattande redaktionella ändringar både avseende lagtextens utformning, dispositionen av paragraferna och indelningen i kapitel.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen därför en ny lag om elcertifikat. Syftet är att förbättra lagens struktur och överskådlighet utan att elcertifikatssystemets mål och funktionsätt förändras.

I den nya lagen har paragraferna omdisponerats och indelats i nya kapitel i förhållande till 2003 års lag. Vissa bestämmelser har ändrats redaktionellt, andra har flyttats över oförändrade till den nya lagen. Avsikten har inte varit några förändringar i sak utöver de förslag som presenteras nedan. Konsekvensanalysen avser i huvudsak de nya förslagen. En översyn av alla de bestämmelser som flyttats över från 2003 års lag har inte genomförts. Alla bestämmelser i den föreslagna lagen har därmed inte heller konsekvensanalyserats.

Genom författningskommentaren och den jämförelsetabell som finns i *bilaga 8* kan man se vilka paragrafer i 2003 års lag som motsvarar de föreslagna bestämmelserna.

5 Nyheter i elcertifikatssystemet

5.1 Stödssystem som är gemensamma med andra länder

Regeringens förslag: Elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat ska få användas för att uppfylla kvotplikten enligt den svenska lagen om elcertifikatssystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatssystemet i den andra staten.

Om en gemensam elcertifikatsmarknad inrättas ska elcertifikatsregistret utformas så, att ländernas elcertifikat kan överföras och annulleras elektroniskt i registret. Prisinformation ska beräknas utifrån uppgifter för den gemensamma elcertifikatsmarknaden.

Förslagen i rapporten Gemensamt elcertifikatssystem med Norge: Inriktningen överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Statskontoret, Sametinget, Datainspektionen, Konsumentverket, Villaägarna, Tillväxtverket och Energigas Sverige* har inga synpunkter. *Konkurrensverket, Luleå Tekniska Universitet, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skogsindustrierna, Oberoende elhandlare, Plast- och Kemiföretagen, Svenska Bioenergiföreningen (Svebio), Hg Capital och Fred. Olssen Renewables* anser att det är positivt att utvidga den svenska elcertifikatsmarknaden. *Fiskeriverket* tillstyrker i huvudsak rapportens förslag. *Svensk Vindenergi* menar att det finns många osäkerhetsfaktorer i det föreslagna gemensamma certifikatssystemet som inte belysts i tillräckligt stor utsträckning. *Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät)* betonar vikten av att avsätta tillräckligt med tid för att sätta upp de nödvändiga administrativa rutinerna och systemstöden. *Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO)* anser att införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad inte känns som något särskilt stort steg i att använda resurser effektivare

samtidigt som det skapar en del osäkerheter och sätter en, enligt organisationens uppfattning, relativt fungerande elcertifikatsmarknad på spel. *Naturskyddsföreningen* har inte några principiella invändningar mot att införa en gemensam elcertifikatsmarknad med andra länder. Föreningen anser dock att deltagande från många länder medför att flera energi- och miljöpolitiska viljor ska jämkas och att detta kan leda till vissa inläsningseffekter då det kan bli svårare att genomföra ändringar i systemet. Risken för sådana effekter medför även att hårdare krav bör ställas på den förnybara elproduktionen än inom ramen för dagens elcertifikats-system. *SSE Renewables Sverige AB (SSE Renewables)* instämmer i Energimyndighetens bedömning att ett gemensamt certifikatsystem är gynnsamt för systemets funktionalitet på lång sikt. *Enercon* och *Svevind* anser att det finns många osäkerhetsfaktorer och anser vidare att en systemförändring som innebär utvidgning av systemet inte får framtvängas i förväg av politiska skäl enbart för att en tidigare aviserad tidtabell inte ska tillåtas spricka. *WPD Scandinavia AB (WPD)* anser att Energimyndighetens rapport och liggande förslag innebär att förutsättningarna för att uppnå regeringens mål för förnybar energi försämrats. *Fastighetsägarna Sverige* anser att regeringen lämnat besked om den gemensamma elcertifikatsmarknaden innan remisstidens utgång och finner det anmärkningsvärt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Svensk Energi* är fortsatt positiv till en gemensam marknad men vill påtala vikten av likvärdiga ramvillkor mellan länderna och att det kan uppstå problem om det inte finns tid att färdigställa den administration som krävs för en gemensam elcertifikatsmarknad. *Skogsindustrierna* anser att ett gemensamt elcertifikatssystem på sikt är gynnsamt. *Svebio* stödjer Energimyndighetens förslag men framhåller att villkoren för investerarna inte får förändras. *E.ON Sverige AB (E.ON)* är positivt till en utvidgad elcertifikatsmarknad men understryker vikten av att en sådan marknad baseras på likvärdiga konkurrensvillkor.

Skälen för regeringens förslag: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (förnybartdirektivet) öppnar en möjlighet för medlemsstaterna att slå samman eller delvis samordna sina nationella stödsystem. Genom ett sådant förfarande skulle en viss mängd energi från förnybara energikällor som produceras i en medlemsstat kunna beaktas vid beräkning av det övergripande nationella målet i en annan medlemsstat.

Elcertifikatssystemet är i dag ett svenskt nationellt marknadsbaserat stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar el i Sverige. Elcertifikatssystemet är dock ett sådant stödsystem som skulle kunna samordnas med andra länders stödsystem inom ramen för förnybartdirektivet. En internationell handel med elcertifikat skulle bidra till en bättre fungerande marknad med högre likviditet och ökad omsättning. Därigenom skulle högre effektivitet och en ökad konkurrens för den förnybara elproduktionen skapas. Regeringen anser därför att elcertifikatssystemet bör öppnas upp för samarbete med andra länder. Det faktiska samarbetet föreslås utformas så att en gemensam elcertifikatsmarknad etableras där elcertifikat som har utfärdats för produktion av

förnybar el i en annan stat får användas för uppfyllelse av kvotplikt i Sverige. Kvotplikten kommer således även i fortsättningen att vara nationell men det blir möjligt att uppfylla den med elcertifikat från andra länder.

En förutsättning för gemensamma stödsystem är att det finns en internationell överenskommelse om samarbete mellan de länder som ska etablera en gemensam marknad. I avsnitt 8 och 9 behandlas frågan om en gemensam elcertifikatsmarknad mellan Sverige och Norge.

Om en gemensam elcertifikatsmarknad med en annan stat inrättas behöver elcertifikatsregistret vara utformat så att elcertifikaten som utfärdats i vardera landet kan överföras och annulleras i båda länderna. Prisinformationen som lämnas bör omfatta hela marknadens omsättning. Prisinformationen ligger till grund för beräkning av det volymvägda medelvärdet på certifikatpriset som i sin tur ligger till grund för beräkning av kvotpliktsavgift och sanktionsavgift.

5.2 Anläggningsbegreppet definieras i lagen

Regeringens förslag: En anläggning ska definieras som en elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt. Om flera produktionsenheter för vattenkraft och vindkraft ligger i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, ska de dock kunna anses som separata anläggningar.

Tidsperioden för tilldelning av elcertifikat ska vara högst femton år och räknas från tillsynsmyndighetens godkännande av en anläggning för tilldelning av elcertifikat. Tidsperioden för tilldelning ska fastställas vid godkännandet.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Inriktningen överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har någon synpunkt i denna del. De remissinstanser som inkommit med generella synpunkter avseende regelförenkling redovisas i avsnitt 6.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har någon synpunkt i denna del. De remissinstanser som inkommit med generella synpunkter avseende regelförenkling redovisas i avsnitt 6.

Skälen för regeringens förslag: Vad som ska betraktas som en anläggning i elcertifikatssystemet tydliggörs genom en definition. Anläggningsbegreppet kopplas i definitionen till mätpunkten för inmatning av el till ledningsnätet. Det blir den eller de produktionsenheter som ligger bakom varje mätpunkt som kommer att utgöra en anläggning i lagens mening. Så har anläggningsbegreppet tillämpats sedan elcertifikatssystemet infördes när det gäller flertalet energislag och anläggningar.

En avvikelse från det tillämpade anläggningsbegreppet finns dock i 2003 års lag för energilagen vattenkraft eller vindkraft. Den särregleringen anger att produktionsenheter för vattenkraft eller vindkraft ska betraktas som separata anläggningar om de ligger i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet. Trots att enheterna

ligger bakom samma mätpunkt ska de således betraktas som olika anläggningar.

När bestämmelsen om att vissa anläggningar för produktion av el med vattenkraft skulle betraktas som separata anläggningar infördes vid elcertifikatssystemets tillkomst syftade den till att små vattenkraftanläggningar, om högst 1500 kW, som var belägna i närheten av varandra och gemensamt matade in el på nätet inte skulle uteslutas från elcertifikatssystemet för att deras sammanlagda effekt översteg 1500 kW. En likadan bestämmelse infördes för vindkraft i 2003 års lag genom propositionen *Förnybar el med gröna certifikat* (prop. 2005/06:154, s. 36). Bestämmelserna har dock medfört onödig administration för Energimyndigheten genom att exempelvis separata beslut, i olika angelägenheter som rör systemet, måste fattas för varje produktionsenhet som ska betraktas som en anläggning. Energimyndigheten har därför föreslagit i sin rapport att gällande bestämmelser om att produktionsenheter för vattenkraft och vindkraft ska betraktas som separata anläggningar endast ska tillämpas i samband med begränsningsreglerna, dvs. när tilldelningen för anläggningar upphör och de fasas ut. Bestämmelsen kan då framförallt få betydelse genom att den möjliggör utfasning av produktionsenheter vid olika tillfällen beroende på drifttagningsdatum.

Enligt regeringens uppfattning går det dock inte att utesluta att det finns andra situationer där det också kan få betydelse att produktionsenheter för vattenkraft eller vindkraft betraktas som separata anläggningar. En mer ändamålsenlig utformning är därför en generell regel om att sådana enheter "får" betraktas som separata anläggningar. Myndigheten kan då tillämpa bestämmelsen när en aktör har angivit att en enhet ska betraktas som en separat anläggning utan att belastas av den administration som bestämmelsen i 2003 års lag medfört.

Tidsperioden för tilldelning av elcertifikat har hittills varit begränsad till femton år. Regeringen föreslår att tidsperioden även fortsatt ska vara femton år. Den ändringen bör dock göras att tilldelning av elcertifikat får ske i "högst" femton år från godkännandet för tilldelning av elcertifikat. Skälet är att det inom elcertifikatssystemet kan uppstå situationer där det finns behov av att räkna av tid från en beslutad femtonårig tilldelningsperiod, t.ex. när varaktiga produktionsökningar, som har omfattats av anläggningens godkännande, ska få ett separat godkännande när tilldelningen upphör för resten av anläggningen.

Regeringen föreslår även att tiden för tilldelning av elcertifikat ska räknas från den tidpunkt då tillsynsmyndigheten godkänner en anläggning för tilldelning av elcertifikat. I 2003 års lag räknas femtonårsperioden från det att tilldelningen började. Det blir en tydligare bestämmelse om utgångspunkten för tilldelningen är tillsynsmyndighetens godkännande. En bestämmelse om att tilldelningsperioden ska fastställas när tillsynsmyndigheten godkänner en anläggning föreslås även. Därigenom saknas skäl att införa regler som motsvarar reglerna i 2003 års lag om att godkännanden ska återkallas när en tilldelningsperiod har löpt, vilket förenklar de administrativa rutinerna för tillsynsmyndigheten.

Regeringens förslag: För el som produceras med vattenkraft i en anläggning som har tagits i drift första gången efter utgången av 2002 ska elcertifikat inte få tilldelas för något annat än produktionsökningar om anläggningen har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och elproduktionen ersätter tidigare produktion.

Produktion av el med vattenkraft som sker i en anläggning som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och som endast har tilldelats elcertifikat för varaktiga produktionsökningar ska inte få en ny tilldelningsperiod för hela elproduktionen i anläggningen även om det har gjorts omfattande ombyggnader.

I en anläggning som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som där- efter tagits i drift efter utgången av 2002 ska elcertifikat få tilldelas endast för produktionsökningar om det inte gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning.

Möjligheten att få förhandsbesked om tilldelning av elcertifikat ska utvidgas. Ett sådant förhandsbesked ska kunna lämnas även inför ombyggnader av anläggningar som ska återupptas i drift, enligt vad som anges ovan, eller inför ombyggnader av anläggningar som under vissa förutsättningar kan få tilldelning av elcertifikat för att en långsiktigt lönsam produktion ska upprätthållas.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Inriktningen överens- stämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans motsätter sig förslagen rörande vattenkraftens möjligheter att få tilldelning av elcertifikat. *Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skellefteå kraft och Jämtkraft* menar dock att nuvarande regler bör gälla för sådana anläggningar som har kommit långt i investeringsprocessen. *Naturskyddsforeningen, Enercon, Svevind* och *SSE Renewables* framhåller vikten av föreslagna lagändringar när det gäller ändringar i anläggningen som berättigar till ny tilldelning av elcertifikat. *Fiskeriverket* tillstyrker rapportens förslag men påpekar att utbyggnad av ny vattenkraft kan medföra skador på fiskbestånd och fiske och att det därvid inte är någon skillnad i skadehänseende mellan stor- skalig och småskalig utbyggnad. *Sportfiskarna* framför att deras huvud- ståndpunkt är att all vattenkraft förutom produktionsökningar i befintliga verk ska uteslutas ut elcertifikatssystemet men tillstyrker trots detta rapportens förslag under vissa förutsättningar. *Ålvräddarnas samorga- nisation* tillstyrker rapportens förslag men anser att tilldelning av elcerti- fiket för vattenkraft bör ytterligare begränsas och i fortsättningen inte utgå till helt nya anläggningar. *Naturvårdsverket* anser att elcertifikats- lagen bör kompletteras med bestämmelser som gynnar genomförande av nödvändiga åtgärder inom vattenförvaltningen och att ett minimikrav bör vara att verksamheterna ska ha ett tillstånd till vattenverksamhet. *Kammarkollegiet* har synpunkter på frågan om kopplingen mellan rätt till elcertifikat och miljöbalkens reglering av vattenkraftproduktion. *SERO* framför att tiden för tilldelning av elcertifikat för vattenkraft bör utsträckas till 30 år, för övriga elproduktionslag till 20 år och för de

anläggningar som den 1 maj 2003 godkändes för tilldelning till 1 januari 2018. Prop. 2010/11:155

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Energimyndigheten* är positiv till förslaget. *Kammarkollegiet* påtalar klimatfrågans nära sammanhang med biologisk mångfald och välmående ekosystem och framför att det bör övervägas om rätt till elcertifikat ska begränsas till produktion som sker i enlighet med tillstånd och försiktighetsmått som följer av miljöbalken. *Naturvårdsverket* föreslår att frågan om elcertifikat och miljöåtgärder i vattenkraftverk utreds vidare, eftersom de anser att dagens regelverk inte styr på ett koordinerat sätt mot miljökvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan och Levande sjöar och vattendrag. *Naturvårdsverket* anser vidare att ett minimikrav bör vara en kontroll av att elcertifikat inte lämnas till verksamheter som saknar tillstånd. *Svebio* stödjer förslaget om begränsning av rätt till elcertifikat för vattenkraft. *Ålvräddarnas Samorganisation* anser att elcertifikatssystemet inte ska gälla för ny vattenkraft i Sverige. *Sportfiskarna* anser att all vattenkraft förutom produktionsökningar i befintliga verk ska uteslutas ur elcertifikatssystemet. *Sportfiskarna* tillstyrker förslaget om skärpning av reglerna för att få tilldelning av elcertifikat för återupptagen drift.

Skälen för regeringens förslag: Elcertifikatssystemet syftar till att öka den förnybara elproduktionen. Vid tillämpningen av 2003 års lag har enstaka vattenkraftsanläggningar som rivits eller på annat sätt avvecklats och ersatts med en nybyggd anläggning vid samma fallrättighet godkänts för tilldelning av elcertifikat. Detta överensstämmer inte med de intentioner som fanns när regelverket infördes. Enligt regeringens uppfattning är den tillämpning som skett inte rimlig mot bakgrund av att huvudsyftet med tilldelningen av elcertifikat är att en högre andel förnybar el ska produceras. Det är i förhållande till den storskaliga vattenkraften dvs. vattenkraft med en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt, som begränsningar för tilldelning bör införas vid ersatt produktionskapacitet. När det gäller den småskaliga vattenkraften är det viktigt att de möjligheter som finns att effektivisera befintliga vattenkraftverk tas tillvara. Det kan fortsatt finnas ett stödbehov för befintliga anläggningar som medför att kraven för dessa inte bör skäras. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen en bestämmelse om att en anläggning där el produceras med vattenkraft som är storskalig och som är tagen i drift för första gången efter utgången av 2002 inte ska kunna få elcertifikat för något annat än ökad produktionskapacitet om elproduktionen i anläggningen ersätter tidigare produktion. Det avgörande bör vara om den nya produktionskapaciteten ersätter tidigare produktionskapacitet vid en befintlig fallrätt. Det innebär att det kommer att sakna betydelse om den gamla anläggningen rivs eller behålls.

Vid tillämpningen av 2003 års lag har anläggningar för storskalig vattenkraft kunnat tilldelas elcertifikat för hela elproduktionen efter ombyggnad trots att de endast fått elcertifikat för produktion till följd av ökad produktionskapacitet före ombyggnaden. En sådan tilldelning är inte förenlig med syftet att öka den förnybara elproduktionen. Regeringen föreslår därför en uttrycklig bestämmelse som ska förhindra sådan tilldelning.

Kraven föreslås även skärpas för anläggningar där el produceras med vattenkraft och som varit nedlagda men återupptas i drift. De skärpta krav som föreslås gäller anläggningar som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002. Förslagen innebär att sådana anläggningar inte kan få elcertifikat för något annat än produktionsökningar vid investeringar i ökad produktionskapacitet om det inte har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning. Om sådana ombyggnader har gjorts och kraven uppfylls blir tilldelningsperioden femton år från dagen för tillsynsmyndighetens beslut att anläggningen är att anse som ny.

Regeringen finner det angeläget att innehavaren av en vattenkraftsanläggning som ska återupptas i drift kan få besked i förväg om möjligheten att tilldelas elcertifikat. Detta eftersom det ofta är fråga om stora investeringsbeslut som ska fattas om det föreslagna kravet på omfattande ombyggnader ska kunna uppfyllas. Möjlighet att få förhandsbesked av tillsynsmyndigheten föreslås därför även omfatta sådana anläggningar där driften ska återupptas. Möjligheten till förhandsbesked föreslås därutöver också omfatta de speciella situationer där tillsynsmyndigheten i ett enskilt fall får besluta om tilldelning av elcertifikat för att omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i en vattenkraftsanläggning är så kostsamma att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat.

Utöver att kraven för tilldelning av elcertifikat har skärpts i redovisade avseenden syftar de föreslagna ändringarna i tilldelningsreglerna för vattenkraft till att göra regelverket mer lättillgängligt och samtidigt öka effektiviteten i elcertifikatssystemet.

Kammarkollegiet har framfört att det bör övervägas om rätt till elcertifikat ska begränsas till produktion som sker i enlighet med tillstånd och försiktighetsmått som följer av miljöbalken. *Naturvårdsverket* har framfört synpunkter om att miljöåtgärder vid vattenkraftverk bör utredas vidare och att kontroll av miljötillstånd för vattenkraftverk bör ske. Regeringens uppfattning är att miljökrav bör ställas inom ramen för miljölagstiftningen och att det är olämpligt att nu föra in sådana bestämmelser i elcertifikatslagen. Tillsynen av att miljökraven för vattenverksamhet uppfylls ska utövas av de myndigheter som ansvarar för sådan tillsyn enligt miljölagstiftningen. Utgångspunkten måste vara att den tillsynen fungerar. För närvarande pågår ett utredningsarbete inom Regeringskansliet gällande behovet av åtgärder i vatten som är påverkade av vattenkraft för att tillgodose kraven enligt vattenförvaltningsförordningen och miljöbalken samt för att tillgodose de miljö kvalitetsmål som gäller sjöar och vattendrag. Även internationella åtaganden såsom Handlingsplanen för Östersjön förutsätter åtgärder på området. Naturvårdsverkets synpunkt om att miljöåtgärder vid vattenkraftverk bör utredas vidare är därigenom omhändertagen.

En övergångsbestämmelse avseende el som produceras med vattenkraft föreslås i avsnitt 7.

5.4 Mindre egenproducenter som själva använder sin el får i vissa fall undantas från kvotplikt

Prop. 2010/11:155

Regeringens förslag: Elanvändare som använder el som de själva producerat ska bara omfattas av kvotplikt om den använda mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och om elen har producerats i en anläggning med en installerad effekt om högst 50 kilowatt.

Den elproducent som själv använder sin el och har anmält sig som kvotpliktig får undanta den el som använts och producerats, om den använda mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Inriktningen överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har någon synpunkt i denna del. De remissinstanser som inkommit med generella synpunkter avseende regelförenkling redovisas i avsnitt 6.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *SERO*, *Svensk Vindkraftförening (SVIF)* och *Svensk Vattenkraftförening (SVAF)* tillstyrker förslaget om att befria producenter från kvotplikt och därmed deklarationsplikt på användning av egenproducerad el upp till 60 MWh per år men vill utforma bestämmelsen som ett grundavdrag. Föreningarna anser vidare att effektgränsen på högsta generatoreffekt bör tas bort helt när det gäller förslaget om kvotplikt för generatoreffekt över 50 kW.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2003 års lag är alla elanvändare som använder el som de själva producerat kvotpliktiga. Detta medför en administrativ börda för såväl producenterna som tillsynsmyndigheten, inte minst genom den deklarationsskyldighet som kvotplikten medför. För att regelförenkla och minska administrationen föreslår regeringen därför att elanvändare som använder el som de själva producerat bara ska vara kvotpliktiga om den producerade och använda mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per år och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högst 50 kilowatt.

De elanvändare som är kvotpliktiga ska själva anmäla detta till tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Den som uppsåtligt bryter mot anmälningsskyldigheten kan dömas till böter eller fängelse i sex månader. Mängden egenproducerad och använd el kan dock vara svår att förutsäga. Enligt regeringen är det viktigt att det är tydligt för den grupp elanvändare som ligger på gränsen till att producera och använda 60 megawattimmar el att de ska anmäla sig som kvotpliktiga även om det i förväg är osäkert om de kommer att omfattas av kvotplikt. För att denna grupp inte ska få en sämre utgångspunkt än om de inte anmält sig föreslås en undantagsregel om att elanvändaren, vid beräkning av kvotplikten, får möjlighet att undanta el som denne själv har producerat och använt om den använda mängden el inte överstiger 60 megawattimmar per beräkningsår.

5.5 Alla elintensiva industrier ska få samma möjlighet att undanta övrig el

Prop. 2010/11:155

Regeringens förslag: En elintensiv industri som får undanta el vid beräkning av kvotplikten för att elen förbrukats eller sålts för förbrukning för sådana ändamål för vilka avdrag för skatt på elektrisk kraft får göras enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi, ska även få undanta övrig el upp till högst 60 megawattimmar per år.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser framför övergripande synpunkter på att elintensiva industrier får undanta viss el vid beräkningen av kvotplikt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Jernkontoret* är positiva till att undantagen för övrig el hanteras enhetligt. *Skogsstyrelsen* tillstyrker förslaget att elintensiva industrier ska kunna undantas från kvotplikt för övrig el och därigenom kunna befrias från deklarationsskyldighet.

Skälen för regeringens förslag: I 2003 års lag finns en bestämmelse om att registrerade elintensiva industrier, utöver el som används vid tillverkningsprocessen, även får undanta övrig el om den övriga elen inte överstiger 60 megawattimmar.

Industrier kan, enligt definition i elcertifikatslagen, vara elintensiva på tre olika grunder och registreras som kvotpliktiga utifrån detta. Två av grunderna är kopplade till elintensitet, den tredje grunden gäller industrier som registreras som elintensiva för att de förbrukat eller sålt elektrisk kraft för förbrukning för vissa ändamål för vilka avdrag för skatt på elektrisk kraft får göras enligt lagen om skatt på energi. Det rör sig om kemisk reduktion eller elektrolytiska processer, framställning av energiprodukter eller andra produkter för vilka skattskyldighet redan har inträtt för tillverkaren samt i metallurgiska processer eller vid tillverkning av mineraliska produkter under vissa förutsättningar. Genom den formulering som bestämmelsen om undantag för övrig el har i 2003 års lag utsluts den sistnämnda tredje gruppen av elintensiva industrier från möjligheten att göra undantag för övrig el. Det var inte avsikten när undantagsreglerna infördes. Därför föreslås en ändrad formulering så att samma möjligheter till undantag av övrig el ska gälla oavsett vilken elintensiv industri det rör sig om.

I 2003 års lag har möjligheten till befrielse från deklarationsskyldighet för de registrerade elintensiva industrierna varit kopplad till undantaget för övrig el. Eftersom den grupp av elintensiva industrier som bedriver verksamhet för vilken avdrag får göras enligt lagen om skatt på energi inte har kunnat undanta övrig el så har de inte heller kunnat befrias från deklarationsskyldighet. Den möjlighet till undantag av övrig el som nu föreslås för denna grupp kommer därför att medföra att även de kan befrias från deklarationsskyldighet. Beträffande deklarationsskyldigheten kan nämnas att regeringen i avsnitt 6 föreslår att bestämmelserna i 2003 års lag om befrielse från deklarationsskyldighet ska flyttas från lag till föreskrifter på lägre nivå än lag.

För att samma krav genomgående ska gälla för registrerade elintensiva industrier föreslås även att kravet på att spara underlag för att styrka uppgifter om den el som ligger till grund för beräkning av kvotplikt och den el som inte ska beaktas, ska göras enhetligt så att även sådana elintensiva industrier omfattas som registrerats som kvotpliktiga för att de förbrukat eller sålt elektrisk kraft för förbrukning för vissa ändamål för vilka avdrag för skatt på elektrisk kraft får göras enligt lagen om skatt på energi.

5.6 Tillsynsmyndigheten ska besluta om annullering av elcertifikat

Regeringens förslag: Tillsynsmyndigheten ska besluta hur många elcertifikat som ska annulleras. Om tillsynsmyndigheten beslutar om annullering av fler elcertifikat än den kvotpliktige uppgivit i sin deklaration, ska det överskjutande antalet elcertifikat registreras som låsta på certifikatkontot i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras. När ett sådant beslut har vunnit laga kraft ska kontoföringsmyndigheten, i förekommande fall, annullera de låsta elcertifikaten. Tillsynsmyndigheten ska inte få besluta om kvotpliktsavgift för elcertifikat som har registrerats som låsta.

Kvotpliktsavgiften ska efter ansökan av den kvotpliktige få sättas ned om det finns synnerliga skäl för det.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Inriktningen överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I rapporten föreslås att kvotpliktsavgiften ska få jämkas om det finns ”särskilda” skäl.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Linköping* välkomnar att Energimyndigheten ges möjlighet att besluta om fastställande av kvotplikt. *Svenska kraftnät* föreslår att Energimyndigheten ska ta över Svenska kraftnäts uppgifter som kontoföringsmyndighet enligt elcertifikatssystemet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att kvotpliktsavgiften ska få jämkas om det finns särskilda skäl.

Remissinstanserna: *Svenska kraftnät* anser att överföringen av vissa administrativa uppgifter beträffande bl.a. annullering av elcertifikat från Svenska kraftnät till Energimyndigheten är bra och kommer att bidra till en bättre ordning och tydligare rollfördelning mellan myndigheterna. *Kammarrätten i Jönköping* och *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att bestämmelsen om jämkning av kvotpliktsavgift bör förtydligas så att det framgår hur prövningen ska ske och föreslår att prövning av jämkning ska ske av myndigheten ex officio i samband med att frågan om påförande av kvotpliktsavgift prövas. *Kammarrätten i Stockholm* välkomnar de ändringar som föreslås i promemorian avseende det förhållandet att tillsynsmyndigheten och inte kontoföringsmyndigheten fortsättningsvis kommer att fatta annulleringsbeslut enligt elcertifikatslagen. *Kammarrätten i Stockholm* framför vidare synpunkter på lagförslaget om innebörd för korrigerings av felaktiga uppgifter i en lämnad

deklaration. *Energimyndigheten* anser att det ska framgå av författningskommentaren att låsning av elcertifikat ska ske i samband med annullering den 1 april. Myndigheten anser också att reglerna om annullering och låsning måste vara tydliga så att det framgår att annullering kan ske den 1 april eller efter lagakraftvunnet beslut om annullering medan låsning endast ska kunna ske den 1 april.

Skälen för regeringens förslag

Annullering och låsning av elcertifikat

Enligt 2003 års lag åligger det tillsynsmyndigheten att granska den kvotpliktiges deklaration. Kontoföringsmyndigheten ska sedan, enligt lagens bestämmelse, annullera det antal elcertifikat som den kvotpliktige lämnat i deklarationen. Det innebär att om tillsynsmyndigheten vid sin granskning inte delar den kvotpliktiges uppfattning om hur många elcertifikat som ska annulleras ska kontoföringsmyndigheten ändå annullera det antal som står i deklarationen. Detta är inte, enligt regeringens uppfattning, en godtagbar ordning varken för den kvotpliktige eller för myndigheterna. För att få en bättre beslutsordning och tydligare rollfördelning bör bestämmelserna därför ändras. Det bör vara tillsynsmyndigheten, som utifrån sin granskning av uppgifterna i deklarationen, beslutar om hur många elcertifikat som ska annulleras och som ska lämna uppgift om detta till kontoföringsmyndigheten. Därigenom blir kontoföringsmyndigheten endast verkställande när det gäller annulleringen.

Annullering av elcertifikat sker den 1 april varje år. Någon annan tidpunkt för annullering finns inte enligt 2003 års lag. Detta innebär att det finns ett behov av reglering av situationen när den kvotpliktige och tillsynsmyndigheten vid annulleringstillfället inte är eniga om hur många elcertifikat som ska annulleras. *Energimyndigheten* har i sin rapport föreslagit en bestämmelse om att det antal elcertifikat som det kan råda oenighet om ska låsas på elcertifikatskontot den 1 april i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras. Regeringens uppfattning är att myndighetens förslag på reglering är väl avvägt. En bestämmelse med den utformningen föreslås därför.

Det är i samband med att tillsynsmyndigheten fattar beslut om annullering som eventuella beslut om låsning bör fattas. Beslutet om låsning bör bli en del av annulleringsbeslutet. Annulleringsbeslutet ska, även fortsättningsvis, kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Genom den föreslagna bestämmelsen om att det ska vara tillsynsmyndigheten och inte kontoföringsmyndigheten som ska besluta om annullering krävs dock en följdändring i överklagandebestämmelsen som anger att det är tillsynsmyndighetens beslut om annullering som ska kunna överklagas.

Själva låsningen av elcertifikaten på certifikatkontot bör ske samtidigt som annulleringen på kontot sker dvs. den 1 april varje år. När beslutet om hur många elcertifikat som ska annulleras har vunnit laga kraft ska de låsta elcertifikaten annulleras i förekommande fall.

En uttrycklig bestämmelse föreslås om att kvotpliktsavgift inte får meddelas för elcertifikat som är låsta.

Med anledning av de synpunkter som *Kammarrätten i Stockholm* framfört kan nämnas att det inte finns några uttryckliga bestämmelser i 2003 års lag om rättelse av uppgifter i en deklARATION. Det finns endast en bestämmelse om rättelse av uppgift på certifikatkonto. Enligt uppgift från Energimyndigheten tillämpas dock regelverket så att det finns möjlighet för den kvotpliktige att rätta uppgifter i en deklARATION fram till annulleringen den 1 april. En annan tillämpning skulle, enligt myndigheten, medföra att mängden annullerade elcertifikat kontinuerligt förändrades vilket skulle få alltför stora konsekvenser för bl.a. marknadens funktion, prissättning av elcertifikat, prisinformation och avgiftsunderlag.

I den nya lagen föreslås bestämmelser om att tillsynsmyndigheten ska granska den kvotpliktiges deklARATION och fatta beslut om annullering. Det innebär dock inte i sig några ökade möjligheter för den kvotpliktige att rätta uppgifter i en deklARATION.

Nedsättning av kvotpliktsavgift

Energimyndigheten har i sin rapport föreslagit att det ska införas en möjlighet att jämka en kvotpliktsavgift om det finns särskilda skäl eftersom vissa aktörer i dag kan drabbas oskäligt hårt av en sådan avgift. Kvotpliktsavgiften ska enligt rapportens förslag kunna jämkas efter ansökan från den kvotpliktige. Särskilda skäl bör enligt myndighetens uppfattning exempelvis kunna vara att den kvotpliktige drabbas av kvotpliktsavgift av skäl som inte går att råda över såsom brist på elcertifikat på marknaden när annullering ska ske eller om en kvotpliktsavgift medför att en verksamhet inte kan drivas vidare.

Regeringen delar myndighetens bedömning att det bör införas en möjlighet att sätta ned en kvotpliktsavgift. Den föreslagna bestämmelsen om nedsättning av kvotpliktsavgift har, i förhållande till promemorians förslag, förtydligats så att det framgår att tillsynsmyndigheten ska pröva frågan om nedsättning efter ansökan av den kvotpliktige. Skälet för att prövning bör ske efter ansökan, och inte ex officio som *Kammarrätten i Jönköping* och *Förvaltningsrätten i Linköping* föreslagit, är att myndigheten fattar ett relativt stort antal beslut om kvotpliktsavgift varje år och det skulle medföra stor administration om frågan om nedsättning ska prövas i samband med alla sådana beslut. Det finns inte heller ett behov av prövning av frågan om nedsättning vid alla beslut om kvotpliktsavgift då många av dessa, enligt uppgift från Energimyndigheten, är okomplicerade rutinärenden. Avsikten är också att den möjlighet till nedsättning av kvotpliktsavgift som föreslås endast ska tillämpas i undantagsfall.

Regeringens uppfattning är att bestämmelsen bör tillämpas restriktivt och avse skäl som den kvotpliktige inte kan råda över. Bestämmelsen bör därför utformas så att det ska krävas synnerliga skäl för nedsättning av kvotpliktsavgift i stället för särskilda skäl som myndigheten föreslagit.

Ett beslut om nedsättning av kvotpliktsavgift bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Regeringens förslag: Om tillsynsmyndigheten finner att produktion som särskilt rapporterats inte ska berättiga till elcertifikat i den omfattning som rapporterats, ska myndigheten besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och underrätta kontoföringsmyndigheten. Myndigheten ska tilldela elcertifikat i enlighet med beslutet.

Ett beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat ska gälla omedelbart.

Tillsynsmyndighetens beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Inriktningen överensstämmer i huvudsak regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Svensk Energi* och *Svensk Fjärrvärme* föreslår att lagtexten gällande nedsättning av tilldelning bör korrigeras på så sätt att det framgår att Energimyndigheten är skyldig att fatta beslut på begäran av berört företag så att företaget inte riskerar sanktionsavgift vid framtida tillsyn. *Förvaltningsrätten i Linköping* välkomnar att Energimyndigheten ges möjlighet att besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* välkomnar förslaget om tillsynsmyndighetens möjlighet att fatta beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat för el som producerats med bibränsle.

Skälen för regeringens förslag

Nedsättning av tilldelning av elcertifikat vid särskild rapportering

Tilldelning av elcertifikat sker i normalfallet utifrån fortlöpande inrapporterade mätvärden. Det finns dock en specialregel som anger att särskild beräkning och rapportering ska ske i de fall där bara en del av elproduktionen berättigar till elcertifikat. I dessa fall, som till största delen består av anläggningar som producerar el med bibränslen, rapporterar anläggningens innehavare fördelningen av använda bränslen särskilt till kontoföringsmyndigheten månadsvis i efterhand. Uppgifterna som rapporterats ligger sedan till grund för tilldelning av elcertifikat.

Ibland finner tillsynsmyndigheten vid sin tillsyn att uppgifter som rapporterats inte kan ligga till grund för tilldelning av elcertifikat i den omfattning som rapporterats. Enligt 2003 års lag finns det dock inte någon möjlighet för myndigheten att i sådana fall påverka tilldelningen. Myndigheten kan endast besluta om sanktionsavgift och det förutsätter att oriktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats. Energimyndigheten har i sin rapport därför föreslagit en ordning där myndigheten får möjlighet att besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat. Regeringen delar myndighetens uppfattning och föreslår att en möjlighet till sådan nedsättning införs.

Svensk Energi och *Svensk Fjärrvärme* har anfört att lagtexten bör korrigeras så att Energimyndigheten blir skyldig att fatta beslut på begäran av berört företag så att företaget inte riskerar sanktionsavgift vid framtida tillsyn. Enligt regeringens uppfattning finns det dock inte behov av några sådana bestämmelser. Det är bara om oriktiga eller vilseledande

uppgifter lämnas som innehavaren riskerar sanktionsavgift. Möjligheten för myndigheten att besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat i kombination med en korrekt och tydlig rapportering från innehavaren bör ge en tillfredställande hantering av tilldelningen av elcertifikat vid särskild rapportering.

Tillsynsmyndighetens beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat föreslås gälla omedelbart i avvaktan på att beslutet vinner laga kraft. Det föreslås även införas en bestämmelse om att kontoföringsmyndigheten ska tilldela elcertifikat utifrån det beslut om nedsättning som tillsynsmyndigheten har fattat.

Ett beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat föreslås kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

5.8 Beslut som ska gälla omedelbart

Regeringens förslag: Tillsynsmyndighetens beslut om registrering efter anmälan om kvotplikt och om avregistrering av kvotplikt ska gälla omedelbart liksom beslut om återkallelse av godkännande och förhandsbesked.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har någon synpunkt i denna del.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har någon synpunkt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Tillsynsmyndighetens beslut om registrering efter anmälan om kvotplikt och om avregistrering av kvotplikt föreslås gälla omedelbart.

Även tillsynsmyndighetens beslut om återkallelse av godkännande, om en anläggning inte längre uppfyller förutsättningarna eller om oriktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats, föreslås gälla omedelbart då tilldelning av elcertifikat inte bör fortsätta för produktion i en anläggning som fått sitt godkännande återkallat i avvaktan på lagakraftvunnet beslut. Detsamma gäller beslut om återkallelse av förhandsbesked men av det skälet att förhandsbeskedet inte ska kunna bli bindande vid ansökan om godkännande innan det finns ett lagakraftvunnet beslut om återkallelsen av beskedet.

Regeringens förslag: Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, ska få meddela föreskrifter om befrielse från deklarations-skyldighet och om registrering och avregistrering av elintensiva industrier samt om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikat.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: Överensstämmer delvis med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Konsumentverket, Villaägarna, och Fastighetsägarna Sverige* har inga synpunkter på förslagen om regelförenkling. *Svensk Vindenergi* instämmer i huvudsak med Energimyndighetens slutsatser. *Svenskt näringsliv* anser att alla förslag som minskar administration och kostnader förknippat med detta är positiva. *Kammarrätten i Jönköping* har inga invändningar i sak. Kammarrätten anser dock att rapportens författningsförslag har betydande brister och inte kan läggas till grund för lagstiftning utan noggrann genomgång. Kammarrätten lämnar detaljerade synpunkter på vilka överväganden som behöver göras på en rad punkter. *Naturskyddsföreningen* är positiv till att lagtexten skrivs och disponeras bättre så att regelverket blir mer lättillgängligt och begripligt även för små aktörer. *Tillväxtverket* ställer sig bakom förslagen i rapporten. *Konkurrensverket* finner förslagen i rapporterna väl grundade. *Luleå Tekniska högskola* delar Energimyndighetens bedömningar om elcertifikatssystemets utformning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* noterar med tillfredsställelse att lagförslaget har omarbetats och blivit mer tydligt och lättillgängligt än det tidigare förslaget. *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att lagstiftningen genom omarbetningen har blivit bättre. *Energimyndigheten* är positiv till den föreslagna lagen när det gäller struktur och överskådlighet samt syftet med föreslagna bestämmelser. *Jernkontoret* är positiv till de regelförenklingar som föreslås. *Oberoende elhandlare* anser att förenklingar av regelverket är angelägna och att de föreslagna förändringarna är väl avvägda. *Svenska kraftnät* biträder promemorians förslag till ny lag om elcertifikat och anser att det är viktigt att prisberäkning och information till marknaden sker på ett harmoniserat sätt på en gemensam elcertifikatsmarknad. Svenska kraftnät anser därför att det är bra att bestämmelser om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikat kan meddelas genom föreskrift. *Flera remissinstanser* har framfört övergripande synpunkter på elcertifikatssystemet i stort och detaljerade synpunkter på regeländringar som man anser bör genomföras men som inte har behandlats vare i sig i Energimyndighetens rapporter eller i den nu remitterade promemorian.

Lagtekniska omarbetningar

Vissa bestämmelser har omarbetats redaktionellt i förhållande till 2003 års lag. Det har även skett en om disponering av paragraferna och indelningarna i kapitel. Utöver dessa ändringar och de materiella ändringar som redovisats i de föregående avsnitten föreslås följande omarbetningar i förhållande till 2003 års lag.

Bestämmelser som flyttas till föreskrifter på lägre nivå än lag*Nya normgivningsbemyndiganden*

De mycket detaljerade bestämmelserna om befrielse från deklarationskyldighet för vissa registrerade elintensiva industrier och om registrering och avregistrering av elintensiv energi som finns i 2003 års lag föreslås i stället ges genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Det handlar om bestämmelsen i 4 kap. 9 § andra stycket som anger att elintensiv industri inte är deklarationsskyldig om kvotplikten endast omfattar sådan el som inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. Det handlar även om bestämmelserna i 4 kap. 7 b § om registreringsperioder för elintensiv industri och i 4 kap. 7 c om myndighetens prövning av befrielse från deklarationskyldighet samt om bestämmelsen i 4 kap. 7 a § fjärde stycket om hur prövningen av fortsatt registrering för en elintensiv industri ska göras när en registreringsperiod löpt ut. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, föreslås därför få ett bemyndigande att meddela föreskrifter i dessa frågor. De förslag som lämnats av Energi-myndigheten i rapporten Regelförenkling som har bäring på dessa bestämmelser får regeringen därför återkomma till.

När det gäller framtagande och offentliggörande av information och beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikat finns det behov av mer detaljerade regler. Regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, föreslås därför få ett bemyndigande att meddela föreskrifter i dessa frågor.

Bestämmelser som inte får någon motsvarighet i den nya lagen.*Tilldelning av elcertifikat för produktion i en anläggning som har flyttats till en annan plats*

I 2 kap. 9 a § i 2003 års lag finns en bestämmelse om tilldelning av elcertifikat för produktion i en anläggning som har flyttats till en annan plats. Den bestämmelsen kommer med den lag som nu föreslås inte att behövas eftersom det för redan drifttagna anläggningar är datumet när anläggningen först togs i drift som avgör när den inte längre får tilldelas elcertifikat. För anläggningar som tas i drift när den föreslagna lagen trätt i kraft kommer tillsynsmyndigheten att fastställa en tilldelningsperiod som gäller oavsett var anläggningen är placerad. Bestämmelsen föreslås därför inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

I 4 kap. 5 § i 2003 års lag finns en bestämmelse om kvittningsrätt. Den bestämmelsen kommer med den lag som nu föreslås inte att behövas eftersom mindre elanvändare som själva producerar och använder sin el enligt förslaget inte ska omfattas av kvotplikt. Bestämmelsen föreslås därför inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Garantipris

I 4 kap. 11 § i 2003 års lag finns en bestämmelse som avser garantipris för inlösen av elcertifikat. Den bestämmelsen kommer med den lag som nu föreslås inte att behövas eftersom möjligheten att lösa in elcertifikat var tidsbegränsad till och med år 2008. Bestämmelsen föreslås därför inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Elektronisk hantering

I 6 kap. 14 § i 2003 års lag finns en bestämmelse om elektronisk hantering. Den bestämmelsen kommer med den lag som nu föreslås inte att behövas. Begreppet skriftligen används genomgående och anses innefatta elektronisk hantering. Bestämmelsen föreslås därför inte få någon motsvarighet i den nya lagen.

Bestämmelse om överklagandeförbud

I lagrådsremissen föreslogs inte någon motsvarighet till det överklagandeförbud som finns i 8 kap. 4 § i 2003 års lag, eftersom uppräkningen i 8 kap. 1 och 2 §§ av vilka beslut som får överklagas är uttömmande. På *Lagrådets* inrådan har en bestämmelse med ett sådant överklagandeförbud förts in i den nya lagen.

7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

Regeringens förslag: Den nya lagen ska träda i kraft den 1 januari 2012, då lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla. Den upphävda lagen ska dock gälla i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft, om beslut om de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken har vunnit laga kraft vid ikraftträdandet. Ett beslut att godkänna en anläggning för el som produceras med vattenkraft, eller ett förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning för sådan produktion godkänd, som har meddelats före ikraftträdandet ska inte få återkallas på grund av att anläggningen inte uppfyller de skärpta kraven för produktion av el med vattenkraft.

Förslagen i rapporten Regelförenkling: I rapporten finns inga ikraftträdande eller övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: *Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skellefteå kraft och Jämtkraft* menar att nuvarande regler bör gälla för sådana anläggningar som har kommit långt i investeringsprocessen. Jämtkraft har lämnat förslag på utformning av övergångsbestämmelse.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping* anser att ikraft- och övergångsbestämmelserna är otydliga och bör ses över. *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att ikraftträdandebestämmelserna är oklara och att det bör förtydligas vilka regler som åsyftas i andra punkten i övergångsbestämmelsen. *Svensk Energi* påpekar att kommande regelverk bör utformas så att det klart framgår att de nya reglerna inte ska gälla retroaktivt så att befintliga tilldelningsbeslut återkallas och anser att övergångsbestämmelsen även bör omfatta anläggningar som tas i bruk före årsskiftet men som inte fått godkännande före årsskiftet.

Skälen för regeringens förslag: Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 då lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla.

Det är viktigt att det finns övergångsbestämmelser när det gäller de skärpta kraven för tilldelning för el som produceras med vattenkraft. Förändringar i regelverket ska inte onödigtvis få stora konsekvenser för långt gångna projekt som planerats, beslutats och utformats i enlighet med gällande regelverk. Projekt som fått tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten när lagen träder i kraft föreslås därför omfattas av äldre bestämmelser. *Svensk Energi* har framfört att övergångsbestämmelsen även bör omfatta anläggningar som tas i bruk före årsskiftet då den nya lagen träder ikraft men som inte ansökt om eller fått godkännande före denna tidpunkt. Övergångsbestämmelsen som föreslogs i promemorian avsåg endast sådana anläggningar som inte tagits i bruk före årsskiftet. Regeringen delar den uppfattning som *Svensk Energi* framför och övergångsbestämmelsen har nu utformats så att den även omfattar anläggningar som har tagits i bruk före årsskiftet. Kravet på att tillstånd enligt miljöbalken ska finnas kvarstår. I detta avseende har övergångsbestämmelsen förtydligats i enlighet med vad *Förvaltningsrätten i Linköping* anfört i sitt remissyttrande över Näringsdepartementets promemoria. Det framgår nu tydligt att det är tillstånd enligt 11 kap. i miljöbalken som avses.

Svensk Energi har även påpekat att kommande regelverk bör utformas så att det klart framgår att de nya reglerna inte ska gälla retroaktivt så att befintliga tilldelningsbeslut återkallas. Enligt regeringens uppfattning är inte avsikten att befintliga tilldelningsbeslut eller förhandsbesked ska kunna återkallas med anledning av de nya bestämmelserna. En övergångsbestämmelse som ska förhindra detta föreslås därför. Ett beslut att godkänna en anläggning för el som produceras med vattenkraft, eller ett förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning för sådan produktion godkänd, som har meddelats före ikraftträdandet får således inte återkallas på grund av att anläggningen inte uppfyller de skärpta kraven för produktion av el med vattenkraft.

8 En elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge

Prop. 2010/11:155

8.1 Generellt om införandet av en elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge

Regeringens bedömning: En gemensam elcertifikatsmarknad mellan Sverige och Norge bör etableras från och med den 1 januari 2012, eller vid det datum då avtalet om en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge träder i kraft.

Förslaget i rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Konkurrensverket, Luleå Tekniska Universitet, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skogsindustrierna, Oberoende elhandlare, Plast- och Kemiföretagen, Svebio, HG Capital och Fred. Olssen Renewables* anser att det är positivt att utvidga det svenska elcertifikatssystemet till att omfatta Norge.

Svensk Vindenergi kan inte ställa sig oreserverat positivt till ett gemensamt certifikatsystem i dagsläget. *SERO* anser att införandet av ett gemensamt elcertifikatssystem med Norge inte är något stort steg i att använda resurser effektivare samtidigt som det skapar en del osäkerheter och sätter på spel en numera förhållandevis väl fungerande certifikatmarknad. *Älvräddarnas Samorganisation* kan inte utan reservation stödja införandet av ett gemensamt system med Norge främst då organisationen bedömer att det innebär att en stor mängd ny vattenkraft i Norge kommer till stånd. *Naturvårdsverket* anser att ett gemensamt certifikatssystem riskerar att ge negativ miljöpåverkan på vattendragen i Norge. *Naturskyddsföreningen* har inte några principiella invändningar mot att införa ett gemensamt elcertifikatssystem med Norge och eventuellt fler länder men anser att risken för inlåsningseffekter medför att hårdare krav bör ställas på den förnybara produktionen än inom ramen för dagens elcertifikatssystem. *SSE Renewables* instämmer i Energimyndighetens bedömning att ett gemensamt elcertifikatssystem är gynnsamt för systemets funktionalitet på lång sikt men delar däremot inte myndighetens bedömning avseende effekten på elcertifikatspriserna på kort och medellång sikt eller konsekvenserna för utbyggnadstakten för vindkraften. *Nordisk Vindkraft* anser att den allra viktigaste punkten att noggrant se över i samband med införandet av ett gemensamt elcertifikatssystem med Norge är möjligheten till tätare kontrollstationer. *Enercon och Svevind* anser att det finns många osäkerhetsfaktorer i det föreslagna gemensamma elcertifikatssystemet som inte belysts i tillräckligt stor utsträckning för att kunna ställa sig positiva i dagsläget. *WPD Scandinavia AB* anser att Energimyndighetens rapport och liggande förslag innebär en försämring för aktörer att verkställa regeringens ambition om att 50 procent av Sveriges energianvändning ska komma från förnybara energikällor.

I rapporten gör Energimyndigheten följande bedömningar: En gemensam elcertifikatsmarknad med Norge är positivt för elcertifikatssystemets funktion. En utvidgning till en större marknad skulle innebära stabilare priser för elcertifikaten och bättre likviditet. Konsekvenserna för den kvotpliktige elkunden av en utvidgad marknad är positiva. De långsiktiga konsekvenserna för elcertifikatspriserna av en utvidgning blir inte särskilt stora. Det är fortfarande den landbaserade vindkraften som sätter priset, och kostnaden för denna är ungefär densamma i båda länderna. En förutsättning är att utbyggnaden av förnybar elproduktion fungerar utan flaskhalsproblem. Fördelningen av produktionsslag mellan länderna vid ett gemensamt system ger utökad vattenkraft i framförallt Norge, och utökad biobränslekraft i framförallt Sverige. Förutsättningar för utökad vindkraftsproduktion finns i båda länderna. Den totala produktionen i Sverige år 2020 kan bli något lägre vid en gemensam marknad. Det är slutligen marknaden som kommer att avgöra var produktionsanläggningar byggs. Landbaserad vindkraft beräknas utgöra mer än hälften av den ökade produktionen vid en gemensam svensk-norsk elcertifikatsmarknad. Landbaserad vindkraft förväntas styra marginalkostnaden för elcertifikat i en gemensam elcertifikatsmarknad såväl som i en nationell svensk marknad. En utbyggnad av elproduktionsanläggningar i Norden innebär ökade möjligheter till elexport till norra Europa. Den påverkan på elpris som ett ökat utbud och en ökad export kan innebära har inte analyserats i rapporten. Elcertifikatspriset och utbyggnaden av anläggningar för förnybar elproduktion kan kortsiktigt komma att påverkas av en gemensam marknad, beroende dels på informationen om sammanslagningen ut till aktörerna och dels på hur Norge utformar sin kvotkurva. Elcertifikatspriset kan kortsiktigt komma att sjunka något.

Skälen för regeringens bedömning

En bättre fungerande elcertifikatsmarknad och en kostnadseffektiv måluppfyllelse

I propositionen *Förnybar el med gröna certifikat* (prop. 2005/06:154) gjorde den tidigare regeringen bedömningen att den svenska elcertifikatsmarknaden bör utvecklas till en internationell marknad. En internationell handel bidrar till en bättre fungerande marknad med högre likviditet och ökad omsättning. Detta bör leda till en bättre prissättning. Därigenom skapas högre effektivitet och en ökad press på produktionskostnaderna för den förnybara elproduktionen. Regeringen bedömer att dessa principer fortfarande är aktuella. Den utfasning av anläggningar, vars tilldelningsperiod för elcertifikat upphör, som kommer att ske åren 2012 och 2014 kommer att förstärka behovet av ökad likviditet på elcertifikatsmarknaden. Vidare ger EU:s förnybartdirektiv möjlighet för medlemsstaterna att på frivillig bas besluta att slå samman eller delvis samordna sina nationella stödssystem. Därigenom kan den förnybara elproduktion som producerats i en medlemsstat beaktas vid beräkning av

det övergripande nationella målet i en annan medlemsstat. En förutsättning för att etablera en gemensam elcertifikatsmarknad är således att Norge antar förnybartdirektivet.

Bland remissinstanserna är det framför allt vindkraftsaktörer som oroar sig för införandet av ett gemensamt elcertifikatssystem. Den anledning som anges ligga till grund för oron är främst den stora potentialen för utveckling av vattenkraft i Norge som enligt instanserna kan leda till att priserna sjunker kraftigt och därmed slår undan förutsättningar för etablering av vindkraft i Sverige. Till detta tillkommer det överskott av elcertifikat som i dagsläget finns på den svenska marknaden. De bedömningar som Energimyndigheten har gjort vad det gäller potentialer i båda länderna samt effekterna av en gemensam elcertifikatsmarknad baseras på prognoser. Alla prognoser är belagda med osäkerheter och det är inte möjligt att exakt veta hur många produktionsanläggningar som kommer att etableras i respektive länder. Myndigheternas analyser pekar dock på att den elcertifikatsberättigade produktionen i Sverige kan komma att minska något jämfört med ett scenario där systemet kvarstår som en nationell elcertifikatsmarknad. Syftet med ett gemensamt elcertifikatssystem är att få till stånd en bättre fungerande marknad samt att möjliggöra en mer kostnadseffektiv måluppfyllelse.

Utbyggnadsmöjligheterna för förnybar elproduktion har även utvärderats i dialog mellan Sverige och Norge som ett led i förberedelsearbetet med att etablera en gemensam elcertifikatsmarknad. Respektive länders myndigheter har tagit fram prognosunderlag som bl.a. utgått från tillståndsgivna planerade nya anläggningar, tillgänglig elnätkapacitet och hur snabbt en byggnation kan ske. Den gemensamma uppfattningen är att fördelningen i produktionsslag mellan länderna vid ett gemensamt system bedöms ge utökad vattenkraft i framförallt Norge, och utökad biobränslekraft i framförallt Sverige. Förutsättningarna för utökad vindkraftsproduktion bedöms vara ungefär lika i de båda länderna. Regeringen bedömer mot denna bakgrund att det finns goda möjligheter för en utbyggnad av förnybar elproduktion i båda länder.

Det omfattande förberedelsearbete som bedrivits i samarbete mellan de svenska och norska myndigheterna de senaste åren ger goda förutsättningar för etablering av en gemensam elcertifikatsmarknad den 1 januari 2012. En av utgångspunkterna i förberedelsearbetet har varit att Norges inträde inte ska skapa osäkerhet för den etablerade svenska elcertifikatsmarknaden. Genom att Norge i sin lagstiftning utgår från det svenska elcertifikatssystemets utformning och regelverk ges långsiktighet och stabilitet för den befintliga elcertifikatsmarknaden.

När den gemensamma marknaden etableras måste elcertifikat kunna överföras och annulleras mellan Norge och Sverige. Regeringen har gett Svenska kraftnät i uppdrag att vidta de förberedelser som krävs för att anpassa kontoföringssystemet för elcertifikat till de nya villkor som en gemensam marknad innebär.

Regeringens bedömning: Den svenska kvotkurva som beslutats av riksdagen genom antagandet av propositionen *Höjt mål och vidareutveckling av elcertifikatssystemet* (prop. 2009/10:133) bör ligga fast.

Förslaget i rapporten Gemensamt elcertifikatssystem med Norge: Energimyndigheten föreslår inga ändringar i den svenska kvotkurvan, dvs. den kvotplikt som gäller för respektive år, med anledning av inrättande av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge. Energimyndigheten pekar i sin rapport på vikten av att Norge utformar sin kvotkurva efter det scenario för utbyggnad som kan anses mest troligt, och som kan accepteras av båda länderna.

Remissinstanserna: *Svensk Energi och Svensk Fjärrvärme* anser att det är viktigt att den svenska regeringen bevakar utformningen av den norska kvotkurvan för att säkerställa en effektiv prisbildning på elcertifikat, särskilt med tanke på att Sverige kommer att gå in på den gemensamma elcertifikatsmarknaden med ett stort överskott av certifikat. *Svensk Vindenergi, Enercon och Svevind* yttrar att initialt är det viktigt att den norska kvotkurvan ges tillräcklig höjd så att utbyggnaden i Sverige kan fortsätta i nivå med tidigare prognoser – även efter att den gemensamma marknaden har förverkligats. Vidare anser Enercon och Svevind att kvotkurvan bör utformas så att den reducerar det överskott av elcertifikat som finns på den befintliga svenska marknaden. En genomgripande analys av kvotkurvans form blir särskilt viktigt då det enligt företagen finns stora mängder norsk vattenkraft som snabbt kan komma in i systemet. *Skellefteå kraft* anser att en viktig fråga är att Norge anpassar sin kvotpliktskurva så att den motsvarar det tillskott av elcertifikat som man initialt kommer att tillföra systemet. Detta eftersom det överskott som finns för närvarande, och som Skellefteå kraft inte ser som ett stort problem, inte bör växa ytterligare. *SSE Renewables* menar att den norska kvotkurvan bör utformas så att ett scenario där stora mängder norsk vattenkraft byggs ut beaktas. *SSE Renewables* anför att utformningen av Norges kvotkurva är den viktigaste faktorn att hantera vid ett införande av ett gemensamt system. *Nordisk Vindkraft* anser att bästa sättet att skydda investeringar som redan är gjorda är att påverka utformningen i den norska kvotkurvan och uppmanar Näringsdepartementet att aktivt arbeta för en ambitiös norsk kvotkurva. Detta är enligt *Nordisk Vindkraft* avgörande för att säkerställa att det gemensamma systemet inte underminerar svensk vindenergi. *Fred. Olssen Renewables* anser att det är viktigt att kvotkurvorna ges tillräcklig höjd, särskilt vad avser den norska kurvan eftersom detta kan leda till att det överskott av elcertifikat som nu finns i det svenska elcertifikatssystemet minskas. *WPD* anför att genom att Norge förmås höja kvoten 2012 erhålls en väsentlig mer väl fungerande marknad. Nivån år 2012 om 3 procent skulle enligt *WPD* exempelvis kunna ersättas med 2015 års nivå om 8,8 procent vilket multiplicerat med en kvotpliktig elanvändning på ca 73 TWh ger en efterfrågan om ca 6,4 TWh i stället för 2,2 TWh. *Hg Capital* anför att den svenska regeringen bör vidta åtgärder för att påverka den norska kvotkurvan så att systemet kommer i balans.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen föreslog i propositionen *Höjt mål och vidareutveckling av elcertifikatssystemet* (prop. 2009/10:133), i enlighet med Energimyndighetens förslag, en ny kvotkurva i samband med att målet för elcertifikatssystemet föreslogs höjas till 25 TWh till 2020 jämfört med 2002 års nivå och systemet förlängas till 2035. Inrättandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge innebär inget högre mål för Sverige än det som riksdagen antog i enlighet med regeringens förslag. Regeringen anser att den svenska kvotkurvan som fastställdes i maj 2010 därför bör ligga fast.

Regeringen bedömer att den norska kvotkurvan är utformad utifrån det scenario för utbyggnad som är mest troligt. Den norska regeringen har i samband med att det norska lagförslaget för deras elcertifikatslagstiftning skickades på remiss den 8 december 2010 publicerat en underlagsrapport som redovisar vilket underlag som den norska kvotkurvan baseras på. Enligt rapporten är det vattenkraft och vindkraft som främst kommer att tas i drift i Norge under år 2012 och 2013. Rapporten baseras på den norska energimyndighetens, NVE, sammanställning av tillståndsgivna projekt med hänsyn till vilken tillgång till nätkapacitet dessa projekt har. Sammantaget visar rapporten att det finns en realiserbar potential för utbyggnad av vattenkraft och vindkraft under 2012 och 2013 om cirka 3 TWh. Den norska kvotkurvan har därför utformats så att ca 1,5 TWh ny förnybar elproduktion behöver komma till stånd år 2012 och detsamma för år 2013 för att kunna möta den kvotplikt som den norska kvotkurvan innebär för dessa år.

Flera remissinstanser har påpekat vikten av att den norska kvotkurvan utformas med beaktande av den stora mängden vattenkraft som kan tas i drift i Norge under de första åren. Samtidigt saknas i dessa remissvar analyser av hur stor del av den potential som finns som kan realiseras under de kommande två åren. Detta har uppmärksammats av flera remissinstanser i den norska remissprocessen som menar att det är en betydande utmaning att kunna etablera de förnybara elproduktionsanläggningar som krävs för att uppfylla den norska kvotplikten under 2012 och 2013. Samtidigt finns det ett stort överskott i den befintliga svenska elcertifikatsmarknaden som kan användas om inte tillräckligt många produktionsanläggningar kan byggas i Norge under dessa två år.

Regeringen bedömer att den norska kvotkurvan är balanserad utifrån det underlag som Norge har redovisat samt de analyser som Energimyndigheten har gjort. När det gäller överskottet av elcertifikat på den svenska marknaden gjorde regeringen bedömningen i propositionen *Höjt mål och vidareutveckling av elcertifikatssystemet* (prop. 2009/10:133) att en förändring av kvoterna från och med år 2013 i enlighet med Energimyndighetens förslag tillgodoser systemets behov av stabilitet och långsiktighet utan att medföra några sämre effekter på överskott och måluppfyllelse än en förändring från och med år 2012 skulle göra. De svenska kvoterna kommer att höjas från och med år 2013 och detta förväntas minska överskottet på elcertifikatsmarknaden till den nivå som enligt Energimyndigheten är rimlig och som beräknas till omkring 15 – 20 procent. Eftersom införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge bedöms leda till ett mindre överskott av elcertifikat år 2012 än vad som skulle ha varit fallet på en nationell svensk marknad är regeringens

bedömning att det är tillräckligt att frågan om åtgärder för att minska överskottet av elcertifikat hanteras i kommande kontrollstation. Prop. 2010/11:155

8.3 Kontrollstationer

Regeringens bedömning: Nästa kontrollstation inom elcertifikats-systemet ska genomföras senast vid utgången av år 2015. Därefter ska kontrollstationer genomföras vart fjärde år.

Förslaget i rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge: Energimyndigheten har inte lämnat något förslag i denna fråga.

Remissinstanserna: *Svensk Näringsliv* bedömer det som mycket viktigt att ha en kontrollstation relativt snart efter införandet av ett gemensamt system för att bedöma om systemet fungerar som avsett och anser att den kontrollstation som angivits till 2015 eventuellt ska tidigareläggas. *Svensk Energi och Svensk Fjärrvärme* förordar, med anledning av bl.a. osäkerheten om huruvida en ökad elproduktion kommer att kunna matchas av ökad efterfrågan och huruvida överföringsförbindelser kommer att komma till stånd i tillräcklig takt samt osäkerheten om huruvida de anläggningar som fasas ut 2012 kommer att finnas kvar i drift, att kontrollstationen tidigareläggs till 2014 och att den sker gemensamt med Norge. *Oberoende Elhandlare* anser att det är viktigt att de beslutade kontrollstationerna bibehålls så att marknaden vet vilka spelregler som gäller och att kortsiktiga politiska beslut av ad hoc karaktär undviks om priserna på elcertifikaten sjunker under en viss period. För att minska behovet av extra oplanerade kontrollstationer kan ett alternativ vara att överväga att ha mer frekventa kontrollstationer. Dessa bör vara beslutade med lång framförhållning så att marknaden kan hantera prissättningen mellan kontrollstationerna. *Svensk Vindenergi, Enercon, Svevind* anför att i det framtida systemet bör det vara möjligt att med jämna intervaller/kontrollstationer (förslagsvis tvååriga) justera kvotkurvan uppåt eller nedåt i syfte att uppnå balans mellan utbud och efterfrågan för att komma tillräta med det överskott av tillgängliga certifikat som idag finns i systemet. De anser vidare att tätare intervaller mellan kontrollstationerna förbättrar möjligheterna att korrigera systemet med hänsyn till ändrade konsumtionsmönster och att en särskild kontrollstation som tidsmässigt ligger nära den gemensamma elcertifikatsmarknadens införande bör genomföras. *Skellefteå Kraft* bedömer att de osäkerhetsfaktorer som en utvidgad marknad utgör gör att en tidigareläggning av nästa kontrollstation till 2014 är angeläget. *SSE Renewables* föreslår att Energimyndigheten bemyndigas ett större ansvar för att kontinuerligt övervaka funktionaliteten i systemet samt ges befogenhet att kunna justera kvotkurvan vid tätare kontrollstationer för att skapa balans i utbud och efterfrågan. *SSE Renewables* framhåller behovet av att ha en kontrollstation redan under 2011. Vidare bör kontrollstationer sedan genomföras med tätare mellanrum än vad hittills varit fallet. *Nordisk Vindkraft* önskar tydligare möjligheter att påkalla en tidigarelagd första kontrollstation än den föreslagna 2015. Detta ger tillit till systemet, skulle de föreslagna förändringarna i systemet visa sig inte fungera så vet marknaden att myndigheter agerar. *Fred. Olssen Renewables* anser att en

gemensam elcertifikatsmarknad med Norge behöver ha jämna och relativt täta kontrollstationer. Dock bör ej dessa kontrollstationer syfta till att ändra på talen i den s.k. kvotkurvan, utan snarare ha en övervakande funktion för regelverket i stort. *WPD* anser att tätare kontrollstationer behövs också fortsättningsvis för att med tätare intervaller kunna justera systemet. *Hg Capital* anser att de bästa tillfällena för att korrigera brister i marknaden är vid planerade kontrollstationer och ser en risk i att det blir för sent att ha nästa kontrollstation år 2015. *Hg Capital* kan inte se några nackdelar med att ha en tidigare kontrollstation. *SERO* föreslår att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda hur en tätare, möjligen årlig, justering av kvoterna kan genomföras för att hantera under- och överskott på elcertifikat över vissa nivåer.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen eftersträvar ett stabilt och förutsägbart elcertifikatssystem med regelbundna översyner vid tidpunkter som marknaden känner till. Införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge innebär en förändring som är behäftad med viss osäkerhet då nya parametrar påverkar prissättningen på elcertifikaten. Regeringens bedömning är att även om införandet av en gemensam marknad innebär viss ökad osäkerhet så bör stabiliteten vara den styrande faktorn i frågan om tidpunkt för nästkommande kontrollstation. Detta innebär att nästa kontrollstation inom elcertifikatssystemet bör genomföras före utgången av år 2015 såsom tidigare har planerats. Det finns dock skäl, enligt regeringens bedömning, att därefter ha något tätare kontrollstationer i och med införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge. Samtidigt är det viktigt att perioden mellan kontrollstationerna är tillräckligt lång för att ändringar i systemet ska hinna verka och för att grundliga utredningar ska kunna genomföras och omhändertags i lagstiftningsprocessen.

8.4 Uppföljning av etableringen av den gemensamma elcertifikatsmarknaden mellan Sverige och Norge

Regeringens bedömning: Den elcertifikatsmarknad som etableras med Norge bör följas upp så att den fungerar och utvecklas i enlighet med det avtal som ingås mellan länderna.

Förslaget i rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge: Energimyndigheten lämnar inga förslag i denna fråga.

Remissinstanserna: *Svensk Vindenergi* menar att en särskild genomförandekommitté bör inrättas. Kommitténs uppgift bör vara att analysera och åtgärda eventuella problem i det gemensamma certifikatsystemet. Kommittén bör senast inrättas för tidpunkten för det gemensamma certifikatsystemets införande. I kommittén bör ansvariga myndigheter från båda länderna ingå samt personer med särskilt goda kunskaper om elcertifikatsmarknaden. *WPD* menar att en övervakningskommitté bör tillsättas som ska ta ansvar för att övergången till gemensam marknad inte äventyrar utbyggnaden.

Skälen för regeringens bedömning: Stabila och långsiktiga villkor är centrala för att kunna få till stånd de stora investeringar som krävs för att förverkliga målet för förnybar elproduktion. Införandet av en elcerti-

fikatsmarknad som är gemensam med Norge innebär en osäkerhet för investerarna främst när marknaden är nyetablerad. Regeringen bedömer därför att det är viktigt att kontinuerliga uppföljningar görs för att säkerställa att den gemensamma marknaden utvecklas som avsetts så att osäkerheten för investerarna minskar. Genom avtalet med Norge ska ett råd inrättas för att följa upp marknads funktionssätt. Inrättandet av ett råd med den uppgiften bör, enligt regeringens uppfattning, tillgodose det behov som finns av att följa utvecklingen av den gemensamma marknaden för elcertifikat. I avsnitt 9 redogörs närmare för de institutioner som följer av avtalet om en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge.

8.5 Elöverföringsförbindelser

Regeringens bedömning: Ett väl fungerande elöverföringsnät är nödvändigt för att en gemensam elcertifikatsmarknad ska bidra till ökad försörjningstrygghet på den nordiska elmarknaden. Nordiska strategiska elöverföringsförbindelser bör genomföras i enlighet med de beslut som har tagits inom ramen för Nordiska ministerrådet.

Förslaget i rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge: Energimyndigheten har inte lämnat något förslag i denna fråga.

Remissinstanserna: *Boverket* menar att bristande kapacitet i elnätet kan vara en växande flaskhals för utbyggnad av vindkraft. *Boverket* anser vidare att i samband med den harmonisering av fördelningen av kostnader för nätförstärkning på land som behövs kan det vara en anledning att även se över hur det svenska ansvaret för kostnader ser ut både på land och i havet. *Svensk Vindenergi* menar att villkor avseende nätanslutning och kostnadsfördelning kopplad till denna bör harmoniseras så långt det är möjligt. *Konsumentverket* och *Svenskt Näringsliv* delar Energimyndighetens uppfattning att tillståndsprocesser måste övervakas så att flaskhalsar undviks. *Svenskt Näringsliv* menar att det är centralt att de i Norden aviserade förstärkningarna av stamnätet genomförs för att på bästa sätt kunna knyta ihop elcertifikatsmarknaden. Enligt *Svenskt Näringsliv* bör nätutbyggnaden i första hand ta sikte på att bygga bort flaskhalsar inom Sverige och mellan de nordiska länderna innan en satsning sker på exportkablar till kontinenten. *Svensk Energi*, *Svensk Fjärrvärme* och *Svensk Vindenergi* anser att kopplingen mellan tillståndsprocessens effektivitet och måluppfyllelse måste tas på allvar. *Plast- och kemiföretagen* menar att förbättringar av överföringskapaciteten i första hand ska ske i det nordiska elsystemet. *Svebio* anser att det bör tillsättas en statlig utredning för att kartlägga de övergripande villkoren för svensk elpolitik mot bakgrund av ett förväntat utbudsöverskott på marknaden framöver.

Skälen för regeringens bedömning: Att stärka nordiska överföringsnätet utgör en central del i den nordiska handlingsplan för en gränslös nordisk elmarknad som de nordiska energiministerna beslutade om vid sitt möte i Umeå 2008. Den stora satsningen inom EU på förnybar energi och ökad försörjningstrygghet kräver omfattande utbyggnad av elöverföringsnätet i Norden. Ett väl fungerande och starkt överföringsnät är

också nödvändigt för att en gemensam norsk-svensk elcertifikatsmarknad ska fungera. Prop. 2010/11:155

I överenskommelsen från Umeå 2008 enades de nordiska länderna om att redan överenskomna investeringar för ökad överföringskapacitet så snabbt som möjligt skulle förverkligas. Med detta menas att de av de nordiska stamnätsbolagen utpekade strategiskt viktiga nätförstärkningarna i Norden ska fullföljas. Vidare är det nödvändigt att nordiska myndigheter ska följa de principer som energiministrarna enades om i Köpenhamn 2010. Bland annat kom energiministrarna då överens om att systemansvariga och tillsynsmyndigheter ska utgå från nordisk nytta när de planerar och godkänner framtida nätinvesteringar och att företagen ska förhandla om fördelningen av kostnader och intäkter. För svensk del har Svenska kraftnät i uppdrag att gemensamt med de övriga nordiska stamnätsföretagen ta fram nätutvecklingsplaner för det nordiska kraftnätet med nordisk samhällsekonomisk nytta som grund samt att svara för genomförandet av överenskomna åtgärder för att integrera nya anläggningar för elproduktion från förnybara energikällor.

9 Avtal med Norge om etablering av en gemensam elcertifikatsmarknad

Regerings förslag: Riksdagen godkänner avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Norges regering om en gemensam marknad för elcertifikat.

Bakgrund

Gemensam elcertifikatsmarknad med Norge

Diskussioner mellan den svenska och den norska regeringen om etableringen av en gemensam elcertifikatsmarknad påbörjades år 2003. Ett omfattande arbete genomfördes under åren 2004 – 2005 för att skapa förutsättningar för en gemensam marknad för elcertifikat med Norge men realiserades inte. Diskussionerna återupptogs år 2007 och sedan dess har omfattande arbete genomförts. Energiministrarna i respektive land undertecknade i september 2009 en överenskommelse med grundprinciperna för ett vidare samarbete om en gemensam elcertifikatsmarknad. Under 2009 och 2010 fick Energimyndigheten flera uppdrag som berörde frågan om en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge. Den 8 december 2010 undertecknade energiministrarna i respektive land ett protokoll om arbetet med en gemensam elcertifikatsmarknad som bland annat konkretiserade Norges åtagande i den gemensamma marknaden. Samma dag skickade den norska regeringen ut ett förslag till en norsk lag om elcertifikat på remiss. Remisstiden gick ut den 1 februari 2011 och omkring 150 svar inkom. Norge överlämnade den 15 april 2011 ett förslag till lag om elcertifikat till Stortinget. Det norska Stortinget godkände den föreslagna lagen den 15 juni 2011 och lagen blev sanktionerad av den norska konungen i statsråd den 24 juni 2011.

Under 2009 trädde EU:s direktiv för främjande av förnybar energi, förnybartdirektivet, i kraft. Direktivet sätter upp nationella bindande mål för förnybar energi. Dessa nationella mål är fastställda utifrån nationella förhållanden samt köpkraft. Detta innebär att vissa länder har fått tilldelade ett mål för förnybar energi år 2020 som ligger utanför det som kan uppnås genom åtgärder i det egna landet. Därför inkluderar förnybartdirektivet möjlighet till samarbete mellan länderna för att de ska kunna uppnå sina mål på ett mer kostnadseffektivt sätt. Samarbete kan ske genom användningen av statistiska överföringar, genom gemensamma projekt eller genom gemensamma stödsystem. Samarbetet mellan Sverige och Norge om införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad är ett exempel på gemensamt stödsystem. Denna samarbetsmekanism kan dock inte användas mellan medlemsstater och tredje land vilket innebär att en förutsättning för att sätta samarbetet är att Norge antar förnybartdirektivet.

Regeringen aviserade i propositionen om *Höjt mål och vidareutveckling av elcertifikatsystemet* (prop. 2009/10:133) inriktningen att vidareutveckla elcertifikatsystemet till att omfatta flera länder och att en gemensam marknad med Norge etableras med start från den 1 januari 2012. Regeringen gjorde bedömningen i propositionen *En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi* (prop. 2008/09:163) att Sverige bör ta tillvara möjligheten att låta andra länder finansiera investeringar i förnybar energi inom Sveriges gränser. I propositionen *Genomförande av direktiv om förnybar energi* (2009/10:128) sägs att staten bör kunna utnyttja ett eventuellt statistiskt överskott av förnybar energi i förhållande till förnybartdirektivets mål för överföring till andra medlemsstater.

Avtalet mellan Sverige och Norge

Avtalet mellan Sverige och Norge (parterna) om en gemensam elcertifikatsmarknad består av en ingress och fyra delavsnitt. Del I innehåller inledande bestämmelser, Del II innehåller bestämmelser om ramarna för en gemensam elcertifikatsmarknad, Del III innehåller bestämmelser om gemensamma institutioner som inrättas i och med etableringen av den gemensamma elcertifikatsmarknaden mellan parterna och Del IV innehåller slutbestämmelser. Avtalet finns i *bilaga 12*.

Generellt om avtalet

Avtalet förutsätter att lagen om elcertifikat medger att elcertifikat som har utfärdats i Norge ska få användas för att uppfylla kvotplikten i Sverige. Författningsförslag återfinns i avsnitt 2 i denna proposition. Avtalet innebär inget annat mål för förnybar elproduktion i Sverige än det som riksdagen antog i maj 2010, dvs. 25 TWh ny förnybar elproduktion till 2020 och inte heller någon ändring i den svenska kvotkurvan eller i tilldelningsregler. Tillskillnad mot avsiktsförklaringen från september 2009 och protokollet från den 8 december 2010 är avtalet bindande mellan länderna. Enighet mellan parterna krävs enligt avtalet i

några frågor. Detta gäller exempelvis eventuell ändring av Sveriges eller Norges mål för förnybar energi inom ramen för den gemensamma elcertifikatsmarknaden till 2020, utvidgning av den gemensamma elcertifikatsmarknaden till andra länder och uppsägning och ändringar av avtalet. Avtalet innehåller också vissa bestämmelser om samråd när det gäller utformning av eventuella framtida statliga stöd för förnybar elproduktion vid sidan om elcertifikatssystemet, ändring av vissa tilldelningsregler bl.a. för ny tilldelningsperiod samt i fråga om ingående av gemensamma projekt med andra länder enligt förnybartdirektivet. När det gäller befintliga eller eventuella framtida investerings- eller driftsstöd som parterna ger inom skattesystemet finns dock endast en informations-skyldighet om sådant stöd efter begäran av den andra parten.

Avtalets ikraftträdande är avhängigt av Norges antagande av EU:s förnybartdirektiv och av att parternas nationella konstitutionella krav är uppfyllda. Inriktningen i avtalet är att den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska träda i kraft den 1 januari 2012 men ett senare ikraftträdande är möjligt under förutsättning att EES-kommitténs beslut om införlivande av förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft senast den 1 juni 2012.

Del I Inledande bestämmelser

Denna del består av artikel 1 Definitioner, artikel 2 Mål och förpliktelser och artikel 3 Gemensam elcertifikatsmarknad.

Det gemensamma målet för ny förnybar elproduktion i den gemensamma elcertifikatsmarknaden till år 2020 uppgår till 26,4 TWh. Det gemensamma målet ska delas lika mellan parterna som därmed ska sikta på att annullera elcertifikat motsvarande 13,2 TWh var för år 2020. Parterna ska eftersträva att det för perioden mellan 1 januari 2012 och 31 december 2035 hos varje part ska annulleras elcertifikat motsvarande 198 TWh. Eftersom antalet elcertifikat som annulleras huvudsakligen bestäms av storleken på den kvotpliktiga elanvändningen är det inte möjligt att i förväg exakt utforma kvoterna så att utfallet når målsättningen. Därför uttrycks det i avtalet att varje part ska sträva efter att annullera elcertifikat motsvarande 13,2 TWh för 2020 samt för 198 TWh för perioden 1 januari 2012 till 31 december 2035.

Om en part önskar att införa ett nytt mål för att öka den förnybara elproduktionen efter 2020, inom ramen för den gemensamma elcertifikatsmarknaden, ska kvotkurvans utformning värderas och parten ska samråda med den andra parten om bland annat påverkan på marknadsaktörer. Parten kan därefter besluta att införa ett nytt mål under förutsättning att ändringen inte ger orimliga konsekvenser för den andra parten. Regeringen gjorde i propositionen *En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi* (2008/09:163) bedömningen att den långsiktiga inriktningen är en fortsatt successiv ökning av den förnybara elproduktionen. Därför har det varit viktigt för regeringen att avtalet formuleras så att denna inriktning inte hindras.

Denna del består av artikel 4 Elcertifikatsberättigade, artikel 5 Tilläggsstöd, artikel 6 Kvotplikt och fastställande av kvoter, artikel 7 Registerföring och tillsyn, artikel 8 Kontrollstationer, artikel 9 Informationsutbyte och kommunikation till elcertifikatsmarknaden.

Tilldelningsbestämmelserna i avtalet följer dagens svenska tilldelningsregler och inga ändringar i svensk lagstiftning behöver göras med anledning av avtalets utformning i denna del. I avtalet anges uttryckligen att regler som är i kraft eller antas i anslutning till ikraftträdande av avtalet kan fortsätta gälla. I de fall kriterierna ska ändras bl.a. för tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar eller för ny tilldelningsperiod krävs däremot ett särskilt förfarande som syftar till att ändringarna ska vara acceptabla för båda parterna.

I avtalet anges i artikel 5 punkten 1 att grundprincipen ska vara att elcertifikatssystemet ska utgöra ett tillräckligt stöd för att driva fram ny förnybar elproduktion och att anläggningar därför inte bör få stöd utöver elcertifikat. Stöd från EU-institutioner undantas uttryckligen. Befintliga ordningar för investerings- och driftsstöd som är i kraft vid ikraftträdandet av avtalet ska dock fortfarande kunna gälla. När det gäller eventuella framtida investerings- och driftsstöd anvisar avtalet ett samrådsförfarande mellan länderna innan sådana stöd kan införas. Bestämmelserna i artikel 5 ska dock inte tillämpas på befintliga eller eventuella framtida investerings- eller driftsstöd som parterna ger inom skattesystemet. Om en part begär att få information om ett sådant stöd inom skattesystemet ska den andra parten tillhandahålla sådan information. Det anges att en part bör ta behörig hänsyn till den andra partens intressen och bör, såvitt avser eventuella framtida investerings- eller driftsstöd, inte frångå utgångspunkten i punkten 1 på ett sätt som väsentligt ändrar konkurrensvillkoren för elcertifikatsberättigad produktion i de två länderna.

Avtalet reglerar tidpunkten för nästa kontrollstation. Den ska genomföras gemensamt mellan parterna och äga rum senast vid utgången av 2015. Därefter ska kontrollstationer äga rum vart fjärde år om inte parterna kommer överens om något annat. Frågan om kontrollstationer behandlas även i avsnitt 8.3.

Del III Institutioner

Denna del består av artikel 10 Kontaktpunkt, artikel 11 Råd och artikel 12 Kommitté.

Kontaktpunkten utgörs av det fackdepartement som är ansvarigt för elcertifikat hos respektive part. Kontaktpunkten ska ta emot information i de frågor som följer av artikel 4.8, artikel 5.2 och artikel 13.2 Näringsdepartementet kommer att utgöra den svenska kontaktpunkten.

Ett råd etableras i syfte att säkerställa att den gemensamma elcertifikatsmarknaden fungerar och utvecklas i enlighet med avtalet. Parterna representeras på departements nivå och har en röst var. Rådet ska planera för kontrollstationer, utarbeta gemensamma informationsstrategier samt vara det forum där parterna diskuterar frågor utan att behöva använda tvistlösningsmekanismer. Frågan om rådet behandlas även i avsnitt 8.4.

En kommitté etableras i syfte att parterna ska informera varandra och diskutera övergripande frågor om utformning och tillämpning av tilldelningsregler för bl.a. ny tilldelningsperiod och tilldelning för ökad produktion i samband med upprustning och utökad produktionskapacitet. Medlemmar i kommittén är parternas energimyndigheter. Oenighet i kommittén ska hänskjutas till rådet.

Del IV Slutbestämmelser

Denna del består av artikel 13 Förhållande till tredje part, artikel 14 Anmälan enligt förnybartdirektivet, artikel 15 Upphörande och ändringar, artikel 16 Tvistlösning och Artikel 17 Ikraftträdande m.m.

Frågor från andra länder att delta i den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska värderas av parterna gemensamt. Villkor för ett sådant samarbete med andra länder ska fastställas efter enighet mellan parterna. Om en part önskar använda sig av gemensamma projekt för förnybar elproduktion med andra länder enligt förnybartdirektivet ska den andra parten underrättas. Om den har invändningar ska frågan diskuteras i rådet i syfte att hitta en acceptabel lösning.

Avtalet upphör att gälla den 1 april 2036. Varje part har rätt att innan dess anmäla sin avsikt att säga upp avtalet till den andra parten. Efter sådan anmälan upphör avtalet att gälla först när parterna har nått en överenskommelse om reglering av utestående förpliktelser.

I avtalet finns bestämmelser om tvistlösning för det fall att det uppstår en tvist mellan parterna om dess tolkning och tillämpning.

Avtalets ikraftträdande är avhängigt av Norges antagande av EU:s förnybartdirektiv och av att parternas inhemska konstitutionella krav är uppfyllda. Inriktningen i avtalet är att den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska träda i kraft den 1 januari 2012 men ett senare ikraftträdande är möjligt under förutsättning att EES-kommitténs beslut om införlivande av förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft senast den 1 juni 2012.

Undertecknande

Avtalet mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Norges regering om en gemensam marknad för elcertifikat undertecknades i Stockholm den 29 juni 2011 av Sveriges närings- och energiminister Maud Olofsson och Norges olje- och energiminister Ola Borten Moe.

Regeringens bedömning: Elcertifikatssystemet uppnår de uppsatta målen och fungerar i huvudsak väl. Någon reglering av golv- och takpriser för elcertifikat bör inte ske. En elcertifikatsmarknad som är gemensam med Norge minskar riskerna för höga elcertifikatspriser. Informationen till marknadens aktörer och konsumenter är av central betydelse för marknadens funktionssätt och bör förbättras ytterligare. Kommande kontrollstation i elcertifikatssystemet är viktig för utvärdering av systemet och för att belysa kostnaderna för elkunderna.

Energimyndigheten bör få i uppdrag att utreda om ett krav på särredovisning av elcertifikatskostnaden på elkonsumenternas faktura kan vara en lämplig åtgärd för att öka elkonsumenternas kunskap och medvetenhet om elcertifikatssystemet och om konsumentens eget bidrag till detta system.

Förslaget i rapporten Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Jordbruksverket* delar uppfattningen i rapporten att man bör vara restriktiv kring att reglera elcertifikatssystemet. Förändringar bör framförallt ha som syfte att förbättra elcertifikatsmarknadens funktionalitet ytterligare, snarare än att reglera den hårdare. *Konkurrensverket* menar att det inte är önskvärt med vare sig ett prisgolv eller pristak i ett marknadsbaserat stödsystem, i och med att dessa typer av ingrepp i den fria prisbildningen riskerar att bli prispåverkande. Denna bedömning gäller dock endast under förutsättning att elcertifikatsmarknaden fungerar väl och det inte finns någon form av marknadsmisslyckande som påverkar prisbildningens och elcertifikatssystemets effektivitet.

Konsumentverket anser sig inte kunna bedöma om risken för höga elcertifikatspriser föreligger på basis av tillgängligt underlag. Verket delar rapportens uppfattning att tillståndsprocesser för etablering av produktionsanläggningar och utbyggnad av nät behöver övervakas så att flaskhalsar undviks samt att det finns behov av förbättrad information till elcertifikatssystemets aktörer om förhållanden inom systemet.

Svensk Energi och Svensk Fjärrvärme anser att utredningens bedömning att behov av ett takpris saknas är riktig. Fördelarna är få och nackdelarna överväger. Ett takpris riskerar att äventyra marknadens funktionssätt. *Svensk Energi* och *Svensk Fjärrvärme* anser en fråga som bör prioriteras i en norsk-svensk översyn är att titta närmare på den asymmetri som råder i dagens elcertifikatsmarknad mellan producenter, som kan hålla på sina elcertifikat, och elhandlare som vid givet datum är ålagda att uppvisa elcertifikat i enlighet med kvotplikten och eventuellt införa åtgärder för att förbättra marknadssituationen. Föreningarna anser att de informationsinsatser som Energimyndigheten föreslår, såväl gentemot aktörer på marknaden, som gentemot slutkonsumenter är mycket välkomna. *Skellefteå Kraft* menar att på en fri marknad bör det inte finnas golv- eller takpris. *Skellefteå Kraft* anser att inget av de utredningsspår som Energimyndigheten redovisar verkar för en förbätt-

ring av måluppfyllelsen i elcertifikatssystemet. Tvärtom riskerar exempelvis lånemöjligheten (uppskov) att försämra transparensen på elcertifikatsmarknaden.

Svebio menar att en vidareutveckling av rapportens resonemang som innebär att fritt låta alla aktörer i systemet köpa certifikat och spara dessa skulle ge en stabilare prisbildning till fördel för alla aktörer.

Villaägarna Riksförbund anser att även om ett pristak skulle kunna uppfattas som positivt utifrån ett konsumentperspektiv finns risk för att det får en generell prishöjande effekt. Förbundet har därför inga invändningar mot utredningens slutsatser.

Oberoende elhandlare (OE) anser att det vore ett allvarligt avsteg från en marknadslösning att införa tak- och/eller golvpriser för att hantera extrema obalanser på elcertifikatsmarknaden. Oberoende elhandlare anser att alternativa lösningar bör utredas.

Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO) och *Fastighetsägarna Sverige* anser att de synpunkter som Konjunkturinstitutet framför i sin reservation bör beaktas i den fortsatta översynen av elcertifikatssystemet.

Skälen för regeringens bedömning

Det saknas behov av regleringsåtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser

Regeringen bedömer att elcertifikatssystemet uppnår de uppsatta målen och i huvudsak fungerar väl. Sedan elcertifikatssystemet infördes i maj 2003 har den förnybara elproduktionen ökat med 11,5 TWh. Detta innebär att utbyggnaden av den förnybara elproduktionen sker i den takt som behövs för att nå det nuvarande målet om en ökning av den förnybara elproduktionen med 25 TWh till 2020 jämfört med 2002 års nivå. Elcertifikaten handlas i dag på spotmarknaden för omkring 190 kronor per elcertifikat, vilket är ca 50 kronor lägre jämfört med genomsnittspriset på elcertifikat sedan 2003. Regeringen delar, liksom flertalet remissinstanser, Energimyndighetens bedömning att de olika möjliga åtgärder som myndigheten utrett för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser skulle leda till ett väsentligt mer komplicerat elcertifikatssystem, riskera att öka osäkerheten och minska förtroendet för elcertifikatssystemet. Det skulle i sin tur riskera att leda till att kostnaden för elkunderna ökar och att målet för elcertifikatssystemet inte uppnås. Energimyndigheten bedömer att sannolikheten är liten för begränsningar i utbud, och därmed också att risken för höga elcertifikatspriser är liten fram till nästa kontrollstation. Den gemensamma elcertifikatsmarknad med Norge som föreslås i denna proposition minskar även riskerna för höga elcertifikatspriser genom bl.a. den ökade likviditet detta innebär.

Konjunkturinstitutet har framfört att införandet av ett pristak är den enda åtgärden bland dem som analyserats av Energimyndigheten som skulle erbjuda ett verkligt skydd mot höga kostnader för elkunderna. Införandet av ett prispolv och en lånemöjlighet kan också vara lämpliga åtgärder enligt *Konjunkturinstitutet*.

Regeringen bedömer i likhet med Energimyndigheten att risken för höga elcertifikatspriser är liten. Vidare är erfarenheterna från det tak för kvotpliktsavgiften som gällde för åren 2004 och 2005 att det fick en

prisstyrande effekt på elcertifikatspriset. I samband med den första kontrollstationen inom elcertifikatssystemet som slutfördes 2006 bedömdes det att ett fortsatt tak för kvotpliktsavgiften inte överensstämde med det långsiktiga syftet med elcertifikatssystemet. Ett långsiktigt tak för kvotpliktsavgiften bedömdes leda till att både priset på elcertifikat och stödnivån i praktiken styrs av det fastställda taket. Om ett tak skulle bibehållas bedömdes det att elcertifikatsprisets möjligheter att ge korrekta signaler till marknaden begränsas, vilket påverkar marknadens möjligheter att anpassa sig till nya förhållanden. Någon förlängning av det tak för kvotpliktsavgiften som gällt under åren 2004 och 2005 skedde mot denna bakgrund inte. De utredningar som Energimyndigheten redovisat i dessa frågor under 2010 ger inte underlag för någon annan bedömning i dag.

Under elcertifikatssystemets första femårsperiod fanns även ett successivt avtrappande garantipris som ett skydd mot allt för låga elcertifikatspriser. Garantipriset syftade till att under elcertifikatssystemets första år säkra systemets trovärdighet och stabilitet, men kom aldrig att behöva utnyttjas. Elcertifikatssystemet är i dag etablerat och ger ett tillräckligt stöd för utbyggnaden av förnybar elproduktion. Det finns även en fungerande handel med elcertifikat. Regeringen ser mot denna bakgrund inte heller skäl för införande av golvpriser.

För närvarande saknas därför behov av andra åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatspriser än att ytterligare öka transparensen på elcertifikatsmarknaden och en fortsatt löpande uppföljning av utvecklingen på elcertifikatsmarknaden.

Ökad transparens på elcertifikatsmarknaden och information till elkonsumenterna

Utbudet på elcertifikat påverkas framför allt av antalet anläggningar som är godkända för tilldelning av elcertifikat och storleken på dessa. Även yttre faktorer så som temperatur, vind, nederbörd, bibränslepriser och konjunktur inom pappers- och massaindusti påverkar utbudet. Vid utgången av år 2012 mister merparten av anläggningarna som togs i drift före 1 maj 2003 rätten till att tilldelas elcertifikat. Från 2018 upphör även tilldelningen av elcertifikat till de anläggningar som var nya år 2003. Därtill finns anläggningar som godkänns för tilldelning av elcertifikat för ökad produktionskapacitet och äldre anläggningar som nu godkänns för en ny tilldelningsperiod efter så omfattande investeringar att den motsvarar en ny anläggning. Informationsbehovet hos marknadens aktörer kring dessa anläggningar kommer att öka framöver.

I dag kännetecknas den svenska elcertifikatsmarknaden av ett överskott av elcertifikat samtidigt som utbyggnadsplanerna för ny förnybar elproduktion är omfattande och bedöms kunna svara mot den kvotkurva som fastställts i elcertifikatslagen. Det finns emellertid ett behov av löpande uppföljning av utbud och efterfrågan på elcertifikatsmarknaden, särskilt utifrån de effekter som utfasningen av anläggningar vars tilldelningsperiod för elcertifikat upphör 2012, anläggningar som godkänns för ny tilldelningsperiod och effekterna av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge.

Regeringen delar Energimyndighetens bedömning att det finns ett behov av ökad transparens på marknaden när det gäller utbud och efterfrågan på elcertifikat för att skapa förutsättning för en mer korrekt pris-sättning i förhållande till förväntningar om framtida utbud och efterfrågan. Ökad transparens kan minska risken för eventuell brist på elcertifikat i framtiden då prissignalerna till investerarna kommer i ett så tidigt skede som möjligt. En ökad förståelse hos marknadsaktörerna kan även ha betydelse för elcertifikatssystemets måluppfyllelse och minska risken för höga kostnader för elkonsumenterna. Det är också angeläget med en gemensam kommunikationsstrategi mellan de svenska och norska myndigheterna så att informationen till den gemensamma elcertifikatsmarknaden samordnas när denna startar.

Regeringen bedömer att sammanställningar av de anläggningar för förnybar elproduktion som planeras redan i tillståndsledet bör kunna tillgängliggöras vid sidan av de sammanställningar som Energimyndigheten i dag redovisar av de anläggningar som är godkända för tilldelning av elcertifikat. Marknaden får på så sätt kontinuerligt information om hur många nya anläggningar som planeras tillkomma, och deras planerade kapacitet. Vidare är det angeläget att kontinuerligt följa upp tillståndsprocesserna för den förnybara elproduktionen och att dessa fungerar utan flaskhalsproblem.

Regeringen bedömer även att det finns behov av ökade informationsinsatser gentemot elkonsumenterna för att de ska få en ökad kunskap och medvetenhet om elcertifikatssystemet, vilket är angeläget för systemets utveckling. Exempel på sådana informationsinsatser är hur konsumenterna kan beräkna kostnaden för elcertifikat. Även andra myndigheter som informerar elkonsumenter, såsom Energimarknadsinspektionen, bör tillhandahålla information om elcertifikatssystemet, elcertifikatskostnadens storlek samt hur denna beräknas. Andra åtgärder för att öka elkonsumenternas kunskap och medvetenhet om elcertifikatssystemet bör även övervägas. En möjlig åtgärd är att ställa krav på särredovisning av elcertifikatskostnaden gentemot elkonsumenterna i samband med fakturering. En sådan åtgärd behöver dock vägas mot den ytterligare administration detta innebär och att elfakturan kan bli mer svårtillgänglig för konsumenten.

I och med de ändringar som genomfördes i elcertifikatslagen 2006 hanteras prisbildningen på den konkurrensutsatta elmarknaden där elcertifikatskostnaden inkluderas tillsammans med elhandelspriset gentemot elkonsumenterna. Dessförinnan var erfarenheterna att elleverantörer behandlade elcertifikatsersättningen som en offentlig-rättslig avgift eller en skatt, som oavkortat vältrades över på elanvändarna. Detta trots att elcertifikaten är marknadsprissatta med dagsnoterade priser.

Energimyndigheten bör få i uppdrag att utreda förutsättningarna för, att genom ett krav på särredovisning av elcertifikatskostnaden på elkonsumenternas faktura, öka konsumenternas kunskap och medvetenhet om elcertifikatssystemet och om konsumentens eget bidrag till detta system.

Generellt

Målet i elcertifikatssystemet är en ökning av produktionen av förnybar el med 25 TWh till år 2020 jämfört med 2002 års nivå. Elcertifikatssystemet ska bidra till att uppnå det av riksdagen fastställda målet om att andelen förnybar energi år 2020 ska vara minst 50 procent av den totala energianvändningen i Sverige. Den föreslagna nya lagen om elcertifikat innebär i huvudsak regelförenklingar och inga förändringar i elcertifikatssystemets mål eller funktions sätt. De föreslagna ändringarna innebär att elcertifikatlagen görs mer lättillgänglig och medför minskade administrativa kostnader för de berörda aktörerna i elcertifikatssystemet.

Konsekvensanalysen avser i huvudsak de nya förslagen. En översyn av alla de bestämmelser som flyttats över från 2003 års lag har inte genomförts. Alla bestämmelser i den föreslagna lagen har därmed inte heller konsekvensanalyserats. I Energimyndighetens rapport *Regelförenkling* (ER 2010:30) finns även en mer detaljerad konsekvensutredning. *Regelrådet* har i samband med remitteringen av promemorian med förslag till en ny lag om elcertifikat framfört att konsekvensutredningen även ska omfatta de regler där inga eller endast smärre förändringar görs.

Innehållet och konsekvenserna av det föreslagna avtalet mellan Sverige och Norge om en gemensam elcertifikatsmarknad har behandlats i avsnitt 9. Konsekvenserna för de olika aktörerna i elcertifikatsystemet behandlas närmare nedan.

Energimyndigheten

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet enligt lagen (2003:113) om elcertifikat. Energimyndigheten ansvarar bl.a. för godkännande av anläggningar som tilldelas elcertifikat, för att lämna förhandsbesked om möjligheten för tilldelning av elcertifikat och för att utfärda närmare föreskrifter om villkoren för att tilldelas elcertifikat. Myndigheten har även i uppdrag att följa upp, utvärdera och redogöra för utvecklingen inom elcertifikatssystemet.

Förslaget om en bestämmelse som gör det möjligt att inrätta gemensamma elcertifikatsmarknader innebär i sig inga nya arbetsuppgifter för Energimyndigheten. Bestämmelsen innebär att elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat får användas för uppfyllelse av kvotplikt om det svenska elcertifikatssystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatssystemet i en annan stat i syfte att skapa en gemensam elcertifikatsmarknad. Avtalet mellan Sverige och Norge om att etablera en gemensam elcertifikatsmarknad med start från och med den 1 januari 2012 innebär dock ytterligare arbetsuppgifter för Energimyndigheten. Etableringen av en sådan gemensam marknad kommer att kräva ökat samarbete med berörda norska myndigheter, bl.a. i den kommitté som ska följa upp reglerna för tilldelning av elcertifikat och vad gäller den löpande uppföljningen. Informationsinsatser kommer också att behöva intensifieras i och med införandet av en gemensam marknad.

Energimyndigheten har för avsikt att ta i drift ett nytt IT-stöd under hösten 2011 som bl.a. innebär att man i ökad omfattning kommer att kunna kommunicera med berörda aktörer elektroniskt. Att kommunicera elektroniskt leder till att aktören omgående får bekräftat att ansökan är mottagen och kan följa processen från beredning till avslutat ärende. Dessutom kan kompletteringar undvikas genom att många uppgifter kan kontrolleras redan innan handlingarna skickas in såsom skrivfel, beräkningsfel, avsaknad av obligatoriska uppgifter. Handläggningstiden kommer därmed att kortas.

Generellt innebär förslagen om regelförenklingar minskad administrativ börda för Energimyndigheten. En viss omfördelning av arbetsuppgifter kommer dock att ske mellan de två myndigheter Energimyndigheten och Svenska kraftnät, som i dag har administrativa uppgifter i elcertifikatssystemet. Energimyndigheten kommer att få ytterligare en uppgift genom att det blir de som, enligt förslaget, ska besluta om hur många elcertifikat som ska annulleras. Redan i dag ska dock myndigheten granska den kvotpliktiga deklARATIONER så den nya uppgiften torde inte innebära ytterligare arbete utöver själva beslutsfattandet. Eftersom regeländringen innebär en tydligare rollfördelning mellan myndigheterna torde den innebära andra positiva effekter. Även bestämmelsen om att tillsynsmyndigheten får besluta om nedsättning av elcertifikat innebär tillkommande arbetsuppgifter. Även i dessa fall medför de dock positiva effekter genom en tydligare ordning, rollfördelning och färre beslut om sanktionsavgift.

Energimyndighetens arbetsuppgifter minskar genom bestämmelsen om det utvidgade undantaget från kvotplikt för elanvändare som själva producerar och använder sin el. Bestämmelsen medför färre registreringar av kvotpliktiga och färre deklARATIONER.

Energimyndigheten kommer att behöva förbättra informationen när det gäller utbud och efterfrågan på elcertifikat till marknadens aktörer och konsumenter. Energimyndigheten bör få i uppdrag att överväga om ett krav på särredovisning av elcertifikatskostnaden på elkonsumenternas faktura skulle kunna vara en möjlig åtgärd för att öka elkonsumenternas förståelse för elcertifikatssystemet och hur dess kostnader beräknas.

Eventuella kostnader som skulle kunna uppstå till följd av en gemensam marknad med Norge bedöms rymmas inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät är kontoföringsmyndighet i elcertifikatssystemet vilket bl.a. innebär att man tilldelar och registrerar utfärdade elcertifikat i ett elcertifikatsregister, registrerar överlåtelse av elcertifikat och annullerar elcertifikat. Svenska kraftnät ansvarar också för att fortlöpande offentliggöra information om överlåtelse av elcertifikat. En etablering av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge och eventuellt med andra länder innebär att registret för transaktioner av elcertifikat behöver utvecklas för att kunna överföra elcertifikat som utfärdas i Sverige till Norge samt för att kunna annullera certifikat i Sverige som utfärdas i Norge. Införandet av en gemensam marknad kommer troligtvis att inne-

bära ett ökat antal transaktioner av elcertifikat. Kostnader som uppstår till följd av en gemensam marknad gällande utveckling av registret kommer att finansieras via den kontoavgift som finansierar kontoföringsmyndighetens kostnader.

Generellt innebär förslagen om regelförenklingar minskad administrativ börda för myndigheterna i elcertifikatssystemet, däribland Svenska kraftnät. Vissa av Svenska kraftnäts nuvarande arbetsuppgifter kommer att föras över till Energimyndigheten (se avsnittet om Energimyndigheten). Således innebär förslagen en viss minskning av Svenska kraftnäts arbetsuppgifter jämfört med i dag.

Elleverantörer

Elleverantören ansvarar för att hantera kvotplikten avseende elcertifikat, dvs. främst registrera, köpa in och handla med certifikat för den kvotpliktiga el som de säljer. Förslagen innebär inga förändringar i de bestämmelser som berör elleverantörerna jämfört med den nuvarande lagen om elcertifikat. Elleverantörerna bedöms kunna gynnas av gemensamma elcertifikatsmarknader då detta innebär en ökad likviditet och större handelsvolym avseende elcertifikat.

Producenter av förnybar el

Förslagen om gemensamma elcertifikatsmarknader kommer att beröra både befintliga och nya producenter av förnybar el såväl i Sverige som i övriga berörda länder. Etableringen av en gemensam marknad med Norge innebär en viss osäkerhet innan alla regelverk är på plats. Därefter bedöms en gemensam marknad leda till en bättre fungerande elcertifikatsmarknad. Elcertifikatspriset bedöms inte komma att påverkas på lång sikt. På kort sikt bedömer Energimyndigheten att elcertifikatspriset kan minska något.

Generellt innebär förslagen om regelförenklingar minskad administrativ börda även för producenterna av förnybar el. Ändringarna syftar även till att göra regelverket mer överskådligt och lättillgängligt. Bestämmelsen om det utvidgade undantaget från kvotplikt för elanvändare som själva producerar och använder sin el får direkta konsekvenser eftersom den innebär att färre producenter behöver registrera sig som kvotpliktiga och deklarerar.

En ändring föreslås också som innebär att varken innehavaren eller Energimyndigheten måste hantera varje produktionsenhet för vattenkraft och vindkraft som en separat anläggning. Det innebär att endast en ansökan per anläggning (med bakomliggande produktionsenheter) behöver ske vilket medför minskade administrativa kostnader.

När det gäller förslagen till de skärpta krav för el som produceras med vattenkraft i en anläggning som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt väntas detta få små konsekvenser för investeringarna i storskalig vattenkraft. Ändringarna syftar till att tydliggöra elcertifikatssystemets huvudsyfte om att tilldelningen av elcertifikat ska främja en ökad produktion av förnybar el. De investeringar som framöver är aktuella i den storskaliga vattenkraften syftar huvudsakligen till att

effektivisera och öka produktionskapaciteten i befintliga anläggningar. För sådana investeringar kommer även fortsättningsvis tilldelning av elcertifikat kunna ske för den elproduktion som följer av investeringar i en ökad produktionskapacitet. Samtidigt föreslås också möjligheten att begära förhandsbesked hos Energimyndigheten om möjligheterna att godkännas för tilldelning av elcertifikat utvidgas till att omfatta alla typer av vattenkraftsanläggningar. Detta innebär att förhandsbesked kan sökas även inför ombyggnader av vattenkraftsanläggningar som ska återupptas i drift eller för anläggningar där kostsamma ombyggnader eller andra stora investeringar ska göras för att upprätthålla en långsiktigt lönsam elproduktion. Därmed ges investerare i vattenkraft möjlighet till bättre planeringsförutsättningar.

Elkunder

Elkundernas kostnad beror dels av kvotplikten, dels av priset på elcertifikat. Införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge eller andra länder påverkar inte de svenska elkundernas kvotplikt. Elcertifikatspriset bedöms inte komma att påverkas på lång sikt. På kort sikt bedömer Energimyndigheten att elcertifikatspriset kan minska något. En gemensam elcertifikatsmarknad väntas leda till ökad likviditet och därmed ökad stabilitet när det gäller certifikatpriset.

Förslagen om regelförenklingar förväntas inte få några direkta effekter för elkunderna.

Elintensiv industri

De elintensiva industrier som får undanta el, för att den förbrukats eller sålts för förbrukning för vissa skattebefriade ändamål, föreslås omfattas av möjligheten att även undanta övrig el som inte överstiger 60 megawattimmar per år och därigenom kunna befrias från deklareringskyldighet enligt lagen om elcertifikat. Det rör sig el för vilken avdrag för skatt på el får göras enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi. Den föreslagna ändrade bestämmelsen innebär att samma möjligheter till undantag av övrig el ska gälla alla grupper av registrerade elintensiva industrier. Genom den formulering som bestämmelsen har i dag utsluts den grupp av elintensiva industrier, som förbrukar eller säljer el för förbrukning för vissa särskilda, enligt lagen om skatt på energi skattebefriade ändamål från möjligheten att göra detta undantag. Den föreslagna ändringen innebär minskade administrativa kostnader för de berörda företagen.

Domstolarna

Införandet av en gemensam elcertifikatsmarknad med Norge medför inga tillkommande uppgifter för domstolarna.

Kammarrätten i Stockholm har framfört en generell synpunkt om att det är olyckligt att olika myndigheter fullgör uppgifter enligt elcertifikatslagen och att det bör övervägas om inte endast en förvaltningsrätt och en kammarrätt ska handlägga frågor enligt lagen för att domstolarna

ska få en helhetsbild över rättsområdet och dessutom kunna upprätthålla kompetensen inom området.

Omfördelningen av arbetsuppgifter mellan myndigheterna med anledning av regelförenklingsförslagen kommer att medföra att fler beslut från Energimyndigheten och färre beslut från Svenska kraftnät kommer att överklagas. Eftersom Svenska kraftnäts beslut och Energimyndighetens beslut prövas vid olika förvaltningsrätter respektive kammarrätter, på grund av att myndigheterna ligger inom olika domkretsar, medför förslagen en omfördelning mellan förvaltningsdomstolarna. Detta innebär att en högre andel av besluten kommer att överklagas till förvaltningsrätten i Linköping.

Förvaltningsrätten i Linköping och Kammarrätten i Jönköping anser att konsekvenserna för domstolarna bör följas upp. *Domstolsverket och Förvaltningsrätten i Stockholm* lämnar inga synpunkter avseende konsekvenserna för domstolarna. *Kammarrätten i Stockholm* anser att det är sannolikt att antalet mål kommer att öka inledningsvis med anledning av den nya bestämmelsen om nedsättning av tilldelning av elcertifikat.

Förslaget om att Energimyndigheten ska kunna besluta om nedsättning av elcertifikat kan komma att medföra fler överklagade ärenden. Det torde dock röra sig om ett begränsat antal. Det kommer in ca 160 s.k. särskilda månadsdeklarationer bl.a. för biobränsle varje månad. I de fall myndigheten beslutar om nedsättning av elcertifikat utifrån uppgifterna i månadsdeklarationen kan beslutet förväntas överklagas. Det bör dock framhållas att myndigheterna, som en följd av förslaget, sannolikt kommer att meddela färre antal beslut om sanktionsavgift som kan komma att överklagas. Det kan också framhållas att bestämmelserna om vilka biobränslen som berättigar till elcertifikat, som i dag finns på förordningsnivå, är föremål för en översyn inom Regeringskansliet. Frågan om en översyn har bl.a. väckts av Energimyndigheten eftersom bestämmelserna i dag inte har en tillfredställande utformning. Översynen av bestämmelserna syftar till att förbättra utformningen båda när det gäller tydlighet och omfattning. Avsikten är att de nya bestämmelserna ska träda i kraft samtidigt som lagförslagen enligt denna proposition.

Ändringarna som föreslås bedöms därför sammantaget inte komma att innebära någon ökad måltillströmning till domstolarna. I sammanhanget kan även framhållas att få elcertifikatsärenden hittills har överklagats sedan systemet inrättades våren 2003.

Statsfinansiella konsekvenser

De myndighetsuppgifter som följer av de regelförändringarna och etableringen av den gemensamma elcertifikatsmarknaden med Norge bedöms rymmas inom befintliga ekonomiska ramar. Kostnaderna som uppstår till följd av en gemensam marknad gällande utveckling av elcertifikatsregistret kommer att finansieras via den kontoavgift som finansierar kontoföringsmyndighetens kostnader.

Förslagen kommer inte särskilt att påverka de små företagens arbetsförutsättningar. Förslagen bedöms inte heller påverka den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, sysselsättningen och den offentliga servicen i olika delar av landet, jämställdheten mellan kvinnor och män eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

12.1 Förslag till lag om elcertifikat

Inledning

Förslaget till lag om elcertifikat utgör i huvudsak en omarbetning av lagen (2003:113) om elcertifikat, nedan kallad 2003 års lag. I *bilaga 8* finns jämförelsetabeller där det framgår vilka bestämmelser i den nya lagen som motsvarar bestämmelser i 2003 års lag och vice versa.

För ytterligare kommentarer till de bestämmelser i den nya lagen som motsvaras av bestämmelser i 2003 års lag hänvisas till förarbetena till sistnämnda bestämmelser.

Utöver den kommentar som ges nedan kan sägas att bestämmelserna i förhållande till 2003 års lag har setts över språkligt och redaktionellt.

1 kap.

1 §

Paragrafen beskriver lagens syfte. Den motsvarar 1 kap. 1 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 153, prop. 2003/04:42, s. 22 och prop. 2005/06:154, s. 67). Syftet beskrivs kortfattat med stöd av den nya definitionen av förnybar el.

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

2 §

I paragrafens *första stycke* definieras de uttryck som återkommer i flera av lagens bestämmelser. I förhållande till 2003 års lag införs fyra nya definitioner; förnybar el, anläggning, kvotplikt och beräkningsår. Definition av certifikatberättigad producent som funnits i 2003 års lag utgår och i stället används begreppet ”innehavare av anläggning” genomgående i den nya lagen. Definitionerna i paragrafen är följande:

Förnybar el – Utgångspunkten är definitionen av förnybara energikällor i det s.k. förnybartdirektivet. Det är dock endast vissa energislag inom ramen för den definitionen som berättigar till elcertifikat. Uttrycket förnybar el omfattar, utöver el som producerats med förnybara energikällor, även el som produceras med användande av torv. Uttrycket ”förnybar el” användes även i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 153 och prop. 2003/04:42, s. 22). Punkten har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Förnybar energikälla – Genom definitionen anges vilka energikällor som är förnybara. Definitionen motsvarar 1 kap. 2 § 1 och 2 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket i 2003 års lag (prop. 2002/03:40 s. 154 och prop. 2003/04:42, s. 22).

Anläggning – Den eller de elproduktionsenheter som finns bakom varje mätpunkt där el matas in på ledningsnätet utgör genom definitionen en anläggning. Definitionen innebär att det anläggningsbegrepp som i praktiken tillämpats sedan elcertifikatssystemet infördes lagregleras (jfr kommentaren till 1 kap. 2 § 3 i prop. 2002/03:40, s. 154). Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Elcertifikat – Elcertifikat är ett bevis om att förnybar el har producerats. Elcertifikatet ska ha utfärdats enligt bestämmelserna i elcertifikatlagen eller av en annan stat enligt en internationell överenskommelse enligt 5 §. Elcertifikatet får överlåtas och kan därigenom generera en intäkt till producenten. Definitionen motsvarar 1 kap. 2 § 2 i 2003 års lag (prop. 2002/03:40 s. 154). Det bör dock noteras att elcertifikat enligt uttalande i propositionen *Ny lag om värdepappersmarknaden* (prop. 2006/07:115, s. 285) inte längre anses vara ett finansiellt instrument. Punkten har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Kvotplikt – Definitionen motsvarar hur kvotplikt bestämdes enligt 4 kap. 2 § i 2003 års lag med den skillnaden att det i definitionen inte finns någon datumangivelse för när kvotplikten ska uppfyllas (prop. 2005/06:154, s. 70). Tidpunkten regleras i stället i 4 kap. 2 §.

Beräkningsår – Det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § ska ske den 1 april. Definitionen motsvarar bestämmelsen i 4 kap. 2 § i 2003 års lag. Punkten har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Elleverantör – Med elleverantör avses den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av leverantören själv eller någon annan (prop. 2002/03:40, s. 154). Definitionen motsvarar definitionen i 1 kap. 2 § 4 i 2003 års lag.

Elintensiv industri – Definitionen motsvarar definitionen i 1 kap. 2 § 5 i 2003 års lag. Orden ”av den elintensiva industrins produktion” har tagits bort vilket har tydliggjort att det är möjligt att ta fram förädlingsvärdet ur företagens resultaträkning som helhet och att ingen särskild uträkning för produktionsdelen ska göras (prop. 2005/06:154, s. 67 och prop. 2008/09:9 s. 30).

Förädlingsvärde – Definitionen motsvarar definitionen i 1 kap. 2 § 6 i 2003 års lag (se prop. 2008/09:9) med den ändringen att hänvisningen till 1 kap. 8 § lagen (1994:1776) om skatt på energi inte får någon motsvarighet i den nya lagen. Det går nu att utläsa direkt av definitionen vad som avses med sammanlagd omsättning och sammanlagda inköp. Punkten har i allt väsentligt utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

I *andra stycket* finns ett normgivningsbemyndigande till regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle enligt första stycket 2. Bemyndigandet motsvarar bemyndigandet i 2 kap. 1 § femte stycket i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 156).

3 §

I paragrafen regleras att produktionsanläggningar för vatten- eller vindkraft får ses som separata anläggningar.

Paragrafen motsvarar bestämmelserna i 2 kap. 1 § andra stycket (prop. 2005/06:154, s. 67) och 2 § andra stycket (prop. 2002/03:40, s.157) i 2003 års lag med den skillnaden att tillsynsmyndigheten inte måste hantera de avsedda produktionsenheterna som separata anläggningar med den administration som det innebär utan att det är en möjlighet. Innehavaren kan därmed styra om produktionsenheten ska betraktas som en egen anläggning eller inte.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

4 §

I paragrafen ges regeringen i uppdrag att utse tillsyns- och kontoföringsmyndighet. Paragrafen motsvarar 1 kap. 3 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 155). Genom den nya formuleringen lämnas det öppet hur arbetet ska organiseras på myndighetsnivå.

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

5 §

I paragrafen anges förutsättningarna för en gemensam elcertifikatsmarknad med andra stater. Bestämmelsen har ingen motsvarighet i 2003 års lag.

Om ett samarbete med en annan stat etableras måste elcertifikatsregistret anpassas så att överföringar kan ske mellan de stater som har inrättat en gemensam elcertifikatsmarknad. Det måste också vara möjligt att annullera elcertifikaten i de stater som samarbetar. När en gemensam marknad inrättas ska prisinformationen avspegla priserna på hela elcertifikatsmarknaden. Prisinformationen ligger till grund för beräkning av sanktionsavgift och kvotpliktsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Första stycket har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

2 kap.**1 §**

I paragrafen regleras att innehavaren av en anläggning skriftligen ska ansöka om godkännande hos tillsynsmyndigheten innan tilldelning av elcertifikat får påbörjas. Paragrafen motsvarar 2 kap. 5 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 160 och prop. 2008/09:92, s. 25).

Alla anläggningar måste, liksom tidigare, godkännas av tillsynsmyndigheten innan tilldelning av elcertifikat för produktionen får ske. Efter skriftlig ansökan från anläggningens innehavare prövar tillsynsmyndigheten om förutsättningarna för godkännande för tilldelning av elcertifikat är uppfyllda. Förutsättningarna framgår av lagens andra kapitel. Om förutsättningarna för tilldelning uppfylls ska tillsynsmyndigheten fatta beslut om att godkänna anläggningen för tilldelning av elcertifikat. Godkännande krävs även innan elcertifikat får tilldelas för varaktiga produktionsökningar i en befintlig anläggning enligt 8 § eller för produktion i en anläggning där omfattande ombyggnader har gjorts och innehavaren vill få en ny tilldelningsperiod enligt 9 §.

I *trede stycket* anges att tillsynsmyndigheten ska fastställa en tilldelningsperiod om myndigheten godkänner en anläggning för tilldelning. Sistnämnda reglering fanns inte i 2003 års lag. Den har tillkommit för att förbättra de administrativa rutinerna. Bestämmelsen ersätter tidigare bestämmelser om återkallelse av godkännande bl.a. när tidsperioden för tilldelning av elcertifikat löpt ut. Dessa bestämmelser får därmed ingen motsvarighet i den nya lagen (6 kap. 6 § 3 och 4 i 2003 års lag). Av reglerna i 7, 8 och 9 §§ framgår den tidpunkt från vilken tilldelningsperioden ska räknas i olika situationer. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Genom att det krävs att en anläggning alltid har ett godkännande är det inte möjligt att tilldela elcertifikat retroaktivt om det blir ett uppehåll i tilldelningen, jfr författningskommentaren till 8 och 9 §§.

Regeringen har vid utformningen av paragrafen utgått från de synpunkter *Lagrådet* lämnat på paragrafen och på 2 kap. 2 §. Förslaget har vidareutvecklats för att ge en tydligare bild av förfarandet som krävs för tilldelning av elcertifikat. Sammantaget motsvarar 1 och 2 §§ regleringen i lagrådsremissens förslag.

2 §

I paragrafen anges att en anläggning ska kunna producera förnybar el och vara tagen i drift för att innehavaren ska få elcertifikat. Paragrafen motsvarar 2 kap. 1 § första stycket och 1 a § i 2003 års lag (jfr kommentaren till definitionen av förnybar el och förnybara energikällor i 1 kap. 2 § 1 och 2). Formuleringen ”i drift” finns i 5 § 1 i 2003 års lag (prop. 2008/09:92, s. 25).

Formuleringen ”kunna producera” förtydligar att även innehavare av anläggningar som inte enbart producerar förnybar el ska kunna vara berättigade till elcertifikat för den förnybara produktionen, en ordning som tillämpas redan i dag. Det kan exempelvis röra sig om elproduktion som delvis sker med biobränslen och delvis med fossila bränslen i samma anläggning.

Regeringen har vid utformningen av paragrafen utgått från de synpunkter *Lagrådet* lämnat på paragrafen och på 2 kap. 1 §. Förslaget har vidareutvecklats för att ge en tydligare bild av förfarandet som krävs för tilldelning av elcertifikat. Sammantaget motsvarar 1 och 2 §§ regleringen i lagrådsremissens förslag.

3 §

I paragrafen regleras kravet på mätning och rapportering av den el som ska ligga till grund för tilldelning av elcertifikat. Paragrafen motsvarar 2 kap. 4 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 159).

All elproduktion måste, liksom tidigare, mätas och rapporteras till kontoföringsmyndigheten för att kunna ge tilldelning av elcertifikat. Följande bör dock noteras. Den kvittningsmöjlighet, för kvotpliktiga elanvändare som själva producerar sin el men inte timmäter produktionen och därigenom inte tilldelas elcertifikat, som finns enligt 2003 års lag, får ingen motsvarighet i den nya lagen (4 kap. 5 § i 2003 års lag). Skälen redovisas i avsnitt 6.

Tredje stycket har formulerats om i förhållande till 2003 års lag. Ett bemyndigande för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att föreskriva om mätning och rapportering finns i 13 §.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

4 §

I paragrafen regleras att sådana flytande biobränslen som avses i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen ska vara hållbara enligt samma lag för att elproduktionen ska kunna tilldelas elcertifikat. Paragrafen motsvarar 2 kap. 1 § tredje stycket i 2003 års lag (prop. 2009/10:164, s. 53).

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om tilldelning av el som produceras med vattenkraft. Paragrafen motsvarar 2 kap. 2 § första stycket i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 157).

I bestämmelsen i *tredje punkten* har kraven för tilldelning av elcertifikat vid återupptagen drift av en anläggning som tidigare tagits ur drift skärpts genom att anläggningar som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002 endast får tilldelning av elcertifikat om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning. I *andra stycket* finns en hänvisning till 9 § tredje stycket genom vilken det bl.a. framgår att tilldelningsperioden för sådana anläggningar är 15 år.

I paragrafens *andra stycke* finns en bestämmelse om att produktion av storskalig vattenkraft, dvs. vattenkraft som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt, i en anläggning som har tagits i drift första gången efter utgången av 2002 och som ersätter tidigare produktion endast kan få tilldelning av elcertifikat för produktionsökningar. Det som är avgörande för tilldelning av elcertifikat är om tidigare produktion har ersatts, inte om en anläggning rivs eller behålls.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om el som produceras med vattenkraft och som avser tillsynsmyndighetens möjligheter att besluta om tilldelning av elcertifikat i fall som inte omfattas av 5 §. Paragrafen motsvarar 2 kap. 3 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 158, prop. 2008/09:92, s. 24). Det är möjligt att få förhandsbesked om möjlighet till tilldelning av elcertifikat för åtgärder enligt *andra punkten*, se vidare 12 §.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

7 §

I paragrafen anges tilldelningsperiodens längd för produktion i olika anläggningar beroende på tidpunkten för igångsättning av driften. Paragrafen motsvarar 2 kap. 7 § och 8 § 1 i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 68, prop. 2006/07:1, utg. omr. 21 s. 61 och prop. 2009/10:133, s. 21).

Av *första stycket* framgår att tiden för tilldelningen av elcertifikat ska räknas från tillsynsmyndighetens godkännande av anläggningen. Det blir en tydlig utgångspunkt för fastställandet av den tilldelningsperiod som avses i 1 §. Enligt 2003 års lag skulle tilldelningsperioden räknas från den tidpunkt när tilldelningen började. Det införs också en uttrycklig möjlighet att räkna bort tid från femtonårsperioden genom formuleringen ”högst” femton år. Behovet av att räkna bort tid kan uppstå vid utfasning av anläggningar, dvs. då en tilldelningsperiod upphör. Om en produktionsenhet i en anläggning har omfattats av ett tidigare godkännande och ska ha en separat och fortsatt tilldelning när anläggningens godkännande upphör ska tiden från det tidigare godkännandet räknas av.

Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

8 §

I paragrafen regleras kraven för tilldelning av elcertifikat vid produktionsökningar för olika slag av elproduktion och tilldelningsperiodens längd vid sådana ökningar. Paragrafen motsvarar 2 kap. 1 § fjärde stycket (prop. 2008/09:92, s. 24, dåvarande tredje stycket i paragrafen), 2 § tredje stycket (prop. 2002/03:40, s. 157 och prop. 2008/09:92, s. 24) och 9 § första stycket (prop. 2008/09:92, s. 25) i 2003 års lag. Det kan noteras att ett förtydligande sker av att kravet på varaktighet gäller för alla produktionsökningar oavsett vilket energislag elen produceras med. Detta var inte uttryckligen angivet i 2003 års lag beträffande el som produceras med vattenkraft även om lagen har tillämpats på det sättet. Kravet på investeringar gäller dock, på samma sätt som tidigare, inte för anläggningar där el produceras med vattenkraft.

Det bör också noteras att ingen ändring är avsedd när det gäller att tilldelning inte får ske retroaktivt. Regleringen i 9 § sista stycket i 2003 års lag har dock ingen motsvarighet i den nya lagen eftersom det kan utläsas av 1 § att tilldelning alltid kräver att anläggningen är godkänd.

9 §

I paragrafen regleras de krav som ställs för att en anläggning ska kunna få elcertifikat under en ny tilldelningsperiod. Paragrafen motsvarar 2 kap. 3 a § första stycket (prop. 2008/09:92, s. 25) och 9 § andra stycket (prop. 2005/06:154, s. 69 och prop. 2008/09:92, s. 25) i 2003 års lag.

I *andra stycket* finns en uttrycklig reglering av att storskalig vattenkraft, dvs. vattenkraft som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt, inte får tilldelas elcertifikat efter omfattande ombyggnad om produktionen endast har tilldelats elcertifikat för varaktiga produktionsökningar före ombyggnaden. Tilldelning får i sådana fall endast ske för produktionsökningar. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I *tredje stycket* bestäms tilldelningsperioden, liksom tidigare, utifrån det datum då anläggningen är att anse som ny. Ingen ändring är avsedd när det gäller att tilldelning inte får ske retroaktivt. Regleringen i 9 § sista stycket i 2003 års lag har dock ingen motsvarighet i den nya lagen eftersom det kan utläsas av 1 § att tilldelning alltid kräver att anläggningen är godkänd.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

10 §

I paragrafen regleras möjligheten att få en tilldelningsperiod förlängd om det funnits hinder för tilldelning. Paragrafen motsvarar 2 kap. 10 § i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 69). Förutsättningen för en förlängd tilldelningsperiod är, liksom tidigare, att det finns synnerliga skäl. Detta innebär att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. I proposition 2005/06:154 anges att bestämmelsen gäller situationer då tilldelning inte kunnat ske på grund av extraordinära händelser i anläggningen eller det nät till vilket anläggningen är ansluten och som producenten inte haft anledning att räkna med och inte heller kunnat råda över, såsom brand, haveri, omfattande skador på dammar eller vattenvägar eller andra händelser i anläggningen som inneburit att produktionen av el förhindrats eller att sådan produktion inte kunnat matas in på nätet på grund av motsvarande händelser med nätet. Vidare anges att händelsernas extraordinära och

ingripande karaktär ska medföra avbrott i produktionen, som inte är av ringa beskaffenhet.

Det bör noteras att i ovan nämnda proposition omtalas den bestämmelse i 6 kap. 6 § 3 c i 2003 års lag om återkallelse av godkännande som inte föreslås få någon motsvarighet i den nya lagen, jfr författningskommentaren till 5 kap. 6 §.

11 §

I paragrafen regleras den bortre gränsen för hur länge elcertifikat får tilldelas och därigenom elcertifikatssystemets längd. Paragrafen motsvarar 2 kap. 8 § 2 och 9 § första stycket sista meningen och andra stycket sista meningen samt 10 § sista meningen i 2003 års lag (prop. 2009/10:133, s. 21).

12 §

I paragrafen regleras möjligheten att få förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning godkänd. Paragrafen motsvarar 2 kap. 3 b § i 2003 års lag (prop. 2008/09:92, s. 25).

I *första stycket* införs en bestämmelse om att förhandsbesked även ska kunna lämnas för åtgärder enligt 5 § 3 och 6 § 2.

Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

13 §

I paragrafen finns ett normgivningsbemyndigande för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter *dels* om mätning och rapportering, *dels* om åtgärder och villkor för tilldelning av elcertifikat vid produktionsökningar eller för att en anläggning ska anses som ny enligt 5 § första stycket 3 eller 9 §.

Bemyndigandet motsvarar bemyndigandet i 2 kap. 1 § femte stycket (prop. 2002/03:40, s. 156), i 2 § fjärde stycket (prop. 2002/03:40, s. 158 och prop. 2008/09:92, s. 24)) och i 3 a § andra stycket (prop. 2008/09:92, s. 25) i 2003 års lag.

3 kap.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om elcertifikatsregister. Paragrafen motsvarar 3 kap. 1–3 §§ i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 162 och beträffande 2 § prop. 2008/09:92, s. 27).

Bestämmelsen i 1 § andra stycket i 2003 års lag, om att lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument inte ska tillämpas på kontoföring av elcertifikat, får ingen motsvarighet i den nya lagen. Skälet är att elcertifikat inte längre anses vara finansiella instrument, se författningskommentaren till definitionen av elcertifikat i 1 kap. 2 §. Även bestämmelsen i 1 § sista meningen i 2003 års lag om att registret ska föras med hjälp av automatiserad databehandling, saknar motsvarighet i den nya lagen.

Bestämmelsen i 3 § sista meningen i 2003 års lag med detaljerade krav på innehållet i en ansökan får ingen motsvarighet i den nya lagen. De grundläggande kraven på en ansökan om registrering i elcertifikats-

registret framgår av 6 §. Mer detaljerade krav kommer att framgå av verkställighetsföreskrifter till lagen. Prop. 2010/11:155

2 §

I paragrafen finns bestämmelser om kontoföringsmyndighetens tilldelning av elcertifikat. Paragrafen motsvarar 3 kap. 4 § (prop. 2002/03:40, s. 163) och 2 kap. 6 § (prop. 2002/03:40, s. 161) i 2003 års lag.

I *tredje stycket* finns en bestämmelse för de fall där tillsynsmyndigheten har meddelat beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 5 kap. 7 §. I dessa fall ska kontoföringsmyndigheten tilldela elcertifikat i enlighet med vad som anges i beslutet. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Det bör även noteras att den bestämmelse om garantipris i 4 kap. 11 § i 2003 års lag som omnämns i författningskommentaren i prop. 2002/03:40, s. 161 inte får någon motsvarighet i den nya lagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.

3 och 4 §§

Paragraferna motsvarar 3 kap. 5, 6 och 7 §§ och 11 § fjärde punkten i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 163–165 och 167).

Efter förslag från *Lagrådet* har ett förtydligande skett i första meningen i *andra stycket* i 3 och 4 §§. Lagrådet har även föreslagit att andra styckets sista mening i paragraferna ska utformas så att det tydligt framgår att överlåtna eller pantsatta elcertifikat ska registreras på förvärvarens respektive pantsättarens konto både om överlåtaren eller pantsättaren inte invänder mot en ansökan om registrering eller gör en invändning som uppenbart saknar fog.

5 §

Paragrafen motsvarar 3 kap. 5 och 9 §§ i 2003 års lag (se prop. 2002/03:40, s. 163 och 166).

Efter förslag från *Lagrådet* har ett förtydligande skett i första meningen i *andra stycket*. Lagrådet har även föreslagit att andra styckets sista mening ska utformas så att det tydligt framgår att en registrering om pantsättning ska tas bort både om panthavaren inte invänder mot en ansökan om registrering eller om panthavaren gör en invändning som uppenbart saknar fog.

6 §

I paragrafen regleras hur en ansökan om registrering i elcertifikatsregistret ska göras. Paragrafen motsvarar 3 kap. 10 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 167).

Ansökan ska även fortsättningsvis göras på formulär som tillhandahålls av kontoföringsmyndigheten. Formuleringen skriftligen innebär att ansökan även kan göras elektroniskt. Det finns ett krav på att en ansökan ska innehålla de uppgifter som anges i formuläret. Kravet på att ansökan ska vara egenhändigt undertecknad bör framgå av formuläret så att det motsvarar bestämmelsen i 2003 års lag. Detta kommer att anges i verkställighetsföreskrifter på lägre nivå än lag. Vilka övriga uppgifter

som ska anges i formuläret kommer också att framgå av verkställighetsföreskrifter på lägre nivå än lag. Prop. 2010/11:155

7 §

Paragrafens *första stycke* motsvarar 12 § i 2003 års lag, *Andra stycket* motsvarar 13 § i 2003 års lag och omfattar ansökningar enligt 1 § sista stycket och 3, 4 och 5 §§. *Tredje stycket* motsvarar 5 § andra stycket i 2003 års lag. (prop. 2002/03:40, s. 164 och 168).

8 §

Paragrafen motsvarar 3 kap. 14 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 169).

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

9 §

Paragrafen motsvarar 3 kap. 8 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 165).

10 – 13 §§

Paragraferna motsvarar 3 kap. 17 –20 §§ i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 170–171).

Bestämmelsen i 11 § har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

14 §

I paragrafen regleras kontoföringsmyndighetens skyldigheter att underrätta kontohavaren om uppgifter på certifikatkontot. Paragrafen motsvarar 3 kap. 15 § första meningen (prop. 2002/03:40, s. 169) och 25 § (prop. 2002/03:40, s. 174) i 2003 års lag. Det kan noteras att andra meningen i 15 § i 2003 års lag avseende elektroniska underrättelser inte får någon motsvarighet i den nya lagen eftersom det saknas behov av sådan särskild reglering.

15 §

Paragrafen motsvarar 3 kap. 16 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 169).

16 §

I paragrafen regleras offentliggörande av information. Paragrafen motsvarar 3 kap. 24 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 173).

I *andra stycket* finns ett bemyndigande för regeringen, eller den myndighet, som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten. Bemyndigandet har ingen motsvarighet i 2003 års lag. Övervägandena finns i avsnitt 6.

17 – 19 §§

Paragraferna motsvarar 3 kap. 21–23 §§ i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 172 och 173).

4 kap.**1 §**

I paragrafen regleras bl.a. vilka aktörer som är kvotpliktiga. Paragrafen motsvarar 4 kap. 1 och 6 §§ (prop. 2005/06:154, s. 70 och 72, prop. 2008/09:9, s. 30 och 31) och 6 kap. 7 a § första stycket (prop. 2005/06:154, s. 73 och prop. 2008/09:9, s. 33) i 2003 års lag.

I *andra punkten* föreskrivs att elanvändare som använder el som de själva producerat är kvotpliktiga endast om den använda mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår. Detsamma gäller för elanvändare som använder el som de själva producerat, om elen har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högst 50 kilowatt. I de fall där det finns en osäkerhet om användningen av den egenproducerade elen kommer att överstiga eller understiga 60 megawattimmar ska elanvändaren anmäla sig som kvotpliktig. Visar det sig vid deklarationen att användningen och produktionen understeg 60 megawattimmar för beräkningsåret, finns möjlighet att i dessa fall undanta den elen i enlighet med vad som anges i 5 §. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

I *andra stycket* anges när kvotplikten inträder. I *tredje stycket* anges när kvotplikten upphör.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

2 §

I paragrafen regleras kvotpliktens innebörd. Paragrafen motsvarar 4 kap. 2 § i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 70). I paragrafen anges, liksom tidigare, kvotpliktens närmare innebörd med den skillnaden att kravet på innehav av elcertifikat berör den som "har varit" kvotpliktig någon gång under beräkningsåret. Den nya formuleringen innebär ingen ändring i sak i förhållande till 2003 års lag. Den medför endast att det inte längre finns behov av särreglering för dem vars kvotplikt upphört under ett beräkningsår, jfr kommentaren till 3 §.

Begreppet beräkningsår definieras i 1 kap. 2 §. Det förtydligas i bestämmelsen att elcertifikaten ska innehas för annullering den 1 april.

3 §

I paragrafen regleras den kvotpliktiges deklarationsskyldighet. Paragrafen motsvarar 4 kap. 9 § första stycket i 2003 års lag (författningskommentaren till 8 § prop. 2002/03:40, s. 181 och 2008/09:9, s. 32) och 6 kap. 7 c § första stycket (prop. 2005/06:154, s. 74 och prop. 2008/09:9, s. 33).

Formuleringen ändras i förhållande till 2003 års lag genom att det anges att deklarationsskyldigheten omfattar den som "har varit" kvotpliktig under beräkningsåret. Den nya formuleringen innebär ingen ändring i sak. Den medför endast att det inte längre finns behov av särreglering för dem vars kvotplikt upphört under ett beräkningsår.

Elintensiv industri ska även fortsättningsvis kunna undantas från deklarationsskyldighet. I 2003 års lag finns bestämmelser om detta i 4 kap. 9 § andra stycket. Regleringen av undantagsmöjligheten föreslås dock flyttas till föreskrifter på lägre nivå än lag. Ett normgivningsbemyndigande finns i 12 §. Övervägandena finns i avsnitt 6.

4 §

I paragrafen regleras kvotpliktens omfattning. Paragrafen motsvarar 4 kap. 3 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 174, prop. 2005/06:154, s. 71 och prop. 2009/10:133, s. 21 avseende kvotkurvan).

Bestämmelsen om att kvotplikten ska omfatta *minst ett* elcertifikat som fanns i 2003 års lag får ingen motsvarighet i den nya lagen. Bestämmelsen medförde att kvotpliktiga som inte hade någon el som omfattades av kvotplikt behövde köpa ett elcertifikat. Orden ”och som inte omfattas av en elanvändares kvotplikt” får inte heller någon motsvarighet i den nya lagen då det saknas skäl att uttryckligen ange att beräkningen av en elleverantörs kvotplikt inte ska omfatta el som omfattas av någon annans kvotplikt, i detta fall elanvändarens.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om vilken el som inte ska beaktas när kvotplikten beräknas. Paragrafen motsvarar 4 kap. 4 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 175, prop. 2005/06:154, s. 71 och beträffande *tredje punkten* prop. 2008/09:9 s. 31).

I *sjätte punkten* anges att el som en elanvändare använder och själv har producerat får undantas om den använda mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår. Regeln är avsedd att tillämpas i de fall där någon har registrerat sig som kvotpliktig enligt 4 kap. 1 § och sedan inte använder egenproducerad el som överstiger 60 megawattimmar. Sjätte punkten saknar motsvarighet i 2003 års lag. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Andra stycket motsvarar 4 kap. 4 § tredje punkten i 2003 års lag med den skillnaden att det inte längre anges någon tidsperiod för beräkningen av övrig el. Den angivna tidsperioden var kopplad till bestämmelserna om undantag från deklARATIONsskyldighet och registreringsperiodernas längd och dessa bestämmelser föreslås nu flyttas till föreskrifter på lägre nivå än lag (övervägandena för de normgivningsbemyndiganden som avses finns i avsnitt 6). Övervägandena för bestämmelsen i andra stycket finns i avsnitt 4.5.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om registrering av kvotplikt för elleverantörer och elanvändare. Paragrafens *första stycke* motsvarar 4 kap. 7 § i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 72 och prop. 2008/09:9, s. 31). *Andra stycket* motsvarar 4 kap. 8 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 181, prop. 2005/06:154, s. 72 och prop. 2008/09:9, s. 32).

I ett *tredje stycke* anges att ett beslut om registrering gäller omedelbart. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om att tillsynsmyndigheten ska registrera en elintensiv industri som kvotpliktig efter skriftlig ansökan. Paragrafen motsvarar 4 kap. 7 a § i 2003 års lag (prop. 2008/09:9, s. 31)

med den skillnaden att bestämmelsen i tredje stycket inte får någon motsvarighet i den nya lagen. Det följer av föreslagna 1 och 5 §§ att ett beslut om registrering av en elintensiv industri medför att kvotplikt inträder och att viss el inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. Bestämmelsen i 7 a § fjärde stycket i 2003 års lag, om att tillsynsmyndigheten ska pröva frågan om fortsatt registrering när en registreringsperiod har löpt ut, föreslås flyttas till föreskrifter på lägre nivå än lag (övervägandena för de normgivningsbemyndiganden som avses finns i avsnitt 6).

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om avregistrering av kvotplikt för elleverantörer och elanvändare. Paragrafen motsvarar 6 kap. 7 a § andra stycket och 7 b § i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 73, prop. 2008/09:9, s. 33).

I *tredje stycket* anges att ett beslut om avregistrering gäller omedelbart. Övervägandena till tredje stycket finns i avsnitt 5.8.

Andra stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om avregistrering av elintensiv industri. Paragrafen motsvarar 6 kap. 7 a § tredje stycket (prop. 2005/06:154, s. 73 och prop. 2008/09:9, s. 33) i 2003 års lag.

I *tredje stycket* anges att ett beslut om avregistrering gäller omedelbart. Övervägandena till tredje stycket finns i avsnitt 5.8.

Paragrafen har i huvudsak utformats enligt *Lagrådets* förslag.

10 §

Paragrafen motsvaras inte av någon bestämmelse i 2003 års lag. Det är tillsynsmyndigheten som ska besluta om hur många elcertifikat som ska annulleras utifrån de uppgifter som lämnas i deklARATIONEN. Kontoföringsmyndigheten ska endast verkställa tillsynsmyndighetens beslut.

Det införs även en möjlighet att låsa elcertifikat på certifikatkontot i de fall där den som är kvotpliktig inte är överens med tillsynsmyndigheten om hur många elcertifikat som ska annulleras. Möjligheten finns endast om tillsynsmyndigheten har beslutat att fler elcertifikat ska annulleras än vad den kvotpliktige uppgivit i sin deklARATION. Elcertifikaten får låsas i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras. Möjligheten att låsa elcertifikat införs för att den kvotpliktige inte ska riskera kvotpliktsavgift för de elcertifikat som inte annulleras när oenighet föreligger.

Ett beslut om låsning är en del av annulleringsbeslutet. Tillsynsmyndighetens beslut om annullering får överklagas enligt 8 kap. 1 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Första stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

11 §

I paragrafen finns bestämmelser om hur kontoföringsmyndigheten ska verkställa tillsynsmyndighetens beslut om annullering och låsning. Paragrafen motsvarar 4 kap. 10 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 182,

prop. 2005/06:154, s. 72 och prop. 2008/09:92, s. 27). Det är det antal elcertifikat som tillsynsmyndigheten lämnar uppgift om som ska annulleras eller låsas. Låsning får inte ske av sådana elcertifikat som, av skäl som räknas upp i paragrafen, inte får annulleras.

I *andra stycket* anges att annullering av låsta elcertifikat får ske efter det att ett beslut om kvotpliktens omfattning har vunnit laga kraft. Bestämmelsen har tillkommit eftersom enda annulleringstillfället enligt 2003 års lag är den 1 april varje år.

12 §

Bestämmelsen i paragrafen saknar motsvarighet i 2003 års lag. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHET som avses i 4 kap. 3 §, registrering i 4 kap. 7 § och avregistrering i 4 kap. 9 §.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

5 kap.

1 – 5 §§

Paragraferna motsvarar 6 kap. 1–5 §§ i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 184–185 och 186).

Bestämmelsen i 2 § har utformats enligt *Lagrådets* förslag. Genom möjligheten att förelägga den som omfattas av tillsynen vid vite med stöd av 3 § kan myndigheten exempelvis få del av de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

6 §

Paragrafen motsvarar 6 kap. 6 § (prop. 2002/03:40, s. 186) och 6 a § (2008/09:92, s. 28) i 2003 års lag med undantag av tredje och fjärde punkterna som utgår av regelförenklingskäl, se författningskommentaren till 2 kap. 2 §.

I ett nytt *andra stycke* anges att ett beslut om återkallelse gäller omedelbart. Övervägande till andra stycket finns i avsnitt 5.8.

7 §

Paragrafen saknar motsvarighet i 2003 års lag. Den ger myndigheten en möjlighet att besluta om nedsättning av tilldelning om myndigheten finner att bränslen och värden som rapporterats enligt 2 kap. 3 § tredje stycket inte berättigar till tilldelning av elcertifikat i den omfattning som rapporterats. Ett beslut om nedsättning av elcertifikat ska gälla omedelbart.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Första stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om den kvotpliktiges skyldigheter att se till att det finns underlag för att styrka uppgifter om den el som ligger till grund för beräkning av kvotplikt enligt 4 kap. 4 § och den el som inte ska beaktas enligt 4 kap. 5 §. Paragrafen motsvarar 6 kap. 8 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 187, 2005/06:154, s. 74 och prop. 2008/09:9, s. 34).

Paragrafen har omformulerats för att tydligare ange vilket underlag som ska sparas. Någon ändring i sak i förhållande till 2003 års lag är inte avsedd utöver att samma krav ska gälla för alla kvotpliktiga. Övervägandena för sistnämnda ändring finns i avsnitt 5.5.

Första stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

9 §

Paragrafen motsvarar 6 kap. 9 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 188 och prop. 2005/06:154, s. 74) med den skillnaden att hänvisning endast sker till deklARATIONER som avses i 4 kap. 3 § eftersom bestämmelserna om slutlig deklARATION inte får någon motsvarighet i den nya lagen, jfr författningskommentaren till 4 kap. 3 §.

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

10 §

Paragrafen motsvarar 6 kap. 10 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 188 och prop. 2005/06:154, s. 74).

Andra stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

11 §

Paragrafen motsvarar 6 kap. 10 a § i 2003 års lag (prop. 2005/06:154, s. 74).

Andra stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

6 kap.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser om kvotpliktsavgift. Paragrafen motsvarar 5 kap. 1 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 183 och prop. 2005/06:154, s. 72) med den skillnaden att orden ”enligt en deklARATION” har ersatts av ”enligt tillsynsmyndighetens beslut” i *andra punkten*. Det är en följdändring med anledning av att det kommer att vara tillsynsmyndigheten som fattar beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras. Orden ”i annat fall” har slopats. *Andra punkten* har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

I *tredje stycket* anges att tillsynsmyndigheten inte får besluta om kvotpliktsavgift om elcertifikat har registrerats som låsta enligt 4 kap. 11 §. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Sista meningen i 5 kap. 1 § i 2003 års lag får inte någon motsvarighet i den nya lagen eftersom den avser kvotpliktsavgifter för 2004 och 2005.

2 §

I paragrafen finns bestämmelser om vilken myndighet som prövar frågan om kvotpliktsavgift och om senaste tidpunkt för beslut om sådan avgift. Paragrafen motsvarar 5 kap. 2 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 184) med den skillnaden att formuleringen ”varje år” har ersatts av ”året efter beräkningsåret” då det bättre beskriver vad som avses.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om tillsynsmyndighetens möjligheter att besluta om kvotpliktsavgift vid andra tillfällen än som anges i 2 §. Paragrafen motsvarar 5 kap. 3 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 184, prop. 2005/06:154, s. 72 och prop. 2008/09:9, s. 32) med den skillnaden att precisering har skett av tidpunkten till efter den 1 september året efter beräkningsåret.

Lagrådet föreslog i sitt yttrande att ordföljden i första meningen skulle kastas om. Regeringen har inte följt *Lagrådets* förslag.

4 §

I paragrafen anges att tillsynsmyndigheten får sätta ned en kvotpliktsavgift om det finns synnerliga skäl. Bestämmelsen har ingen motsvarighet i 2003 års lag.

Synnerliga skäl innebär att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Det ska röra sig om extraordinära händelser som den kvotpliktige inte kan råda över såsom brist på elcertifikat på marknaden när annullering ska ske. Tillsynsmyndigheten ska ta ställning till nedsättning av en kvotpliktsavgift efter ansökan av den kvotpliktige. Nedsättningen ska inte avse beloppet per elcertifikat utan den totala kvotpliktsavgiften. Ett beslut om nedsättning av kvotpliktsavgift får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, jfr 8 kap. 1 §.

Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om sanktionsavgift vid felaktig tilldelning av elcertifikat. Paragrafen motsvarar 6 kap. 7 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 187 och prop. 2005/06:154, s. 73).

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om förseningsavgift om en deklaration inte lämnas i rätt tid. Paragrafen motsvarar 6 kap. 12 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 189, författningskommentaren till 6 kap. 13 §, prop. 2005/06:154, s. 75 och prop. 2008/09:9, s. 34).

Andra stycket har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

7 §

I paragrafen regleras kontoföringsmyndighetens möjligheter att ta ut avgifter för ärendehandläggning. Paragrafen motsvarar 6 kap. 11 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 188).

Regeringens normgivningsbemyndigande att meddela föreskrifter om avgifter för kontoföring och registrering av överlåtelse av elcertifikat som fanns i första stycket i 2003 års lag har omformulerats och överförs till ett nytt *andra stycke*.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om indrivning. Paragrafen motsvarar 6 kap. 13 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 189 och prop. 2005/06:154, s. 75) med den skillnaden att upplysningsbestämmelsen i andra meningen inte får någon motsvarighet i den nya lagen.

7 kap.**1 §**

Paragrafen motsvarar 7 kap. 1 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 190 och prop. 2005/06:154, s. 75, prop. 2008/09:9, s. 34 och prop. 2008/09:92, s. 28).

2– 8 §§

Paragraferna motsvarar 7 kap. 2 – 8 §§ i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 191 – 192).

8 kap. Överklagande**1 §**

I paragrafen finns bestämmelser om överklagande av tillsynsmyndighetens beslut. Uppräkningen av de beslut som får överklagas är uttömmande. Paragrafen motsvarar 8 kap. 1 § i 2003 års lag (prop. 2002/03:40, s. 193, prop. 2005/06:154, s. 76, prop. 2008/09:9, s. 34 och prop. 2008/09:92, s. 28). Punkterna har omdisponerats i förhållande till 2003 års lag. Beslut om annullering av elcertifikat, som tidigare fattats av kontoföringsmyndigheten, ska nu fattas av tillsynsmyndigheten. Överklagandebestämmelsen avseende annulleringsbeslut har därför flyttats från 2 § till 1 § och finns i *femte punkten*. Övervägandena finns i avsnitt 5.6. Med anledning av *Lagrådets* synpunkter går det inte längre att förena en begäran med vite enligt 5 kap. 2 § och därför har möjligheten att överklaga en sådan begäran utgått.

En ny *åttonde punkt* införs som avser att tillsynsmyndighetens beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 5 kap. 7 § ska kunna överklagas. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

I *elfte punkten* anges det att även beslut om nedsättning av kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 4 § får överklagas. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

2 §

I paragrafen finns bestämmelser om överklagande av kontoföringsmyndighetens beslut. Uppräkningen av de beslut som får överklagas är uttömmande. Paragrafen motsvarar 8 kap. 2 § i 2003 års lag med den ändringen att möjligheten att överklaga annulleringsbeslut flyttas till 1 § femte punkten då beslut om annullering ska fattas av tillsynsmyndigheten (prop. 2002/03:40, s. 193 och prop. 2005/06:154, s. 76). Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Upplyningsbestämmelsen om att beslut om avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas som finns i sjätte punkten i 2003 års lag får ingen motsvarighet i den nya lagen.

3 §

Paragrafen motsvarar 8 kap. 3 § i 2003 års lag (prop. 2002/04:40, s. 193).

4 §

Paragrafen anger att endast de beslut som räknas upp i 1 och 2 §§ får överklagas och motsvarar 8 kap. 4 § i 2003 års lag.

Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 när lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla. Den upphävda lagen ska dock fortfarande gälla i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft, om beslut om de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken har vunnit laga kraft vid ikraftträdandet.

Ett beslut att godkänna en anläggning som producerar el med vattenkraft, eller ett förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning för sådan produktion godkänd, som har meddelats före ikraftträdandet får inte återkallas på grund av att anläggningen inte uppfyller de skärpta kraven för produktion av el med vattenkraft.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

Andra punkten har utformats enligt *Lagrådets* förslag.

12.2 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

4 kap.**30 §**

Hänvisningen till lagen om elcertifikat ändras.

6 kap.**2 §**

Hänvisningen till lagen om elcertifikat ändras.

12.3 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen
(1970:979)**4 §**

Hänvisningen till lagen om elcertifikat ändras.

12.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)**17 kap.****22 a §**

Hänvisningen till lagen om elcertifikat ändras.

12.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Prop. 2010/11:155

31 kap.

10 §

Hänvisningen till lagen om elcertifikat ändras.

Sammanfattning av rapporten Regelförenkling

Prop. 2010/11:155
Bilaga 1

Lagen (2003:113) och förordningen (2003:120) om elcertifikat trädde i kraft den 1 maj 2003. Därefter har lagen och förordningen ändrats vid ett flertal tillfällen. Detta har fått till följd att regelverket blivit mer komplext och svårtillgängligt. I vissa fall har de äldre bestämmelserna inte fungerat tillfredsställande tillsammans med nya bestämmelser. Av det till Energimyndigheten lämnade uppdraget framgår att regeringen anser att en översyn av lagtexten i dess helhet bör göras för att regelverket ska bli mer överskådligt, enhetligt och lättillgängligt. I enlighet med uppdragsbeskrivningen innehåller rapporten förslag på ändringar i såväl lagen som förordningen om elcertifikat i syfte att skapa ett mer enhetligt och lättillgängligt regelverk som också minskar de administrativa kostnaderna. De föreslagna ändringarna är sådana som inte påverkar systemets grundläggande principer eller möjligheterna att nå uppställda mål.

Energimyndigheten föreslår i huvudsak följande:

- enhetlig begreppsanvändning i lagen och förordningen om elcertifikat
- ändring i reglerna kring elintensiva industrier gällande registreringsperioden samt vilka som kan befrias från den årliga deklARATIONSSKYLDIGHETEN
- vattenkraftsanläggning som tagits i drift första gången efter utgången av år 2002, med en installerad effekt överstigande 1 500 kilowatt där det tidigare bedrivits vattenverksamhet, kan endast godkännas för tilldelning av elcertifikat för den ökade produktionen av el
- kraven för att en anläggning som producerar el med användande av vattenkraft, som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002, ska kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat är att de uppfyller de krav som finns för att en anläggning ska godkännas för en ny tilldelningsperiod
- kvotplikten för vissa mindre producenter tas bort
- två nya beslutstyper införs i lagen om elcertifikat – beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och beslut om fastställande av kvotplikt

Energimyndigheten föreslår att det i lagen och förordningen om elcertifikat införs en enhetlig begreppsanvändning, dvs. att samma begrepp används genomgående när samma sak avses. Vidare föreslår Energimyndigheten en förenkling av språket i de delar det är möjligt för att underlätta läsbarheten och överskådligheten. I lagen har ny numrering av lagrum skett och bestämmelser har flyttats framför allt i kapitel 2

(godkännande av anläggning) och kapitel 4 (kvotplikt) och att beslut om återkallelse av godkännande av anläggning. Energimyndigheten föreslår att beslut om avregistrering av kvotpliktiga ska gälla omedelbart.

Energimyndigheten föreslår ändring om registreringsperioden för vissa elintensiva industrier och vilka som kan befrias från deklARATIONSSKYLDIGHETEN. Som en följd av ändringarna kommer sådana elintensiva industrier som bedriver viss verksamhet enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE) att registreras tills vidare och även kunna befrias från den årliga deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

När det gäller vilka anläggningar som kan godkännas för tilldelning av elcertifikat föreslår Energimyndigheten två väsentliga ändringar för anläggningar som producerar el med användande av vattenkraft. Den första föreslagna ändringen innebär att en anläggning som tagits i drift första gången efter utgången av år 2002, med en installerad effekt överstigande 1 500 kilowatt där det tidigare bedrivits vattenverksamhet, endast kan godkännas för tilldelning av elcertifikat för den ökade produktionen av el. De nuvarande reglerna gör det möjligt att få ett godkännande för tilldelning av elcertifikat för all produktion av el i de fall en anläggning rivs och ersätts med en ny.

Den andra föreslagna ändringen innebär att en anläggning som producerar el med användande av vattenkraft, som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002, ska kunna godkännas för tilldelning av elcertifikat endast om de uppfyller de krav som finns för att en anläggning ska godkännas för en ny tilldelningsperiod.

Energimyndigheten föreslår att kvotplikten för vissa mindre producenter tas bort.

Förslaget innebär en lagändring som anger att endast de elanvändare som under innevarande eller föregående kalenderår använt eller beräknas använda el som de själva har producerat som överstiger 60 megawattimmar eller elanvändare som själv har producerat och använt el, om anläggningen har en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt är kvotpliktiga. Övriga behöver således inte anmäla sig för registrering och åläggs i följd härav inte heller någon deklARATIONSSKYLDIGHET. Den föreslagna förändring får en mätbar effekt vad gäller företagens administrativa kostnader för elcertifikatsystemet som helhet.

Energimyndigheten föreslår att två nya beslutstyper införs i lagen om elcertifikat, dels beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat, dels beslut om fastställande av kvotplikt. Syftet med införande av dessa två beslutstyper är att öka rättssäkerheten för aktörerna. Regler för nedsättning av tilldelning av elcertifikat föreslår Energimyndigheten för att komma till rätta med problemet i de fall en aktör, som rapporterar månadsvis hur stor andel av elproduktionen som berättigar tilldelning av elcertifikat, ska kunna göra detta enligt sin uppfattning utan att riskera sanktionsavgift. Energimyndigheten får genom den föreslagna förändringen möjlighet att besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat efter granskning av den månadsvisa rapporten innan Svenska Kraftnät tilldelar elcertifikat. Då kan producenten överklaga beslutet och på så sätt få frågan om det av producenten använda bränslet är sådant att det berättigar tilldelning av elcertifikat. Det nuvarande regelverket har inte gjort det möjligt för producenter att få en sådan fråga prövad innan

tilldelning av elcertifikat sker. Genom införande av möjligheten för Energimyndigheten att besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat blir också Energimyndigheten motpart vid ett eventuellt överklagande av ett sådant beslut.

Beslut om fastställande av kvotplikt föreslår Energimyndigheten som en lösning i de fall en kvotpliktig och Energimyndigheten har olika uppfattning om kvotpliktens storlek vid den årliga kvotpliktsdeklarationen. Energimyndigheten får möjlighet att besluta om att fastställa kvotplikten efter granskning av kvotpliktsdeklarationen. Som en följd av Energimyndighetens beslut registreras det antal elcertifikat som omfattas av beslutet som låsta på den kvotpliktiges certifikatkonto (det antal elcertifikat som Energimyndigheten anser motsvara kvotplikten minskat med det antal som den kvotpliktige anser motsvara kvotplikten). Energimyndigheten har genom sitt beslut tagit ställning till rätten att göra avdrag för t.ex. hjälpkraft eller el använd i tillverkningsprocessen för en elintensiv industri. Kvotplikten blir därmed större än vad den kvotpliktige har deklarerat. Den kvotpliktige förlorar genom registrering om låsning möjligheten att förfoga över de låsta certifikaten i avvaktan på ett lagakraftvunnet beslut gällande kvotplikten. När ett lagakraftvunnet beslut finns annulleras elcertifikaten eller så får den kvotpliktige åter möjlighet att förfoga över dem.

I förordningen om elcertifikat föreslår Energimyndigheten vissa mindre ändringar gällande användande av begrepp. Detta har skett i syfte att få en bättre överensstämmelse med lagen om elcertifikat. I 4 § förordningen om elcertifikat regleras vilka biobränslen som är godkända för tilldelning av elcertifikat. Bestämmelsen har sedan år 2003 medfört ett stort antal frågor från aktörerna om vilka bränslen som omfattas och hur tolkning ska göras. Med anledning av att det påbörjats ett arbete vid Näringsdepartementet med att föreslå ändring av 4 § förordningen har Energimyndigheten inte i denna rapport föreslagit någon ändring eller utrett frågan om ny lydelse av bestämmelsen.

I rapportens kapitel 7 redogör Energimyndigheten för åtgärder som kan medföra minskade administrativa kostnader men som inte kräver någon ändring i regelverket. Som exempel kan nämnas att Energimyndigheten arbetar med att ta fram ett nytt IT-stöd för hantering av ärenden enligt lagen om elcertifikat. Ett mål är att det för aktörerna ska bli lättare göra ansökningar, anmälningar och deklARATIONER m.m. elektroniskt. Vidare kommer de administrativa rutinerna för hantering av anmälan om konto som såväl anläggningsinnehavare som kvotpliktiga måste göra för att få ett konto för elcertifikaten i det elektroniska kontoföringssystemet att ses över.

Avslutningsvis finns synpunkter från aktörerna sammanfattade med en efterföljande kommentar från Energimyndigheten till varje lämnat inlägg.

Förslag på lagtext

Lagens ändamål

1 § Lagens ändamål är att främja produktion av el med användande av förnybara energikällor och torv (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elleverantörer och vissa elanvändare *att uppfylla sin kvotplikt*.

Definitioner

2 § I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. elcertifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd anläggning för förnybar el,

4. *anläggning: elproduktionsanläggning som har en mät punkt med en eller flera bakomliggande produktionsenheter,*

5. *kvotplikt: en skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat tillgängliga för annullering i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret),*

6. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el

7. elintensiv industri: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a. bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet eller

b. bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process i vilken det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c. bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

8. förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

Myndigheter

3 § Regeringen ska utse två myndigheter som ska handlägga de frågor som enligt denna lag, eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, ligger på tillsynsmyndigheten respektive kontoföringsmyndigheten.

Godkännande av anläggningar

1 § Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en anläggning som tillsynsmyndigheten har godkänt för tilldelning av elcertifikat.

Tillsynsmyndigheten ska efter ansökan från anläggningens innehavare besluta att en anläggning ska godkännas för tilldelning av elcertifikat, om anläggningen

1. har tagits i drift och uppfyller kraven i 2, 3, 4 eller 5 §, och
2. har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 6 § första stycket.

Anläggning som kan godkännas för tilldelning av elcertifikat

2 § *En anläggning kan godkännas för tilldelning av elcertifikat om el kan produceras med användande av en eller flera av följande förnybara energikällor*

1. vindkraft,
2. solenergi,
3. vågenergi,
4. geotermisk energi, eller
5. biobränslen.¹

Även ett kraftvärmeverk där el kan produceras med användande av torv kan godkännas för tilldelning av elcertifikat.

Om produktionskapaciteten varaktigt ökats till följd av investeringar i produktionshöjande åtgärder i en anläggning från och med 1 januari 2007, ska anläggningen godkännas för tilldelning av elcertifikat för den ökade produktionen av förnybar el.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om

1. vad som avses med biobränslen i första stycket 5 och
2. villkoren för att tilldelas elcertifikat enligt tredje stycket.

3 § *En anläggning där el produceras med användande av vattenkraft kan godkännas för tilldelning av elcertifikat, om produktionen sker i en anläggning som*

a. var i drift vid utgången av april 2003 och som då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kilowatt och om en anläggning består av flera produktionsenheter som gemensamt matar in el på ledningsnätet, ska varje produktionsenhet anses som separat anläggning enligt denna lag.

b. tagits i drift första gången efter utgången av år 2002, dock inte anläggning med en installerad effekt överstigande 1 500 kilowatt där det tidigare bedrivits vattenverksamhet.

Om produktionskapaciteten ökats efter utgången av april 2003 i en anläggning där el produceras med användning av vattenkraft, ska anläggningen godkännas för tilldelning av elcertifikat för den ökade produktionen av förnybar el.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om villkoren för att tilldelas elcertifikat enligt andra stycket.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 2

4 § *En anläggning, där el produceras med användande av vattenkraft och som inte omfattas av bestämmelsen i 3 § kan godkännas för tilldelning av elcertifikat, om tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet finner att*

1. ett myndighetsbeslut, eller föreskrifter i annan lag eller förordning, ställer nya krav på hur verksamheten ska bedrivas eller hur anläggningen ska vara utformad och detta innebär att verksamhetens ekonomiska förutsättningar ändras på ett sådant ingripande sätt att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat, eller

2. innehavaren i annat fall än som avses i 1 har gjort omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i anläggningen och dessa varit så kostsamma att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat.

En anläggning enligt första stycket 2 kan godkännas för tilldelning av elcertifikat endast om den har en installerad effekt om högst 15 megawatt.

5 § Om det i en anläggning, som är eller har varit godkänd av tillsynsmyndigheten enligt 1 § eller anläggning, där el produceras med användande av vattenkraft, som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002, har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som ny, kan anläggningen godkännas för tilldelning av elcertifikat.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om de åtgärder som krävs för att en anläggning ska anses som ny.

Mätning och rapportering

6 § Elcertifikat får bara tilldelas för sådan el vars inmatade mängd och dess fördelning över tiden har mätts och rapporterats till kontoföringsmyndigheten enligt de föreskrifter som meddelats av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten.

Om inmatningen från anläggningen sker till ett elnät som används utan stöd av nätkoncession ska innehavaren av anläggningen svara för mätningen och rapporteringen.

Om endast en del av elproduktionen i en anläggning berättigar till elcertifikat, ska innehavaren särskilt beräkna och rapportera sådan elproduktion enligt de föreskrifter som meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten.

Förhandsbesked

7 § Tillsynsmyndigheten ska, efter ansökan av anläggningens innehavare, lämna förhandsbesked om möjligheten till godkännande för

tilldelning av elcertifikat enligt 2 § tredje stycket, 3 § tredje stycke, 4 § första stycket 2 eller 5§.

Ett förhandsbesked, som innebär att ett godkännande enligt 1 § kommer att meddelas efter ansökan, får förenas med villkor och är bindande vid prövning av en ansökan om ett sådant godkännande.

Begränsningar i rätten att tilldelas elcertifikat

8 § *Om flera produktionsenheter för vindkraft gemensamt matar in el på ledningsnätet, ska de vid tillämpningen av 9–11 §§ anses som separata anläggningar.*

9 § För anläggningar som för första gången har tagits i drift före den 1 maj 2003 *sker tilldelning av elcertifikat*

1. *till och med den 31 december år 2014*, om elen produceras med användande av bibränslen, vindkraft eller vattenkraft och statligt bidrag till en investering eller ombyggnad i anläggningen har getts efter den 15 februari 1998 enligt ett program för vissa investeringar inom energiområdet, eller

2. i andra fall än de som avses i 1, *till och med den 31 december år 2012.*

10 § För anläggningar som för första gången har tagits i drift efter den 30 april 2003 *sker tilldelning av elcertifikat i femton år från det att tilldelningen började.*

Tilldelning av elcertifikat kan ske längst till utgången av år 2035.

11 § För ökad produktionskapacitet i anläggningar som avses i 2 § tredje stycket och 3 § tredje stycket *sker tilldelning av elcertifikat i femton år från den dag då produktionen av förnybar el ökade. Elcertifikat får inte tilldelas efter utgången av år 2035.*

För anläggningar som avses i 5 § *sker tilldelning av elcertifikat i femton år från den dag då anläggningen, enligt tillsynsmyndighetens beslut om godkännande enligt 1 §, är att anse som ny. Elcertifikat får inte tilldelas efter utgången av år 2035.*

Om en ansökan om godkännande av anläggning för tilldelning av elcertifikat enligt 2 § tredje stycket, 3 § tredje stycket, eller 5 § kommer in till tillsynsmyndigheten efter det att *anläggningens tilldelningsperiod löpt ut*, får elcertifikat endast tilldelas från tillsynsmyndighetens nya beslut om godkännande för tilldelning av elcertifikat.

12 § Har en anläggning som är godkänd för tilldelning av elcertifikat varit förhindrad att tilldelas elcertifikat får tillsynsmyndigheten, om det finns synnerliga skäl, efter ansökan medge en förlängning av en tilldelningsperiod som följer av 9, 10 eller 11 §. En sådan förlängning ska motsvara den tid tilldelning av elcertifikat inte kunnat ske, dock längst till utgången av år 2035.

Tilldelning av elcertifikat

1 § *Kontoföringsmyndigheten ska tilldela en elcertifikatberättigad producent ett elcertifikat för varje megawattimme förnybar el som har producerats i anläggningen och för vilken elcertifikat får tilldelas.*

Elcertifikatsregister

2 § *Kontoföringsmyndigheten ska föra ett elektroniskt register över elcertifikat. Varje elcertifikat ska ha ett identifieringsnummer och en uppgift om vilken dag det tilldelats den elcertifikatberättigade producenten.*

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument ska inte tillämpas på kontoföringen av elcertifikat.

3 § *Elcertifikatsregistret ska bestå av certifikatkonton, som ska läggas upp för elcertifikatberättigade producenter och för dem som är kvotpliktiga och deklarationsskyldiga och har registrerats enligt 4 kap. 6, 7, eller 8 §.*

4 § *Kontoföringsmyndigheten ska efter skriftlig ansökan lägga upp ett certifikatkonto för den som inte omfattas av bestämmelsen i 3 §. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om sökandens namn, identifieringsnummer, telefonnummer och postadress.*

Registrering av elcertifikat

5 § *Ett elcertifikat tilldelas en elcertifikatberättigad producent genom att elcertifikatet registreras på dennes certifikatkonto. Registreringen ska ske utan oskäligt dröjsmål sedan rapport om den elcertifikatberättigande elproduktionen kommit kontoföringsmyndigheten till handa.*

Ansökan om registrering i elcertifikatsregistret

6 § *Kontoföringsmyndigheten ska, efter ansökan eller underrättelse som avses i 7–11 §§, genast på ett certifikatkonto registrera de uppgifter som anges i ansökan eller underrättelsen samt ange tidpunkten för registreringen.*

Om samtliga villkor inte är uppfyllda ska en preliminär registrering av uppgifterna ske. När samtliga villkor är uppfyllda ska en slutlig registrering ske.

7 § *Kontoföringsmyndigheten ska snarast på certifikatkonto registrera det antal elcertifikat som lästa som framgår av tillsynsmyndighetens underrättelse enligt 4 kap. 15 §.*

8 § När ett elcertifikat har överlåtits ska efter ansökan från överlåtaren det överlåtna elcertifikatet registreras på förvärvarens certifikatkonto.

Har förvärvaren ansökt om att det överlåtna elcertifikatet ska registreras på hans konto, ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på överlåtarens certifikatkonto.

Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga överlåtaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om överlåtaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska de överlåtna elcertifikaten registreras på förvärvarens konto.

9 § Har panträtt upplåtits i ett elcertifikat ska efter ansökan från pantsättaren pantsättningen registreras på pantsättarens certifikatkonto.

Har panthavaren ansökt om att en pantsättning ska registreras, ska en preliminär registrering av pantsättningen göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga pantsättaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om pantsättaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska pantsättningen slutligt registreras på pantsättarens konto.

10 § Om kontoföringsmyndigheten har underrättats om att en innehavare av ett certifikatkonto gått i konkurs ska detta registreras på certifikatkontot. Detsamma gäller om myndigheten har underrättats om att ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt denna lag har utmåtts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

När kontoföringsmyndigheten har underrättats om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i första stycket har upphävts eller återgått, ska en sådan registrering som nämns i första stycket tas bort.

11 § När en pantsättning av ett elcertifikat har upphört, ska efter ansökan från panthavaren registreringen om pantsättningen tas bort från pantsättarens konto.

Har pantsättaren gjort en ansökan om att registreringen om pantsättningen ska tas bort, ska en preliminär registrering om pantsättningens upphörande göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga panthavaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om panthavaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska registreringen om pantsättningen tas bort.

12 § Den som gör en ansökan enligt 8, 9 eller 11 § ska göra detta på formulär som tillhandahålls av kontoföringsmyndigheten. Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud.

En ansökan får signeras och överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kontoföringsmyndigheten föreskriver.

13 § En ansökan om registrering i elcertifikatsregistret ska innehålla uppgifter om

1. den registrering som begärs,

2. överlåtarens eller pantsättarens namn, identifieringsnummer samt postadress,

3. förvärvarens eller panthavarens namn, identifieringsnummer samt postadress, och

4. de certifikatkonton som berörs av överlåtelsen eller pantsättningen och, i förekommande fall, försäljningspriset för certifikaten.

14 § Om en ansökan inte uppfyller kraven i 12 § eller med stöd av den paragrafen meddelade föreskrifter, ska ansökan omedelbart avvisas.

15 § Om en ansökan enligt 4 § inte uppfyller de krav som där anges, eller om en ansökan enligt 8, 9 eller 11 § inte uppfyller de krav som anges i 13 §, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan.

16 § Kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om certifikatkonto eller en ansökan om registrering, om ett föreläggande om komplettering enligt 15 § inte följs. Kontoföringsmyndigheten ska även avslå en ansökan om registrering på ett certifikatkonto,

1. om en överlåtare eller en pantsättare gjort invändning mot en ansökan enligt 8 § andra stycket eller 9 § andra stycket och invändningen inte uppenbarligen saknar fog,

2. om en panthavare gjort invändning enligt 11 § andra stycket och invändningen inte uppenbarligen saknar fog,

3. om ansökan om registrering avser överlåtelse av ett elcertifikat för vilket pantsättning är registrerad, eller

4. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 9 eller 10 §.

17 § När kontoföringsmyndigheten gjort en registrering på ett certifikatkonto, ska kontohavaren skriftligen underrättas om det. Om ansökan överförts elektroniskt enligt föreskrifter meddelade med stöd av 12 §, får även underrättelsen överföras elektroniskt.

18 § En uppgift på ett certifikatkonto ska rättas, om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbi-seende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs ska ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart obehövligt.

Rättsverkan av en registrering

19 § En innehavare av ett certifikatkonto ska, med de begränsningar som framgår av registreringar på kontot, anses ha rätt att förfoga över de elcertifikat som finns registrerade på kontot.

20 § Har samma elcertifikat överlåtits till flera var för sig, har den överlåtelse företrädare som registrerades först. Registreringen ger dock inte en överlåtelse företrädare framför en tidigare överlåtelse om förvärvaren, när överlåtelsen registrerades, kände till eller borde ha känt till den tidigare överlåtelsen.

Detta ska tillämpas även på förvärv genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller liknande förvärvssätt, när fråga uppkommer om företrädet mellan ett sådant förvärv och en annan överlåtelse.

Vid tillämpningen av första och andra styckena ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

21 § Har ett elcertifikat i annat fall än som avses i 20 § överlåtits av någon som inte ägde det, blir överlåtelsen giltig om elcertifikatet vid tidpunkten för överlåtelsen var registrerat på överlåtarens certifikatkonto och överlåtelsen har registrerats samt förvärvaren då varken kände till eller borde ha känt till att överlåtaren inte ägde elcertifikatet. Vad nu sagts gäller även vid överlåtelse från den som ägde elcertifikatet, men som saknade rätt att förfoga över det genom överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

22 § En pantsättning av ett elcertifikat behandlas lika med en överlåtelse vid tillämpningen av 20 och 21 §§.

Behandling av personuppgifter i elcertifikatsregistret

23 § Om inget annat följer av denna lag eller av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av elcertifikat i elcertifikatsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i elcertifikatsregistret.

24 § I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet för vilken staten eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och

a. som avser elcertifikat som registreras i elcertifikatsregistret,

b. som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om elcertifikat, eller

c. som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,

2. omsättning av elcertifikat, samt

3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om elcertifikat utgör underlag för prövningar eller beslut.

25 § Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgift i elcertifikatsregistret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till elcertifikatsregistret.

Prisinformation m.m.

26 § Kontoföringsmyndigheten ska fortlöpande offentliggöra information om överlåtelser av elcertifikat. Informationen ska avse tidpunkten för överlåtelsen, antalet överlåtna elcertifikat och priset för elcertifikaten.

Myndigheten ska vidare fortlöpande offentliggöra dels det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten under de närmast föregående tolv månaderna, dels antalet elcertifikat som tilldelats elcertifikatberättigade producenter under samma period.

27 § Kontoföringsmyndigheten ska årligen, senast vid januari månads utgång, underrätta kontohavaren om innehållet på hans konto per den 31 december föregående kalenderår.

4 kap. Kvotplikt m.m.

1 § Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,
2. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och
3. elintensiva industrier som registrerats.

Första stycket 2 gäller elanvändare som under innevarande eller föregående kalenderår använt eller beräknas använda el som de själva har producerat som överstiger 60 megawattimmar eller elanvändare som själv har producerat och använt el, om anläggningen har en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt.

2 § Den som är kvotpliktig ska den 1 april varje år inneha elcertifikat tillgängliga för annullering i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret).

Kvotpliktens omfattning

3 § Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår Antal elcertifikat för kvotplikt per såld eller använd MWh el

Beräkningsår Antal elcertifikat
för kvotplikt per såld eller använd MWh el

2003 0,074

2004 0,081

2005 0,104

2006 0,126

2007 0,151

2008 0,163

2009 0,170

2010 0,179

2011 0,179

2012 0,179

2013 0,135

2014 0,142

2015 0,143

2016 0,144

2017 0,152

2018 0,168

2019 0,181
2020 0,195
2021 0,190
2022 0,180
2023 0,170
2024 0,161
2025 0,149
2026 0,137
2027 0,124
2028 0,107
2029 0,092
2030 0,076
2031 0,061
2032 0,045
2033 0,028
2034 0,012
2035 0,008

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett fullt heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Vid beräkningen av kvotplikt ska elleverantörens försäljning av el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

4 § Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som har använts i den industriella tillverkningsprocessen om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 7 a eller b, eller el som har använts i sådan omfattning som avses i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 7 c.

Om kvotplikten för en registrerad elintensiv industri *som uppfyller kraven enligt 1 kap. 7 a eller b* endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket och övrig el som inte överstiger 60 megawattimmar per år för det eller de år som ligger till grund för registreringen beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten. *Om kvotplikten för en registrerad elintensiv industri som uppfyller kraven enligt 1 kap. 2 § 7 c* endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt första stycket och övrig el som inte överstiger 60 megawattimmar per år för de tre senaste räkenskapsåren beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

4. El som en elanvändare själv har producerat och använt, om anläggningen har en installerad effekt om högst 50 kilowatt

5. El som har använts i produktionen av el (hjälpkraft).

6. *El som en elanvändare har använt som denne själv producerat, om denna el inte överstiger 60 megawattimmar.*

Prop. 2010/11:155
Bilaga 2

5 § Om en elanvändare producerar förnybar el för egen användning utan att bestämmelsen i 2 kap. 6 § första stycket iakttas, får det antal elcertifikat räknas bort från kvotplikten som elanvändaren skulle ha haft rätt till om bestämmelsen hade iakttagits och *om anläggningen hade kunnat godkännas för tilldelning av elcertifikat*, dock bara om den producerade elen deklarerats enligt 13 § eller 14 § första stycket.

Registrering

6 § Den som är kvotpliktig enligt 1 § 1 eller 2 ska anmäla sig till tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. När anmälan gjorts ska den som anmälan avser registreras av tillsynsmyndigheten.

7 § Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § 1 eller 2 utan att ha anmält sig för registrering enligt 6 §, ska myndigheten registrera denne. Innan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

8 § Efter ansökan ska tillsynsmyndigheten pröva om kraven *för att registreras* som en elintensiv industri enligt 1 kap. 2 § 7 är uppfyllda.

Om tillsynsmyndigheten finner att sökanden *uppfyller krav att registreras som en elintensiv industri enligt vad som anges i 1 kap. 2 § 7* ska myndigheten fatta beslut om registrering.

Ett sådant beslut om registrering innebär att kvotplikt inträder och att sådan el som avses i 4 § 3 inte ska beaktas när kvotplikten beräknas.

9 § Ett beslut om registrering som elintensiv industri enligt 1 kap. 2 § 7 a gäller för en period om tre år från tidpunkten för beslutet. Om en elintensiv industri registreras enligt 1 kap. 2 § 7 b gäller dock ett beslut om registrering för ett år.

När en registreringsperiod har löpt ut ska tillsynsmyndigheten pröva och besluta i frågan om fortsatt registrering.

10 § I samband med att frågan om registrering som elintensiv industri prövas ska tillsynsmyndigheten pröva frågan om befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

Tillsynsmyndigheten ska befria en elintensiv industri från deklARATIONSSKYLDIGHETEN om kvotplikten endast omfattar sådan el som enligt 4 § 3 inte ska beaktas vid beräkning av kvotplikten. Befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHETEN kan inte ske om den registrerade elintensiva industrin levererar el till elanvändare som inte är registrerad som kvotpliktig.

Ett beslut om befrielse från deklARATIONSSKYLDIGHETEN gäller för samma period som ett beslut om registrering som elintensiv industri.

Tillsynsmyndighetens beslut i fråga om befrielse från deklarationsskyldigheten ska framgå av beslutet om registrering som elintensiv industri.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 2

Kvotpliktens upphörande och avregistrering av kvotpliktiga

11 § Den som inte längre är kvotpliktig enligt 4 kap. 1 § 1 eller 2 ska inom två veckor från det att kvotplikten upphörde anmäla det till tillsynsmyndigheten. När anmälan gjorts ska den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

En registrerad elintensiv industri ska avregistreras

a. när en registreringsperiod har löpt ut och kraven för att registreras för en ny period inte uppfylls *eller när verksamhet enligt 1 kap. 2 § 7 c inte längre bedrivs*

b. om den elintensiva industrin begär det, eller

c. om registreringen baserats på oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

12 § Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någons kvotplikt har upphört och om denne inte har gjort en sådan anmälan som avses i 4 kap. 11 §, ska myndigheten avregistrera denne. Innan en sådan avregistrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Deklarationsskyldighet

13 § Den som är kvotpliktig ska senast den 1 mars varje år ge in en deklARATION till tillsynsmyndigheten med uppgifter om 22

1. den sålda eller använda el som ska ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 16 § ska annulleras och, i förekommande fall,

3. sådan elanvändning som avses i 4 § eller

4. sådan elproduktion som avses i 5 §.

En registrerad elintensiv industri är inte deklarationsskyldig enligt första stycket, om *tillsynsmyndigheten fattat beslut om befrielse från deklarationsskyldigheten enligt 10 § andra stycket.*

14 § När kvotplikten har upphört ska den som var kvotpliktig och deklarationsskyldig enligt 4 kap. 13 § första stycket senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklARATION. Deklarationen ska innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 13 § första stycket.

Kontoföringsmyndigheten ska den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin deklARATION. Elcertifikat som anges i 4 kap. 16 § ska inte annulleras.

15 § *Tillsynsmyndigheten kan besluta att fler elcertifikat än det antal som den kvotpliktiga angivit i sin deklARATION enligt 4 kap. 13 § ska*

annulleras (fastställande av kvotplikt). Om ett sådant beslut fattats ska tillsynsmyndigheten underrätta kontoföringsmyndigheten om registrering av låsning av det antal elcertifikat som överstiger vad den kvotpliktige angivit i sin deklaration.

Beslut om fastställande av kvotplikt gäller omedelbart.

Annullering av elcertifikat

16 § Kontoföringsmyndigheten ska den 1 april varje år på den kvotpliktiges certifikatkonto annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angivit i sin deklaration enligt 13 § 2 Därvid får annullering dock inte ske av elcertifikat

1. som har pantsatts enligt en preliminär eller slutlig registrering på kontot,
2. som har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring,
3. som har överlåtits enligt en preliminär registrering på kontot, eller.
4. som registrerats som låsta efter underrättelse från tillsynsmyndigheten.

17 § *Kontoföringsmyndigheten ska efter den 1 april annullera sådana elcertifikat som registrerats som låsta enligt 3 kap. 7 § när ett lagakraftvunnet beslut om fastställande av kvotplikt finns.*

5 kap. Kvotpliktsavgift

1 § Den som är kvotpliktig skall till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklaration enligt 4 kap. 13 § 2 eller 4 kap. 14 § första stycket har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller
2. i annat fall, det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklaration enligt 4 kap. 13 § eller 4 kap. 14 § första stycket inte kunnat annulleras på den kvotpliktiges certifikatkonto.

Första stycket gäller inte om elcertifikat motsvarande fastställd kvotplikt registrerats som låsta enligt 3 kap. 7§.

Avgiften beräknas per certifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av certifikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år.

2 § Frågor om uttagande av kvotpliktsavgift prövas av tillsynsmyndigheten. Myndigheten skall besluta om kvotpliktsavgift senast den 1 september året efter beräkningsåret. Om myndigheten inte fattat beslut inom den angivna tiden, förfaller frågan om kvotpliktsavgift.

3 § Om den kvotpliktige i sin deklaration eller i en ansökan om registrering har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för

kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 2

Beslut om jämkning av kvotpliktsavgiften

4 § Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten efter ansökan från den kvotpliktige besluta om jämkning av kvotpliktavgiften.

6 kap. Tillsyn m.m.

1 § Tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Tillsynen omfattar dock inte kontoföringsmyndigheten.

Tillsynsmyndighetens allmänna befogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

3 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter som omfattas av tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

4 § Tillsynsmyndigheten ska på begäran få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning det behövs för tillsynen. Denna rätt omfattar inte bostäder. Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

5 § Om det finns anledning anta att den som omfattas av tillsynen har begått brott, får denne inte föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Beslut och återkallelse av godkännande och av förhandsbesked.

6 § Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett godkännande för tilldelning av elcertifikat

1. om anläggningen inte längre uppfyller förutsättningarna för ett godkännande enligt 2 kap. 1 §,

2. om godkännandet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa haft betydelse för innehavarens rätt att tilldelas elcertifikat,

3. om tidsperioden för tilldelning av elcertifikat har löpt ut
a. enligt 2 kap. 9, 10 eller 11 §,

- b. efter en sådan förlängd tilldelningsperiod som avses i 2 kap. 11 §, eller
4. om tillsynsmyndigheten har fattat nytt beslut om godkännande enligt 2 kap. 5 §.

7 § Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett förhandsbesked om möjligheten till godkännande för tilldelning av elcertifikat

1. om de förutsättningar som låg till grund för beslutet ändrats, eller
2. om förhandsbeskedet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter och dessa haft betydelse för ärendets avgörande.

Beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat

8 § *Om endast en del av elproduktionen i en anläggning berättigar tilldelning av elcertifikat kan tillsynsmyndigheten efter granskning av innehavarens rapportering av elproduktionen till kontoföringsmyndigheten enligt 2 kap. 6 § tredje stycket besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat. Kontoföringsmyndigheten ska underrättas om ett sådant beslut och tilldela innehavaren elcertifikat i enlighet med beslutet om nedsättning.*

Ett beslut enligt första stycket gäller omedelbart.

Beslut om sanktionsavgift

9 § Om elcertifikat har tilldelats anläggningens innehavare på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande enligt 2 kap. 1 §, vid rapportering enligt 2 kap. 6 § andra och tredje styckena eller i en ansökan om en förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 11 § och om uppgifterna har haft betydelse för innehavarens rätt att få elcertifikat, ska anläggningens innehavare betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt har tilldelats innehavaren.

Frågor om att ta ut en sådan avgift prövas av tillsynsmyndigheten. Därvid ska bestämmelserna om kvotpliktsavgift i 5 kap. 1 § andra stycket tillämpas, varvid perioden för beräkning av elcertifikatspriset ska vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett sådant beslut får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Vissa särskilda skyldigheter m.m.

10 § Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten eller, om deklarationsskyldighet inte föreligger, underlag för att styrka elintensitet och undantag från deklarationsskyldighet. Sådant underlag ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret för kvotplikt.

11 § Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 13 § eller 4 kap. 14 § första stycket inte lämnar deklaration i rätt tid, eller om en deklara-

tion är ofullständig, får tillsynsmyndigheten förelägga den deklara-
tionskyldige att lämna en deklara- tion eller göra de kompletteringar som
behövs. Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklara-
tionskyldige att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning
det behövs för kontroll av att deklara- tionen är korrekt.

Ett föreläggande får förenas med vite.

12 § Innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsyns-
myndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till
elanvändare som avses i 4 kap. 1 §. En sådan begäran får förenas med
vite.

13 § *Elcertifikatberättigade* producenter samt elleverantörer ska efter
tillsynsmyndighetens begäran lämna de statistikuppgifter som myndig-
heten behöver.

En sådan begäran får förenas med vite.

Avgifter

14 § För kontoföring och registrering av överlåtelser av elcertifikat har
kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut avgifter enligt de närmare före-
skrifter som regeringen meddelar. Den registrering som sker dels när
elcertifikat tilldelas en elcertifikatberättigad producent, dels när ett
elcertifikat annulleras, ska inte vara avgiftsbelagd.

15 § Om en deklara- tion enligt 4 kap. 14 § första stycket eller 4 kap. 13 §
första stycket inte lämnas i rätt tid, ska den deklara- tionsskyldige betala en
förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten ska
pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift ska efterges, om underlåtenheten att lämna
deklara- tion i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständig-
heter som den deklara- tionsskyldige inte har kunnat råda över. Avgiften
ska också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har
vunnit laga kraft.

Indrivning

16 § Om en kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 eller 3 §, en sanktionsavgift
enligt 6 kap. 9 § eller förseningsavgift enligt 15 § inte har betalats efter
betalningsuppmaning, ska avgiften lämnas för indrivning. Bestämmelser
om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga
fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken
ske.

Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligt

1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 6 § första stycket eller, när det gäller elanvändare, 4 kap. 11 §, eller

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 13 § första stycket eller 4 kap. 14 § första stycket lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, ska dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

2 § Till böter döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift till kontoföringsmyndigheten i en ansökan enligt 3 kap. 13 § om det pris till vilket elcertifikat har överlåtits. I ringa fall döms inte till ansvar.

3 § Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

4 § Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Skadestånd

5 § Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av tekniskt fel i elcertifikatsregistret.

Ersättningen ska sättas ned med skäligt belopp eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

6 § En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 3 kap. 18 § har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att fel förekommit.

7 § Utöver vad som följer av 5 och 6 §§ gäller bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

8 § Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 5 och 6 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

8 kap. Överklagande

1 § Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande enligt 2 kap. 1 § och förhandsbesked enligt 2 kap. 7 §,
2. förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 12 §,
3. registrering och befrielse från deklarationsskyldighet enligt 4 kap. 8 och 10 §§ och registrering enligt 4 kap. 7 §,
4. avregistrering enligt 4 kap. 11 § och 4 kap. 12 §,
5. beslut om fastställande av kvotplikt enligt 4 kap. 15 §
6. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,
7. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,
8. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,
9. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 § och av förhandsbesked enligt 6 kap. 7 §,
10. beslut om nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 6 kap. 8 §
11. sanktionsavgift enligt 6 kap. 9 §,
12. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 11 §,
13. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 12 §,
14. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 13 §, och
15. förseningsavgift enligt 6 kap. 15 §.

2 § Beslut av kontoföringsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. tilldelning av elcertifikat enligt 3 kap. 5 §,
2. registrering på ett certifikatkonto enligt 3 kap. 8, 9 eller 11 §,
3. avvisning enligt 3 kap. 14 §,
4. avslag på ansökan enligt 3 kap. 16 §,
5. rättelse enligt 3 kap. 18 §,
6. avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204), och
7. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 16 § och 4 kap. 14 § andra stycket.

3 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

4 § Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Förteckning över remissinstanser

Energimyndighetens rapporter Gemensamt elcertifikatsystem med Norge (ER 2010:28) och Regelförenkling (ER 2010:30) har tillställts 58 remissinstanser. Av dessa har 41 remissinstanser inkommit med yttrande. Ytterligare 10 instanser har inkommit med yttrande på eget initiativ.

Yttrande har inkommit från Förvaltningsrätten i Linköping, Kammarrätten i Jönköping, Kammarkollegiet, Statskontoret, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Fiskeriverket, Sametinget, Naturvårdsverket, Boverket, Konkurrensverket, Konjunkturinstitutet (KI), Tillväxtverket, Affärsverket svenska kraftnät (SvK), Konsumentverket, Datainspektionen, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Luleå Tekniska Universitet, Linköping universitet, Jernkontoret, SABO, Sveriges kommuner och Landsting, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skogsindustrierna, Avfall Sverige, Oberoende elhandlare (OE), Plast- och kemiföretagen, Svensk Vattenkraftförening, Svensk Vindenergi, Svensk Vindkraftförening Svenska bioenergiföreningen, Svenska Gasföreningen, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (SERO), Fastighetsägarna Sverige, Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Villaägarnas riksförbund och Älvräddarnas Samorganisation.

Yttrande har inte inkommit från Regelrådet, Energimarknadsinspektionen, Centrum för Miljö- och Naturresursekonomi på institutionen för Nationalekonomi i Umeå Universitet, HSB Riksförbund, Lantbrukarnas Riksförbund, Näringslivets Regelnämnd, Konsumenternas elrådgivningsbyrå, Skogsägarna, SveMin, Svensk Elbrukarförening, Svensk kraftmätning, Svensk Solenergi, Svenska Torvproducentförening, Svenska Trädbränsleföreningen, Sveriges konsumenter, Världsnaturfonden WWF, Återvinningsindustrierna.

Följande instanser har yttrat sig på eget initiativ; Skellefteå kraft AB, Scottish and Shouthern Energy (SSE Renewables), Nordisk vindkraft, Enercon, Fred. Olsen Renewables, Jämtkraft AB, WPD Scandinavia AB, Nordjysk Elhandel, HG Capital och Svevind.

Sammanfattning av rapporten Gemensamt elcertifikatsystem med Norge

Prop. 2010/11:155
Bilaga 4

- En gemensam och utvidgad elcertifikatmarknad med Norge bedöms som positivt för elcertifikatsystemets funktion. En utvidgning skulle innebära stabilare priser för elcertifikaten genom den större marknaden, och bättre likviditet. Konsekvenserna för den kvotpliktige elkunden av en utvidgad marknad bedöms som positiva.
- De långsiktiga konsekvenserna av en utvidgning bedöms inte bli särskilt stora på elcertifikatpriserna. Det är fortfarande den landbaserade vindkraften som bedöms sätta priset, och kostnaden för denna är ungefär densamma i båda länderna. En förutsättning är att utbyggnaden av förnybar elproduktion fungerar utan flaskhalsproblem.
- Fördelningen i produktionsslag mellan länderna vid ett gemensamt system bedöms ge utökad vattenkraft i framförallt Norge, utökad biobränslekraft i framförallt Sverige. Förutsättningar för vindkraftsproduktion finns i båda länderna. Den totala produktionen i Sverige år 2020 kan bli något lägre vid ett gemensamt system än vid ett separat svenskt. Det är slutligen marknaden som kommer avgöra var produktionen byggs.
- Landbaserad vindkraft beräknas utgöra mer än hälften av den ökade produktionen vid ett gemensamt svensk-norskt system. Landbaserad vindkraft förväntas styra marginalkostnaden för elcertifikat i ett gemensamt certifikatsystem såväl som i ett separat svenskt system.
- En utbyggnad av elproduktion i Norden innebär ökade möjligheter till elexport till norra Europa. Den påverkan på elpris som ett ökat utbud och en ökad export kan innebära har inte analyserats inom ramen för detta uppdrag.
- Elcertifikatpriset och utbyggnaden av förnybar elproduktion kan kortsiktigt komma att påverkas av en gemensam marknad, beroende dels på informationen om sammanslagningen ut till aktörerna och dels på hur Norge utformar sin kvotkurva. Elcertifikatpriset kan kortsiktigt komma att sjunka något.
- Det är viktigt att Norge utformar sin kvotkurva efter det scenario för utbyggnad som kan anses mest troligt, och som kan accepteras av båda länderna.
- Vissa grundläggande funktioner och regler behöver vara desamma i båda länderna för att en väl fungerande marknad ska kunna uppnås. Följande måste samordnas; att systemet är kvot-

pliktsbaserat, kvotplikt på användarsidan, deklarations- och annulleringstidpunkt, systemets livslängd och långsiktiga kvotsättning, kvotpliktsavgift, elcertifikatens giltighet, värde och livslängd, gemensam kontrollstation, att registerfunktionen är sammanlänkad, att utträde från marknaden är reglerat. Elproduktion från torv kommer troligen att hanteras olika i länderna.

- Förutsättningarna bör vara så lika som möjligt i de båda länderna, för en väl fungerande marknad, men allt behöver inte harmoniseras. Marknaden kommer att kunna hantera skillnader. Förutsättningarna för ägarskap skiljer när det gäller vattenkraft. Även processen för att ansöka om tillstånd för anläggning och nät hanteras på olika sätt.
- Ungefär hälften av den beräknade vattenkraftspotentialen i Norge kan i princip endast byggas ut av norsk offentlig ägare (staten, fylke eller kommun), vilket kan anses vara snedvridande. Energimyndigheten anser dock att konsekvenserna av begränsningen i ägandet av norsk vattenkraft bör accepteras.
- Olika sätt att idag fördela kostnad mellan producent/kundkollektiv vid förstärkning av befintligt elnät i Norge och Sverige innebär en snedvridning av konkurrensen. Sådana skillnader bör harmoniseras.
- En så kallad fördelningsnyckel bör användas vid fördelning av den elproduktion som tillkommer i ett gemensamt elcertifikatsystem. Erhålls större ökning i ett av länderna fördelas produktionen mellan länderna med hjälp av fördelningsnyckeln. På så sätt tillgodoräknar sig varje land sin andel vid beräkning av det nationella åtagandet gentemot EU:s förnybartdirektiv. Erhållna ökning bör fördelas lika mellan länderna.
- Om ett gemensamt svensk-norskt elcertifikatsystem realiseras och fungerar väl, bör ytterligare samhällsekonomiska analyser göras för att bedöma om systemet kan utvidgas till andra länder. Det kan i så fall vara den fortsatta inriktningen för samarbetsmekanismerna. En användning av den projektbaserade mekanismen bör analyseras, och kommer att behöva ingå i avtal med Norge inom ramen för en gemensam elcertifikatmarknad.
- Det är centralt att utbyggnaden av den förnybara elproduktionen och tillståndprocesserna för denna fungerar. Området behöver följas kontinuerligt i båda länderna och i samband med nästa kontrollstation. Nästa kontrollstation blir ett viktigt tillfälle till utvärdering. Möjliga behov av förändringar bör analyseras gemensamt med Norge vid ett gemensamt svenskt-norskt elcertifikatsystem.

I denna rapport analyseras konsekvenserna av en gemensam elcertifikatmarknad med Norge. Samtidigt med detta uppdrag har förhandlingar med Norge pågått om hur ett gemensamt system ska utformas. Resultaten av förhandlingarna är ännu inte klara (september 2010) och har inte kunnat utgöra underlag för en särskild analys av konsekvenser i detta arbete.

Samarbetsmekanismer enligt förnybartdirektivet

Energimyndigheten är positiv till samarbetsmekanismerna enligt EU:s förnybartdirektiv och till en kostnadseffektiv utbyggnad av den förnybara elproduktionen. Det är dock viktigt att så långt som möjligt analysera hur en försäljning av förnybar elproduktion till år 2020 påverkar Sveriges möjligheter att nå eventuella framtida ökade mål och hur en försäljning påverkar befintliga stödsystem.

Ett gemensamt elcertifikatsystem med ett annat land är den mest långtgående samarbetsmekanismen i förnybartdirektivet. Huvudstrategin för Sverige i arbetet med samarbetsmekanismerna bör vara att få ett gemensamt elcertifikatsystem med Norge. Detta eftersom det, enligt Energimyndigheten, är inom elsektorn som samarbetsmekanismerna bör användas och eftersom elcertifikatsystemet är Sveriges primära styrmedel för att främja förnybar elproduktion. Projekt inom elsektorn men utanför elcertifikatsystemet skulle kunna påverka elcertifikatsystemet och bör därför analyseras.

Ett eventuellt avtal om ett gemensamt svensk-norskt elcertifikatsystem bör innefatta ländernas användning av övriga samarbetsmekanismer (avtal om projekt, ytterligare anslutande länder till elcertifikatsystemet). Energimyndigheten anser att Sveriges strategi bör koordinera förhandlingsarbetet för ett gemensamt elcertifikatsystem med den övriga inriktningen för samarbetsmekanismerna.

För att ett gemensamt elcertifikatsystem med Norge ska kunna betecknas som ett gemensamt stödsystem krävs att EES-landet Norges förhandlingar om införlivande av direktivet också genomförts.

Positivt med ett utökat elcertifikatsystem

För samhället som helhet finns en vinst av att tillåta handel med certifikat över gränser. De förnybara resurserna nyttjas härigenom på ett effektivare sätt. Den sammanlagda kvoten för förnybar energi kan nås till en lägre kostnad än om varje land på egen hand ska uppnå sin nationella kvot. Ett gemensamt elcertifikatsystem ger en högre likviditet och skapar möjligheter för en effektivare marknad. De möjligheter som kan finnas genom att skapa ett gemensamt stödsystem bedöms vara en effektivare marknad med högre likviditet. En gemensam elcertifikatmarknad bedöms på sikt minska riskerna både för elkunden och för investeraren.

En utvidgning av elcertifikatsystemet kan vara ett motiv för att i nuläget inte göra större förändringar i systemet, utöver de motiv som Energimyndigheten redovisat i tidigare rapport (1 september 2010). Detta för att minska osäkerheten om systemet och för att sådana förändringar i så fall behöver genomföras i dialog med Norge.

Prisbildningen på elcertifikat styrs av grundläggande utbuds- och efterfrågeförhållande. För att tillräckliga investeringar i förnybar elproduktion ska ske krävs att priset på elcertifikat är tillräckligt högt så att detta, tillsammans med elpriset, är tillräckligt för att täcka kostnaderna för den dyraste förnybara produktionen som krävs för att uppfylla kvotkravet.

Möjligheten att spara certifikat innebär att prisnivån primärt bestäms av förväntningarna om kostnaderna för att uppfylla kvotkravet på lång sikt snarare än kostnaderna för att uppfylla kvotkravet på kort sikt.

Eftersom de långsiktiga (marginal)kostnadsförväntningarna är någorlunda lika på en renodlat svensk marknad som på en svensk-norsk marknad förväntas inte några större priseffekter. Analys visar på att både på en svensk marknad som på en svensk-norsk marknad krävs landbaserad vindkraft för att uppfylla de långsiktiga kvotkraven. Samtidigt indikerar modellanalys att det kan uppstå kortsiktiga priseffekter till följd av olika utformning av kvotkraven. Hur stor denna effekt är beror bland annat på viljan att spara certifikat, och därmed hur stor den över tid prisutjämnande effekten av sparande blir.

Elcertifikatpriset är emellertid känsligt för vilken kvotkurva som väljs i Norge. Vid en linjär norsk kvotkurva med hög initial kvotnivå finns möjligheten att priset på elcertifikat ökar jämfört med dagens nivå. Det är därför viktigt att Norge utformar sin kvotkurva efter det scenario av utbyggnad som kan anses mest troligt och som också kan accepteras av båda länderna. Om många projekt står i startgroparna för att byggas, men väntar på elcertifikatsystemets införande, måste kvotkurvan börja initialt högt för att inte priset ska sjunka alltför mycket. Det är samtidigt viktigt att inte bara se till de kortsiktiga prisförändringarna. Allt annat lika så kommer det totala antalet annullerade elcertifikat att vara detsamma, sett över hela perioden fram till och med år 2035, oavsett konstruktion på kvotkurvan.

Det finns osäkerheter, inledningsvis, vad gäller de kortsiktiga priseffekterna. Detta kan få en återhållande effekt på investeringar i förnybar elproduktion på kort sikt. Mot den bakgrunden är det centralt att minska på olika osäkerhetsfaktorer där så är möjligt. Ur ett politiskt- och myndighetsperspektiv, och för aktörerna på marknaden, är det av stor vikt att så tidigt som möjligt klargöra ramverken. Det gäller dels att nå ett beslut kring en gemensam marknad, men också att klargöra de detaljerade förutsättningarna för en sådan marknad.

Andra osäkerhetsfaktorer, där potentialen för olika typer av förnybar el är en viktig faktor, är svårare att göra något åt. Det är å andra sidan den typen av osäkerhet som en marknad tenderar att vara särskilt bra på att själv hantera.

Ökningen i utbyggnaden av den förnybara elproduktionen innebär behov av stamnätsutbyggnad och utbyggnad av nät på lägre spänningsnivåer. Detta påverkar kostnaden för vindkraftsproducenten och för elkunden framförallt på lång sikt.

En ökad produktion av förnybar el kan leda till ett utbudsöverskott på elmarknaden. Det skulle sänka elpriset vilket gynnar en del aktörer. Detta bör analyseras närmare, liksom konsekvenser av en ökad elexport.

Sveriges kvotkurva är konstruerad för att stimulera utbyggnad av 13,2 TWh under perioden 2012 till 2020. Vid ett gemensamt elcertifikatssystem från den 1 januari 2012 där Norge antar samma bidrag som Sverige bör respektive lands ökning vara 13,2 TWh för perioden 2012 till 2020. Den gemensamma ökningen blir då 26,4 TWh.

Vilken produktion som bedöms komma in i ett gemensamt elcertifikatsystem

Beräkningar visar att den gemensamma ambitionen i Norge och Sverige kan medföra utökad vattenkraftsproduktion i framförallt Norge, utökad biobaserad kraftproduktion i framförallt Sverige och landbaserad vindkraftsproduktion i båda länderna. Vindkraften utgör mer än hälften av den tillkommande produktionen.

Förutsättningar för vindkraftsproduktion finns i båda länderna och det är slutligen marknaden, givet de skillnader som finns mellan länderna, som kommer avgöra var vindkraften kommer att byggas.

Produktionen i Sverige år 2020 skulle kunna bli något lägre vid ett gemensamt system än i ett separat svenskt. Detta bland annat beroende på antagandet (i denna rapport) om lika fördelning av vindkraftsutbyggnaden mellan de båda länderna samtidigt som potentialen för ny vattenkraft i Norge är större än potentialen för fortsatt utbyggnad av biobränslekraftvärme i Sverige.

Vad innebär en gemensam elcertifikatmarknad för elkunden och för investeraren?

En gemensam elcertifikatmarknad minskar, enligt Energimyndighetens bedömning, riskerna för höga elcertifikatpriser. Konsekvenserna för elkunden av en utvidgad marknad bör därför vara positiva, detta under förutsättning att utbyggnaden av den förnybara elproduktionen kan genomföras som planerat och att det inte uppkommer flaskhalsar i tillståndsprocesser etc.

Inledningsvis kan förändringen som en gemensam elcertifikatmarknad med Norge innebär samtidigt innebära en viss osäkerhet för investerare. Det kan kortsiktigt bli något lägre elcertifikatpriser eftersom det ser ut att finnas viss potential för billigare produktion i Norge än i Sverige, vilket inledningsvis skulle kunna påverka priserna. En större marknad innebär å andra sidan en stabilare och mer likvid marknad, kanske också en intressantare marknad att investera i.

Nästa kontrollstation blir ett viktigt tillfälle till utvärdering och analys av om förändringar behöver genomföras. Vid en gemensam marknad behöver en sådan kontrollstation genomföras gemensamt med Norge.

För en väl fungerande gemensam elcertifikatmarknad behöver vissa grundläggande funktioner och regler vara desamma i båda länderna; att systemet är kvotpliktsbaserat, att kvotplikten ligger på användarsidan, deklarations- och annulleringstidpunkt, systemets livslängd och långsiktiga kvotsättning, kvotpliktsavgift, elcertifikatens giltighet, värde och livslängd, att registerfunktionen är sammanlänkad, att utträde från marknaden är reglerat.

Torv är certifikatberättigat i Sverige men kommer sannolikt inte vara det i Norge.

Så lika förutsättningar som möjligt i de båda länderna

Tider och processer för tillståndshandlingen behöver vara någorlunda jämförbara, men marknaden kommer även att kunna hantera olikheter.

Vid ett gemensamt elcertifikatsystem möts en producent av samma stödnivå i de båda länderna (elcertifikatpriset). Producenten kan samtidigt mötas av olika praxis för fördelning av kostnader och olika principer för äganderätt. Sådana skillnader mellan länderna kan påverka konkurrensförutsättningarna:

- Fördelningen av kostnad för nätförstärkning är ett sådant exempel. En norsk producent betalar idag inte för den förstärkning som behövs i det befintliga maskade¹ nätet. En svensk producent betalar sin kundspecifika kostnad för detta.
- Den norska begränsningen för ägarskap innebär att del av den beräknade potentialen för norsk vattenkraft (ca 4 TWh) endast kan byggas ut av norsk offentlig ägare.

Principer för kostnadsfördelning (producent/kundkollektiv) av nätkostnader bör harmoniseras.

Elcertifikatsystemet kan inte utgöra grund för att ändra norsk lag där ägandeskapet av produktionsanläggningar regleras, men anpassningar skulle kunna göras för vad som ska vara certifikatberättigat. Energimyndigheten anser dock att en sådan begränsning i ägarskap för vattenkraft skulle skapa ett avsteg från principen om teknikneutralitet och skulle minska möjligheten att nå de kostnadsfördelar ett gemensamt system ger. En gemensam elcertifikatmarknad ska bidra till att sänka kostnaderna för att nå uppsatta mål. Att införa en storleksbegränsning för vilken vattenkraft som berättigar till elcertifikat skulle leda till att målet nås till en högre kostnad än utan sådan begränsning (i och med den norska vattenkraftens relativt låga kostnadsläge.) Energimyndigheten anser därför att konsekvenserna av begränsningen av ägandet av norsk vattenkraft bör accepteras.

¹ Ledningarna är ihopkopplade på flera ställen så att elen har flera vägar att gå (SvK)

Övriga stödsystem för förnybar elproduktion, t ex det svenska pilotstödet, innebär stöd till teknikutveckling och fungerar därför parallellt med elcertifikatsystemet. Det är fortsatt viktigt att stimulera till teknikutveckling. En öppenhet och information mellan länderna kring svenska och norska forskningsmedel bör gälla. Om ett gemensamt elcertifikatsystem mellan länder ska kunna uppnås måste vissa skillnader accepteras.

Snabbt beslut kring ett gemensamt system

Det som utifrån ett investerarperspektiv främst karakteriserar ett elcertifikatsystem jämfört med ett fastprissystem är osäkerheten om framtida priser. Ett gemensamt certifikatsystem med Norge upplevs av de flesta aktörer som positivt. Dock omgärdas en sådan förändring av osäkerheter, särskilt på kort sikt. Det är därför viktigt att informera om hur utökningen och övergången planeras att genomföras. Det finns annars en risk att vissa investeringar skjuts på framtiden och att utbyggnaden av förnybar elproduktion stannar upp. Osäkerhet kring utvidgningen bedöms ge en påverkan främst i Norge.

Hur ska den tillkommande produktionen fördelas mellan länderna i rapporteringen av förnybartdirektivet?

Enligt direktivet kan den elproduktion från förnybara energikällor som tillkommer genom ett gemensamt elcertifikatsystem beaktas vid beräkning av det nationella åtagandet. En fördelningsnyckel kan användas för att omfördela erhållna ökningarna vid beräkning av det nationella åtagandet i förnybartdirektivet. Att ta fram en fördelningsnyckel innebär att identifiera hur stora ökningarna har skett i deltagande länder, och att komma överens om hur ökningarna ska fördelas. Nivån på ökningarna, och hur ökningarna fördelas mellan deltagande länder, kan erhållas genom att studera utfärdade elcertifikat till nyetablerade anläggningar i respektive land. Vid ett gemensamt elcertifikatsystem där Sverige och Norge antar samma ambitionsnivå bör erhållna ökningarna fördelas lika mellan länderna, oavsett var produktionen har byggts. Principen om hur erhållna ökningarna ska fördelas bör ingå i den slutgiltiga överenskommelsen om ett gemensamt elcertifikatsystem.

Ska fler länder kunna ansluta till elcertifikatsystemet?

Om ett gemensamt elcertifikatsystem med Norge genomförs, och om det fungerar som planerat, bör det vidare arbetet kring samarbetsmekanismerna i förnybartdirektivet inriktas på att få med ytterligare länder. Om inte ett gemensamt elcertifikatsystem med Norge genomförs bör arbetet riktas in på att undersöka förutsättningar för ett gemensamt system med något annat land.

Parallellt är det viktigt för Sverige att följa, och aktivt delta i, det arbete som idag bedrivs gemensamt inom EU.

Det kommer att bli viktigt att följa hur tillståndprocesserna samt hur regler och hantering kring nätutbyggnaden fortlöper i de båda länderna. Dessa processer behöver följas kontinuerligt. Bättre fungerande process i ett av länderna skulle kunna stimulera det andra landet till förbättringar. Det måste dock bedömas som mycket svårt att uppnå full konkurrensneutralitet på detta område. Vindkraftsutbyggnaden är viktig men även fortsättningsvis kommer utbyggnad att behöva vägas mot andra samhällsintressen.

Eftersom det bedöms finnas gott om vindkraftpotential i båda länderna till en kostnad på omkring 65–70 öre/kWh bör marginalkostnaden för elcertifikat inte påverkas alltför mycket om vindkraftsutbyggnadstakten (av någon anledning, exempelvis tillståndprocesser) begränsas i bara ett av länderna. Det finns dock en risk att marginalkostnaden kortsiktigt kan bli hög. Begränsningen kan i sådana fall leda till kortvarigt högre elcertifikatpris. På längre sikt utgör inte utbyggnadsbegränsningen i ett av länderna något hinder, i detta fall, eftersom den gemensamma potentialen är stor.

Nätutbyggnad behövs

Nätutbyggnad är centralt för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen och kommer att behöva genomföras även om inte ett gemensamt svensk-norskt elcertifikatsystem realiserar. Stamnätsutbyggnad kommer att bli viktig för exporten av den nordiska elen till kontinenten. Även utbyggnad av nät på lägre spänningsnivåer kommer att behövas. Det kan uppstå trappstegseffekter när befintliga nät till att börja med kan klara en viss mängd tillkommande produktion.

Kommande kontrollstation blir viktig

Utvecklingen inom en eventuell gemensam elcertifikatmarknad behöver följas upp gemensamt med Norge i kommande kontrollstation. Klarar marknaden att hantera den gemensamma ambitionen och fungerar utvecklingen som planerat? Fungerar tillståndsgivningen för elnät och etablering av produktionsanläggning utan flaskhalsproblem? Hur utvecklas elanvändningen? Behöver åtgärder genomföras för att förbättra funktionen i elcertifikatsystemet? Ska kostnaden fördelas på fler kunder?

Om kostnaden i senare kontrollstation bedöms som orimligt hög på grund av brist på tillkommande produktion, ökade kostnader för förnybar produktion eller förändring av elanvändningen kan det bli aktuellt att göra en avvägning mellan kostnader och ambition. Det kan i samband med kommande kontrollstation också analyseras om ytterligare land kan ansluta till systemet.

Processerna för utbyggnad och anslutning av den förnybara elproduktionen kommer att behöva följas kontinuerligt, även mellan kontrollstationerna.

1 kap. Ändamål och definitioner m.m.

2 § I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. elintensiv industri: ett företag i sin helhet eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller

2. elcertifikat: ett av *en stat* utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i *den utfärdade statens lagar* och i föreskrifter som meddelats med stöd av *sådana lagar*,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process i vilken det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet av den elintensiva industrins produktion, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

6. förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

3 kap. Kontoföring av elcertifikat

Nuvarande lydelse

1 § Kontoföringsmyndigheten *skall* kontoföra elcertifikat i ett elcertifikatsregister. Registret *skall* föras med hjälp av automatiserad behandling.

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *skall* inte tillämpas på kontoföringen av elcertifikat.

Föreslagen lydelse

1 § Kontoföringsmyndigheten *ska* kontoföra elcertifikat i ett elcertifikatsregister. Registret *ska* föras med hjälp av automatiserad behandling.

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument *ska* inte tillämpas på kontoföringen av elcertifikat.

Elcertifikat utfärdade av annan stat får kontoföras i elcertifikatsregistret och elcertifikat får överföras till annan stats register enligt de närmare föreskrifter som får meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 § Den som är kvotpliktig *skall* till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklara- tion enligt 4 kap. 9 § 2 eller 6 kap. 7 c § första stycket har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller
2. i annat fall, det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklara- tion enligt 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket inte kunnat annulleras på den kvot- pliktiges certifikatkonto.

Avgiften beräknas per certifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av certi- fikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år. De kvotpliktsavgifter som belöper på åren 2004 och 2005 *skall* inte överstiga 175 respektive 240 kronor per elcertifikat.

1 § Den som är kvotpliktig *ska* till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklara- tion enligt 4 kap. 9 § 2 eller 6 kap. 7 c § första stycket har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller
2. i annat fall, det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklara- tion enligt 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket inte kunnat annulleras på den kvot- pliktiges certifikatkonto.

Avgiften beräknas per certifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av certi- fikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år. De kvotplikts- avgifter som belöper på åren 2004 och 2005 *ska* inte överstiga 175 respektive 240 kronor per elcerti- fikat.

Regeringen får meddela före- skrifter om vilka andra staters certifikatpriser som vid beräk- ningen av andra stycket även ska ligga till grund för kvotplikts- avgiften.

Förslag till lag om elcertifikat

Häri genom föreskrivs följande

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om elcertifikat som syftar till att främja produktion av förnybar el.

Definitioner

2 § I denna lag betyder:

1. förnybar el: produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv,

2. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

3. anläggning: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats,

5. kvotplikt: en skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. beräkningsår: föregående kalenderår,

7. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el,

8. elintensiv industri: ett företag eller en del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process i vilken det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process i vilken det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. förädlingsvärde: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och sammanlagda inköp, så som dessa begrepp är att förstå enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränslen i 2.

3 § Om flera produktionsenheter för vindkraft eller vattenkraft finns i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet får de anses som separata anläggningar vid tillämpningen av denna lag.

4 § Regeringen ska utse den eller de myndigheter som ska handlägga de frågor som enligt denna lag, eller enligt föreskrifter som har meddelats

med stöd av lagen, ligger på tillsynsmyndigheten respektive kontoföringsmyndigheten.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 6

Gemensamma elcertifikatmarknader

5 § Elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat får användas för uppfyllelse av kvotplikt enligt denna lag om det svenska elcertifikatsystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatsystemet i den andra staten i syfte att skapa en gemensam elcertifikatmarknad.

Om en gemensam elcertifikatmarknad inrättas enligt första stycket ska det elcertifikatregister som avses i 3 kap. 1 § första stycket utformas så att ländernas elcertifikat kan överföras och annulleras elektroniskt i registret. Den prisinformation som avses 3 kap. 14 § första stycket ska beräknas utifrån uppgifter för den gemensamma elcertifikatmarknaden.

2 kap. Tilldelning av elcertifikat

Allmänna förutsättningar

1 § Innehavaren av en anläggning som är tagen i drift och helt eller delvis kan producera förnybar el är berättigad att tilldelas elcertifikat om förutsättningar för tilldelning enligt denna lag är uppfyllda.

2 § Tillsynsmyndigheten ska efter skriftlig ansökan från innehavaren av en anläggning godkänna anläggningen och fastställa en tilldelningsperiod innan tilldelning av elcertifikat för produktionen får påbörjas. Detta gäller även för tilldelning vid produktionsökningar enligt 8 § eller för ny tilldelningsperiod enligt 9 §.

3 § Kontoföringsmyndigheten får bara tilldela elcertifikat för sådan förnybar el vars inmatade mängd och dess fördelning över tiden har mätts och rapporterats till myndigheten.

Om inmatningen från anläggningen sker till ett elnät som används utan stöd av nätkoncession ska innehavaren av anläggningen svara för mätningen och rapporteringen.

Om endast en del av elproduktionen i en anläggning berättigar till elcertifikat eller om el produceras med användande av bibränsle ska innehavaren särskilt beräkna och rapportera sådan elproduktion.

4 § I en anläggning där produktionen av el sker med användning av flytande bibränslen får elcertifikat bara tilldelas om bibränslena är att anse som hållbara enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande bibränslen.

Särskilda krav för el som produceras med användande av vattenkraft

5 § För el som produceras med användande av vattenkraft får elcertifikat endast tilldelas om produktionen sker i en anläggning som

1. tagits i drift första gången efter utgången av 2002, eller
2. var i drift den 1 maj 2003 och som då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kilowatt, eller
3. tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002 om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning.

Om produktionen i en anläggning som avses i 1 ersätter tidigare produktion får tilldelning av elcertifikat endast ske för produktionsökningar enligt 8 § första stycket. Tilldelning enligt 3 ska ske i enlighet med vad som anges i 9 § tredje stycket.

6 § För el som produceras med användande av vattenkraft, och som inte omfattas av 5 §, får tilldelning av elcertifikat även ske om tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet finner att

1. ett myndighetsbeslut, eller föreskrifter i annan lag eller förordning, ställer nya krav på hur verksamheten ska bedrivas eller hur anläggningen ska vara utformad och detta innebär att verksamhetens ekonomiska förutsättningar ändras på ett sådant ingripande sätt att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat, eller

2. innehavaren i annat fall än som avses i 1 avser att göra omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i anläggningen och dessa varit så kostsamma att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat.

Första stycket 2 gäller endast anläggningar som har en installerad effekt om högst 15 megawatt.

Tilldelningsperioder

7 § För produktion i en anläggning som för första gången har tagits i drift från och med 1 maj 2003 får tilldelning av elcertifikat ske i högst femton år från tillsynsmyndighetens godkännande av anläggningen.

För en anläggning som för första gången har tagits i drift före den 1 maj 2003 får dock tilldelning av elcertifikat ske

1. för produktion till och med den 31 december 2014, om elen produceras med användande av biobränslen, vindkraft eller vattenkraft och statligt bidrag till en investering eller ombyggnad i anläggningen har getts efter den 15 februari 1998 enligt ett program för vissa investeringar inom energiområdet, eller

2. i andra fall än de som avses i 1, för produktion till och med den 31 december 2012.

8 § I anläggningar där el produceras med användande av vattenkraft får tilldelning av elcertifikat ske för varaktiga produktionsökningar från och med 1 maj 2003.

I andra anläggningar än de som avses i första stycket får tilldelning av elcertifikat ske för varaktiga produktionsökningar från och med 1 januari 2007 om produktionsökningen har skett till följd av investeringar i anläggningen.

Tilldelning enligt första och andra styckena får ske i högst femton år från den dag produktionen ökade.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 6

9 § Tilldelning av elcertifikat för produktionen i en anläggning som tidigare har tilldelats elcertifikat enligt 7 eller 8 § får ske endast om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar i anläggningen att den ska anses som en ny anläggning.

Första stycket gäller dock inte en anläggning där el produceras med användande av vattenkraft som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och som endast har tilldelats elcertifikat för varaktiga produktionsökningar enligt 8 § första stycket.

Tillsynsmyndigheten prövar frågan om en anläggning ska anses som en ny anläggning och ska fastställa från vilket datum den i sådant fall är att anse som ny. Tilldelning av elcertifikat får ske i högst femton år, från dagen för tillsynsmyndighetens beslut att anläggningen är att anse som ny.

10 § Om det funnits hinder för tilldelning av elcertifikat under en period får tillsynsmyndigheten förlänga tilldelningsperioden med motsvarande period om det finns synnerliga skäl.

11 § Tilldelning av elcertifikat får inte i något fall ske för produktion som skett efter utgången av år 2035.

Förhandsbesked

12 § Tillsynsmyndigheten ska efter skriftlig ansökan av anläggningens innehavare lämna förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning godkänd enligt 5 § första stycket 3, 6 § första stycket 2, 8 eller 9 §.

Förhandsbesked enligt första stycket får förenas med villkor och är bindande vid en senare prövning av godkännande.

Bemyndiganden

13 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. mätning och rapportering enligt 3 §,
2. villkoren för att meddelas elcertifikat för produktionsökningar enligt 8 §,
3. de åtgärder som krävs för att en anläggning ska anses som ny enligt 5 § första stycket 3 och 9 §.

3 kap. Kontoföring av elcertifikat

Elcertifikatregister

1 § Kontoföringsmyndigheten ska föra ett elektroniskt register över elcertifikat. I detta register ska elcertifikaten utfärdas, överlåtas och annulleras.

Registret ska bestå av certifikatkonton som kontoföringsmyndigheten ska lägga upp för elcertifikatberättigade innehavare av anläggningar samt för kvotpliktiga och deklarationskyldiga.

Efter skriftlig ansökan ska kontoföringsmyndigheten lägga upp certifikatkonton för dem som inte omfattas av andra stycket.

Tilldelning av elcertifikat genom registrering

2 § Tilldelning av elcertifikat sker genom att kontoföringsmyndigheten registrerar elcertifikat på de certifikatkonton som tillhör elcertifikatberättigade innehavare av anläggningar. Elcertifikatet ska ha ett identifikationsnummer och en uppgift om vilken dag det tilldelas anläggningens innehavare.

Registrering enligt första stycket ska ske snarast sedan tillsynsmyndigheten underrättat kontoföringsmyndigheten om att en anläggning är godkänd enligt 2 kap. 2 § och rapport om den elcertifikatberättigande elproduktionen kommit in till kontoföringsmyndigheten.

Om tillsynsmyndigheten har fattat beslut som avses i 5 kap. 7 § ska kontoföringsmyndigheten tilldela innehavaren elcertifikat i enlighet med beslutet.

Överlåtelse av elcertifikat

3 § När ett elcertifikat har överlåtits ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från överlåtaren genast registrera överlåtelsen på förvärvarens certifikatkonto. Kontoföringsmyndigheten ska även registrera försäljningspriset för elcertifikaten och ange tidpunkten för registreringen.

Har förvärvaren ansökt om att det överlåtna certifikatet ska registreras på hans konto, ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på överlåtarens certifikatkonto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga överlåtaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om överlåtaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska de överlåtna certifikaten registreras på förvärvarens konto.

Pantsättning av elcertifikat

4 § Om panträtt har upplåtits i ett elcertifikat ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från pantsättaren genast registrera pantsättningen på pantsättarens certifikatkonto. Tidpunkten för registreringen ska anges.

Har panthavaren ansökt om att en pantsättning ska registreras, ska en preliminär registrering av pantsättningen göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga pantsättaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om pantsättaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska pantsättningen slutligt registreras på pantsättarens konto.

5 § När en pantsättning av ett elcertifikat har upphört ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från panthavaren genast ta bort uppgiften om pantsättning från pantsättarens certifikatkonto.

Har pantsättaren gjort en ansökan om att registreringen om pantsättningen ska tas bort, ska en preliminär registrering om pantsättningens upphörande göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga panthavaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om panthavaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska registreringen om pantsättningen tas bort.

Ansökan om registrering i elcertifikatregistret

6 § En ansökan om registrering i elcertifikatregistret ska göras skriftligen på formulär som tillhandahålls av kontoföringsmyndigheten och vara signerad elektroniskt.

En ansökan om registrering i elcertifikatregistret ska innehålla de uppgifter som anges på formuläret.

7 § Om en ansökan om registrering i elcertifikatregistret inte uppfyller kraven i 6 § första stycket ska kontoföringsmyndigheten avvisa den.

Om en ansökan om registrering i elcertifikatregistret inte uppfyller kraven i 6 § andra stycket ska sökanden föreläggas att komplettera ansökan. Om ett sådant föreläggande inte följs ska kontoföringsmyndigheten avslå ansökan.

Om kontoföringsmyndigheten har förelagt en sökande att komplettera en ansökan som avses i 3, 4 eller 5 § ska myndigheten göra en preliminär registrering av uppgifter om överlåtelse eller pantsättning på certifikatkontot. Slutlig registrering ska göras när samtliga uppgifter har inkommit.

8 § Kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om registrering i elcertifikatregistret om en överlåtare, pantsättare eller panthavare gjort en invändning som avses i 3 andra stycket, 4 andra stycket eller 5 § andra stycket och invändningen inte uppenbarligen saknar fog.

Kontoföringsmyndigheten ska även avslå en ansökan om registrering i elcertifikatregistret om ansökan avser överlåtelse av ett elcertifikat för vilket pantsättning är registrerad eller om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 4 § eller 9 §.

Registrering av underrättelse

9 § Om kontoföringsmyndigheten har underrättats om att en innehavare av ett certifikatkonto gått i konkurs ska detta registreras på certifikatkontot. Detsamma gäller om myndigheten har underrättats om att ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt denna lag har utnåtts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

När kontoföringsmyndigheten har underrättats om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i första stycket har upphävts eller återgått, ska en sådan registrering som nämns i första stycket tas bort.

Rättsverkan av en registrering

10 § En innehavare av ett certifikatkonto ska, om inget annat framgår av registreringar på kontot, anses ha rätt att förfoga över de elcertifikat som finns registrerade på kontot.

11 § Har samma elcertifikat överlåtits till flera var för sig, har den överlåtelse företräde som registrerades först. Registreringen ger dock inte en överlåtelse företräde framför en tidigare överlåtelse om förvärvaren, när överlåtelsen registrerades, kände till eller borde ha känt till den tidigare överlåtelsen.

Detta ska tillämpas även på förvärv genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller liknande förvärvssätt, när fråga uppkommer om företrädet mellan ett sådant förvärv och en annan överlåtelse.

Vid tillämpningen av första och andra styckena ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

12 § Har ett elcertifikat i annat fall än som avses i 18 § överlåtits av någon som inte ägde det, blir överlåtelsen giltig om certifikatet vid tidpunkten för överlåtelsen var registrerat på överlåtarens certifikatkonto och överlåtelsen har registrerats samt förvärvaren då varken kände till eller borde ha känt till att överlåtaren inte ägde certifikatet. Detta gäller även vid överlåtelse från den som ägde elcertifikatet, men som saknade rätt att förfoga över det genom överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

13 § En pantsättning av ett elcertifikat behandlas lika med en överlåtelse vid tillämpningen av 18 och 19 §§.

Underrättelse till kontohavaren

14 § När kontoföringsmyndigheten gjort en registrering på ett certifikatkonto, ska kontohavaren skriftligen underrättas om det.

Kontoföringsmyndigheten ska årligen, senast vid januari månads utgång, underrätta certifikatkontohavaren om innehållet på hans konto per den 31 december föregående kalenderår.

Rättelse av uppgift på certifikatkonto

15 § En uppgift på ett certifikatkonto ska rättas, om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknfel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs ska ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart obehövligt.

Offentliggörande av information

16 § Kontoföringsmyndigheten ska fortlöpande offentliggöra information om överlåtelse av elcertifikat. Informationen ska avse tidpunkten för överlåtelsen, antalet överlåtna elcertifikat och priset för elcertifikaten. Myndigheten ska vidare fortlöpande offentliggöra dels det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten under de närmast föregående tolv månaderna, dels antalet elcertifikat som tilldelats elproducenter under samma period.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten enligt första stycket.

Behandling av personuppgifter

17 § Om inget annat följer av denna lag eller av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av elcertifikat i elcertifikatsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i elcertifikatsregistret.

18 § I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet för vilken staten eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och

a) som avser elcertifikat som registreras i elcertifikatsregistret,

b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om elcertifikat, eller

c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,

2. omsättning av elcertifikat, och

3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om elcertifikat utgör underlag för prövningar eller beslut.

19 § Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgift i elcertifikatsregistret till tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till elcertifikatsregistret.

4 kap. Kvotplikt

Kvotpliktiga aktörer

1 § Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,

2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår eller har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,

3. elanvändare som har importerat eller köpt el på den nordiska elbörsen, och
4. elintensiva industrier som har registrerats.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 6

Kvotpliktens innebörd

2 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska den 1 april året därefter inneha elcertifikat för annullering i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under beräkningsåret.

Deklarationsskyldighet

3 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska senast den 1 mars året därefter skriftligen i en deklARATION till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den el som ska ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 3 och 4 §§ och det antal elcertifikat som ska annulleras.

Kvotpliktens omfattning

4 § Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår Antal elcertifikat
för kvotplikt per såld eller använd MWh el

2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,151
2008	0,163
2009	0,170
2010	0,179
2011	0,179
2012	0,179
2013	0,135
2014	0,142
2015	0,143
2016	0,144
2017	0,152
2018	0,168
2019	0,181
2020	0,195
2021	0,190
2022	0,180
2023	0,170
2024	0,161
2025	0,149
2026	0,137
2027	0,124

2028	0,107
2029	0,092
2030	0,076
2031	0,061
2032	0,045
2033	0,028
2034	0,012
2035	0,008

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal. Kvotplikten ska dock alltid omfatta minst ett elcertifikat.

Vid beräkningen av elleverantörens kvotplikt ska försäljningen av el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

5 § Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som har använts i produktionen av el (hjälpkraft).

4. El som har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en elintensiv industri som har registrerats enligt 1 kap. 2 § 8 a eller b, eller el som har använts i sådan omfattning som avses i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 8 c.

5. El som en elanvändare själv har producerat och använt, i en anläggning som har en installerad effekt om högst 50 kilowatt.

6. El som en elanvändare själv har producerat och använt om den totala elproduktionen inte överstiger 60 megawattimmar.

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt 4 och övrig el inte överstiger 60 megawattimmar per år för de senaste tre beräkningsåren eller det år som avses i 1 kap. 2 § 8 b beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

Registrering av kvotplikt

6 § Tillsynsmyndigheten ska föra ett elektroniskt register över kvotpliktiga.

7 § Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en

anmälan enligt första stycket ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

8 § För att en elintensiv industri ska registreras som kvotpliktig ska en skriftlig ansökan om registrering av kvotplikt göras hos tillsynsmyndigheten. Om kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c är uppfyllda ska myndigheten fatta beslut om registrering.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

Avregistrering av kvotplikt

9 § Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den kvotpliktige.

Om det finns skäl att anta att någon inte har gjort en anmälan enligt första stycket ska tillsynsmyndigheten besluta om avregistrering trots att någon anmälan inte har gjorts. Innan en sådan avregistrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

10 § Tillsynsmyndigheten ska avregistrera en elintensiv industri när kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c inte längre är uppfyllda.

Tillsynsmyndigheten ska även avregistrera en elintensiv industri om registreringen baserar sig på oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om dess företrädare begär det.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

Annullering av elcertifikat

11 § Tillsynsmyndigheten beslutar hur många elcertifikat som ska annulleras utifrån de uppgifter som lämnas av den kvotpliktige i deklARATIONEN. Om tillsynsmyndigheten beslutar om annullering av fler elcertifikat än den kvotpliktige uppgivit i sin deklARATION ska det överstigande antalet elcertifikat registreras som låsta på certifikatkontot i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om kvotpliktens omfattning.

Tillsynsmyndigheten ska lämna uppgift till kontoföringsmyndigheten om det antal elcertifikat som ska annulleras och registreras som låsta.

12 § Kontoföringsmyndigheten ska, den 1 april varje år, eller efter lagakraftvunnet beslut som avses i 11 § första stycket, annullera och låsa det antal elcertifikat som tillsynsmyndigheten lämnar uppgift om. Annullering och låsning får då inte ske av elcertifikat

1. som har pantsatts enligt en preliminär eller slutlig registrering på kontot,
2. som har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring, eller
3. som har överlåtits enligt en preliminär registrering på kontot.

13 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. befrielse från deklarationsskyldighet som avses i 3 §,
2. registrering enligt 8 §, och
3. avregistrering enligt 10 §.

5 kap. Tillsyn

1 § Tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Tillsynen omfattar dock inte kontoföringsmyndigheten.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

3 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter som omfattas av tillsynen. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

4 § Tillsynsmyndigheten ska på begäran få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning det behövs för tillsynen. Denna rätt omfattar inte bostäder. Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

5 § Om det finns anledning anta att den som omfattas av tillsynen har begått brott, får denne inte föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Återkallelse av godkännande och förhandsbesked

6 § Om tillsynsmyndigheten vid sin tillsyn finner att en anläggning inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap 2 §, eller att ett sådant godkännande har lämnats på grund av felaktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa haft betydelse för rätten att tilldelas elcertifikat ska godkännandet återkallas.

Tillsynsmyndigheten ska även återkalla ett förhandsbesked enligt 2 kap. 12 § första stycket om de förutsättningar som låg till grund för beskedet har ändrats eller om förhandsbeskedet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter som haft betydelse för ärendets avgörande.

Ett beslut om återkallelse enligt första och andra styckena gäller omedelbart.

Nedsättning av elcertifikat

Prop. 2010/11:155
Bilaga 6

7 § Om tillsynsmyndigheten finner att produktion av el som rapporteras enligt 2 kap. 3 § tredje stycket inte ska berättiga till elcertifikat ska myndigheten besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och underrätta kontoföringsmyndigheten.

Ett beslut enligt första stycket gäller omedelbart.

Bevarande av underlag

8 § Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten eller, om deklarationsskyldighet inte föreligger, underlag för att styrka att kraven för registrering som elintensiv industri är uppfyllt och undantag från deklarationsskyldighet. Sådant underlag ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret för kvotplikt.

Vissa särskilda skyldigheter

9 § Om den som är deklarationsskyldig inte lämnar deklARATION i rätt tid, eller om en deklARATION är ofullständig, får tillsynsmyndigheten förelägga den deklarationsskyldige att lämna en deklARATION eller göra de kompletteringar som behövs.

Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklarationsskyldige att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning det behövs för kontroll av att deklARATIONEN är korrekt.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

10 § Innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till elanvändare som avses i 4 kap. 1 §. En sådan begäran får förenas med vite.

11 § Elcertifikatberättigade producenter samt elleverantörer ska efter tillsynsmyndighetens begäran lämna de statistikuppgifter som myndigheten behöver. En sådan begäran får förenas med vite.

6 kap. Avgifter

Kvotpliktsavgift

1 § Den som är kvotpliktig ska till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklARATION har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller

2. det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklARATION inte kunnat annulleras på den kvotpliktiges certifikatkonto.

Avgiften beräknas per elcertifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår

till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av elcertifikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år.

Första stycket gäller inte elcertifikat som är registrerade som låsta enligt 4 kap. 12 § första stycket.

2 § Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten besluta om jämkning av kvotpliktsavgift som avses i 1 §.

3 § Frågor om kvotpliktsavgift prövas av tillsynsmyndigheten. Myndigheten ska besluta om kvotpliktsavgift senast den 1 september året efter beräkningsåret. Om myndigheten inte fattat beslut inom den angivna tiden, förfaller frågan om kvotpliktsavgift.

4 § Om den kvotpliktige i sin deklARATION eller i en ansökan om registrering har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september året efter beräkningsåret besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 3 §.

Sanktionsavgift

5 § Om elcertifikat har tilldelats anläggningens innehavare på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande enligt 2 kap. 2 §, vid rapportering enligt 2 kap. 3 § andra och tredje styckena eller i en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 § och om uppgifterna har haft betydelse för innehavarens rätt att få elcertifikat, ska anläggningens innehavare betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt har tilldelats innehavaren.

Frågor om att ta ut en sådan avgift prövas av tillsynsmyndigheten. Vid prövningen ska bestämmelserna om kvotpliktsavgift tillämpas och perioden för beräkning av elcertifikatpriset ska vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett sådant beslut får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Förseningsavgift

6 § Om en deklARATION som avses i 4 kap. 3 § inte lämnas i rätt tid, ska den deklARATIONSSKYLDIGE betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten ska pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift ska efterges, om underlåtenheten att lämna deklARATION i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklARATIONSSKYLDIGE inte har kunnat råda över. Avgiften ska också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Ett beslut om förseningsavgift gäller omedelbart.

Övriga avgifter

Prop. 2010/11:155
Bilaga 6

7 § För kontoföring och registrering av överlåtelse av elcertifikat får kontoföringsmyndigheten ta ut avgifter. Den registrering som sker dels när elcertifikat tilldelas en elcertifikatberättigad producent, dels när ett elcertifikat annulleras, ska dock inte vara avgiftsbelagd.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för kontoföring och registrering av överlåtelse av elcertifikat.

7 kap. Straff och skadestånd

Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligt

1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 7 § första stycket eller, när det gäller elanvändare, 4 kap. 9 § första stycket, eller

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 3 § lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, ska dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

2 § Till böter döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift till kontoföringsmyndigheten i en ansökan enligt 3 kap. 3 § första stycket om det pris till vilket elcertifikat har överlåtits. I ringa fall döms inte till ansvar.

3 § Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

4 § Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Skadestånd

5 § Rätt till ersättning av staten har den som lider skada på grund av tekniskt fel i elcertifikatsregistret.

Ersättningen ska sättas ned med skäligt belopp eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

6 § En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 3 kap. 15 § har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att fel förekommit.

7 § Utöver vad som följer av 5 och 6 §§ gäller bestämmelserna i 48 § personavgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personavgifter enligt denna lag.

8 § Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 5 och 6 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

8 kap. Överklagande

1 § Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande enligt 2 kap. 2 § och förhandsbesked enligt 2 kap. 12 §,
2. förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 7 § och enligt 8 §,
4. avregistrering enligt 4 kap. 9 § och 10 §,
5. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 11 §,
6. begäran som har förenats med vite enligt 5 kap. 2 §,
7. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 3 §,
8. återkallelse av godkännande och förhandsbesked enligt 5 kap. 6 §
9. nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 5 kap. 7 §,
10. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 5 kap. 10 och 11 §§,
12. kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 1 § och 4 § och jämkning av kvotpliktsavgift enligt 2 §,
13. sanktionsavgift enligt 6 kap. 5 §, och
14. förseningsavgift enligt 6 kap. 6 §,

2 § Beslut av kontoföringsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. tilldelning av elcertifikat enligt 3 kap. 2 § första och andra styckena,
2. registrering enligt 3 kap. 3, 4 eller 5 §,
3. avvisning och avslag enligt 3 kap. 7 §, och
4. rättelse enligt 3 kap. 15 §.

3 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 då lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla.

2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med användande av vattenkraft om en anläggning för sådan produktion inte har tagits i bruk och vid den nya lagens ikraftträdande har fått de tillstånd som krävs för verksamheten enligt miljöbalken.

Förteckning över remissinstanser

Näringsdepartementets promemoria, En ny lag om elcertifikat – regel-förenkling och en gemensam elcertifikatmarknad med Norge, har tillställts 60 remissinstanser. Av dessa har 42 remissinstanser inkommit med yttrande. Ytterligare 2 instanser har inkommit med yttrande på eget initiativ.

Yttrande har inkommit från Regelrådet, Förvaltningsrätten i Linköping, Förvaltningsrätten i Stockholm, Kammarrätten i Jönköping, Kammarrätten i Stockholm, Domstolsverket, Kammarkollegiet, Statskontoret, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk (Jordbruksverket), Sametinget, Naturvårdsverket, Boverket, Svensk Fjärrvärme Konkurrensverket, Tillväxtverket, Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät), Energimarknadsinspektionen, Konsumentverket, Datainspektionen, Kungliga Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet, Linköpings universitet, Jernkontoret, Sveriges kommuner och landsting, Svenskt näringsliv, HSB Riksförbund, Företagarna, Lantbrukarnas riksförbund, Svensk energi, Skogsindustrierna, Oberoende elhandlare, Statens energimyndighet (Energimyndigheten), Svenska bioenergiföreningen, Energigas Sverige, Svenska Trädbränsleföreningen, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation, Svensk Vattenkraftförening, Svensk Vindkraftförening, Älvräddarnas samorganisation, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svensk Vindenergi.

Yttrande har inte inkommit från Fiskeriverket, SABO, Konjunktur-institutet, Svenska Naturskyddsföreningen, , Näringslivets Regelnämnd, Avfall Sverige, Konsumenternas elrådgivningsbyrå, Plast- och Kemi-företagen, SveMin, Svensk Elbrukarförening, Svensk Kraftmäkling, Svensk Solenergi, Svenska Torvproducentföreningen, Fastighetsägarna Sverige, Sveriges Konsumenter, Villaägarnas Riksförbund, Världsnatur-fonden WWF, Återvinningsindustrierna.

Följande instanser har yttrat sig på eget initiativ; Vestas Northern Europe, LRF Skogsägarna, E.ON. Sverige AB.

Jämförelsetabell

Prop. 2010/11:155
Bilaga 8

Förslag till lag om elcertifikat	Lag (2003:113) om elcertifikat
1 kap. 1 §	1 kap. 1 §
1 kap. 2 §	1 kap. 2 § delvis, 2 kap. 1–2 §§ delvis, 4 kap. 2 § delvis
1 kap. 3 §	2 kap. 1 § andra stycket och 2 § andra stycket
1 kap. 4 §	1 kap. 3 §
1 kap. 5 §	–
2 kap. 1 §	2 kap. 1 § första stycket, 1 a §, 5 § 1 delvis
2 kap. 2 §	2 kap. 5 §
2 kap. 3 §	2 kap. 4 §
2 kap. 4 §	2 kap. 1 § tredje stycket
2 kap. 5 §	2 kap. 2 § första stycket
2 kap. 6 §	2 kap. 3 §
2 kap. 7 §	2 kap. 7 § och 8 § 1
2 kap. 8 §	2 kap. 1 § fjärde stycket, 2 § tredje stycket och 9 § första stycket
2 kap. 9 §	2 kap. 3 a § första stycket, 9 § andra stycket
2 kap. 10 §	2 kap. 10 §
2 kap. 11 §	2 kap. 8 § 2 och 9 § första stycket sista meningen och andra stycket sista meningen samt 10 § sista meningen
2 kap. 12 §	2 kap. 3 b §
2 kap. 13 §	2 kap. 1 § femte stycket, 2 § fjärde stycket och 3 a § andra stycket
3 kap. 1 §	3 kap. 1–3 §§
3 kap. 2 §	3 kap. 4 § och 2 kap. 6 §
3 kap. 3 §	3 kap. 5 och 6 §§ och 11 § 4 delvis
3 kap. 4 §	3 kap. 5 och 7 §§
3 kap. 5 §	3 kap. 5 och 9 §§
3 kap. 6 §	3 kap. 10 §
3 kap. 7 §	3 kap. 5 §, 12 och 13 §§
3 kap. 8 §	3 kap. 14 §
3 kap. 9 §	3 kap. 8 §
3 kap. 10 §	3 kap. 17 §
3 kap. 11 §	3 kap. 18 §
3 kap. 12 §	3 kap. 19 §
3 kap. 13 §	3 kap. 20 §
3 kap. 14 §	3 kap. 15 § första meningen och 25 §
3 kap. 15 §	3 kap. 16 §
3 kap. 16 §	3 kap. 24 §
3 kap. 17 §	3 kap. 21 §
3 kap. 18 §	3 kap. 22 §
3 kap. 19 §	3 kap. 23 §

4 kap. 1 §	4 kap. 1 och 6 §§, 6 kap 7 a § första stycket
4 kap. 2 §	4 kap. 2 §
4 kap. 3 §	4 kap. 9 § första stycket och 6 kap. 7 c § första stycket
4 kap. 4 §	4 kap. 3 §
4 kap. 5 §	4 kap. 4 §
4 kap. 6 §	4 kap. 7 och 8 §§
4 kap. 7 §	4 kap. 7 a § första och andra stycket
4 kap. 8 §	6 kap. 7 a § andra stycket och 7 b §
4 kap. 9 §	6 kap. 7 a § tredje stycket
4 kap. 10 §	–
4 kap. 11 §	4 kap. 10 §
4 kap. 12 §	–
5 kap. 1 §	6 kap. 1 §
5 kap. 2 §	6 kap. 2 §
5 kap. 3 §	6 kap. 3 §
5 kap. 4 §	6 kap. 4 §
5 kap. 5 §	6 kap. 5 §
5 kap. 6 §	6 kap. 6 §
5 kap. 7 §	–
5 kap. 8 §	6 kap. 8 §
5 kap. 9 §	6 kap. 9 §
5 kap. 10 §	6 kap. 10 §
5 kap. 11 §	6 kap. 10 a §
6 kap. 1 §	5 kap. 1 §
6 kap. 2 §	5 kap. 2 §
6 kap. 3 §	5 kap. 3 §
6 kap. 4 §	–
6 kap. 5 §	6 kap. 7 §
6 kap. 6 §	6 kap. 12 §
6 kap. 7 §	6 kap. 11 §
6 kap. 8 §	6 kap. 13 §
7 kap. 1 §	7 kap. 1 §
7 kap. 2 §	7 kap. 2 §
7 kap. 3 §	7 kap. 3 §
7 kap. 4 §	7 kap. 4 §
7 kap. 5 §	7 kap. 5 §
7 kap. 6 §	7 kap. 6 §
7 kap. 7 §	7 kap. 7 §
7 kap. 8 §	7 kap. 8 §
8 kap. 1 §	8 kap. 1 §
8 kap. 2 §	8 kap. 2 §
8 kap. 3 §	8 kap. 3 §

Bestämmelser som utgår: 2 kap. 9 a §, 4 kap. 5 och 11 §§, 6 kap. 14 § och 8 kap. 4 §.

Bestämmelser som flyttas till föreskrifter på lägre nivå: 4 kap. 7 a § fjärde stycket, 7 b och 7 c §§ och 9 § andra stycket.

Sammanfattning av Energimyndighetens rapport Åtgärder för att skydda elkunden mot för höga elcertifikatpriser (ER 2010:27)

Sammanfattande slutsatser

- Dagens elcertifikatsystem levererar och fungerar i huvudsak som planerat. Det bör råda viss försiktighet kring förändringar av ett sådant system.
- Informationen till marknadsaktörer är av central betydelse och bör förbättras ytterligare.
- Ytterligare åtgärder, utöver förbättrad information, behövs inte i dagsläget. Om det i framtiden krävs förändringar av elcertifikatsystemet bör i första hand marknadsförbättrande åtgärder genomföras.
- Det ingår i uppdraget att undersöka hur eventuella tak- och golvpriser för elcertifikatpriserna kan utformas. Olika alternativ redovisas.
- Kommande kontrollstation är viktig för utvärdering av hur elcertifikatsystemet fungerar och för att belysa kostnaderna för elkunderna. Särskilt med tanke på kommande reducering av överskott på elcertifikat, utfasning av gamla anläggningar och på eventuell utvidgning av elcertifikatmarknaden.
- Det är eftersträvanvärt att så många som möjligt är med och betalar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Framtida förändringar av kostnader för industrin bör emellertid ses i ett vidare perspektiv än enbart frågan om att ta bort undantaget i elcertifikatsystemet. I bedömningen bör hänsyn också tas till effekter av energibeskattningen och utsläppshandelsystemet.
- Tillståndprocesserna för den förnybara elproduktionen behöver följas kontinuerligt. Det är viktigt att dessa fungerar utan flaskhalsproblem.
- Pågående regelförenklingsarbete gör det viktigt att fördelarna med att införa en åtgärd vägs mot kostnaden i tid och administration.
- En gemensam elcertifikatmarknad med Norge minskar riskerna för höga elcertifikatpriser (se separat rapport 15 september 2010). En förutsättning är dock att infrastrukturen för utbyggnaden av ny förnybar elproduktion fungerar.
- För en gemensam elcertifikatmarknad med Norge är det en fördel att inleda med ett känt regelverk

Elcertifikatsystemet fungerar i huvudsak som planerat

Elcertifikatmarknaden fungerar enligt Energimyndighetens bedömning illfredställande. Försiktighet bör råda kring förändringar i ett sådant system. Särskilt om planerna är att få ett gemensamt system med Norge

till år 2012. En allmän slutsats är att fördelarna med att införa en åtgärd måste vägas mot vad det kostar i tid, administration och trovärdighet för elcertifikatsystemet. Utgångspunkten för det svenska elcertifikatsystemet är en politiskt fastställd målnivå för förnybar elproduktion, som medför kostnader för elkunderna. Om elkunderna ska skyddas mot dessa inbyggda kostnader innebär det en risk för att produktionsmålet inte kommer att uppnås. Kostnaden för den höjda ambitionsnivån till i nivå med 25 TWh till år 2020 har i tidigare delredovisning (januari 2010) bedömts till i storleksordningen samma kostnadsnivå som idag. Det problem som nämns i uppdraget till Energimyndigheten är att priserna på elcertifikat kan bli oskäligt höga. I rapporten om elkundens kostnad ansåg Energimyndigheten att det inte förelåg några risker för alltför höga elcertifikatpriser om tillståndprocesserna fungerar liksom att elcertifikatsystemet kontinuerligt följs upp. Arbetet med detta deluppdrag har stärkt den uppfattningen. Det finns en elasticitet i utbudet av elcertifikat, som består av överskottet samt produktion under januari och februari. I synnerhet fram till nästa kontrollstation, då ett överskott av elcertifikat bedöms finnas kvar på marknaden.

Åtgärderna som beskrivs i denna rapport är av skiftande karaktär...

...och kan inte jämföras helt med varandra. Lånemöjlighet, sparmöjlighet, justerbar kvotkurva, tätare annulleringstillfällen och utökad information är alla åtgärder som närmast syftar till att effektivisera elcertifikatmarknaden, men innebär även ett skydd för elkund/investerare. Tak- och golvpriser skulle innebära en hårdare reglering av certifikatmarknaden än idag och syftar till att skydda elkund/investerare mot pristoppar/dalar. Att göra förändringar för den elintensiva industrin skulle fördela kostnaden för elcertifikaten och utbygganden av den förnybara elproduktionen på fler. Energimyndigheten anser att eventuella åtgärder som genomförs främst bör ha till syfte att förbättra marknads funktionalitet ytterligare, snarare än att reglera den hårdare. På så sätt skapas bättre förhållanden både för investerarna och för elkunderna. Om problem uppstår i tillståndprocesserna bör åtgärder som förbättrar dessa genomföras i första hand.

Information till marknads aktörer är av central betydelse och bör förbättras ytterligare

Målgrupperna inom elcertifikatsystemet omfattar olika typer av aktörer, och särskilt de små har större behov av färdiga sammanställningar och analyser från myndigheter. Vindkraftsutbyggnaden kommer att innebära nya typer av företag som investerar i vindkraft och etablerar sig som producenter på kraftmarknaden. Nya aktörer på elcertifikatmarknaden ställer nya krav på information om elcertifikatsystemet. På motsvarande sätt ökar informationsbehovet kring de anläggningar som är på väg ut ur systemet, liksom kring anläggningar där produktionskapaciteten kan ökas eller ges ny tilldelningsperiod.

Den faktiska efterfrågan på elcertifikat blir känd en gång om året, vid annulleringen av elcertifikat. Den årliga kvoten ger tillsammans med den

kvotpliktiga elanvändningen (en parameter som varierar) efterfrågan på elcertifikat. Energimyndigheten har för avsikt att vid fler tillfällen än vid annulleringen presentera underlag som ger indikationer om hur den kvotpliktiga elanvändningen utvecklas. Ett underlag som kan ligga till grund för marknadens egna analyser. Mer information skulle generellt kunna ges till elkunden. En gemensam elcertifikatmarknad med Norge ställer särskilda krav på information och på samordnad sådan.

Ytterligare förändringar behövs inte i dagsläget

Av de åtgärder som beskrivs i denna rapport och som syftar till att förbättra elcertifikatmarknaden anser Energimyndigheten att lånemöjligheten (uppskov med kvotplikt) är den mest intressanta. Energimyndigheten bedömer dock att ytterligare åtgärder utöver förbättrad information inte behövs i dagsläget. De problem i elcertifikatmarknaden som Energimyndigheten har identifierat är en viss brist på information till aktörerna och låg likviditet på elcertifikatmarknaden. Den kraftiga reduceringen av överskottet år 2013 och några år framöver innebär tillsammans med ambitionshöjningen en ny situation. Informationsbristen löses genom förbättring och översyn av informationen om elcertifikatsystemet. Ingen av de i rapporten beskrivna förändringarna kan förbättra likviditeten. Istället måste fler aktörer handla på marknadsplatsen, eller marknaden utvidgas. En alltför stor reduktion av överskott av elcertifikat är framförallt ett problem som kan uppstå om utbyggnadstakten slås av snabbt under de år som överskottet reduceras. Energimyndigheten anser inte att det är sannolikt att utbyggnadstakten minskar de närmsta åren. Dessutom skulle en minskad utbyggnadstakt framförallt påverka överskottet från år 2015 och framåt. Därmed kan problemet, om det uppstår, rättas till vid nästa kontrollstation genom justerade kvoter.

Beträffande tak och golv för elcertifikatpriset

Energimyndigheten bedömer risken för långvarigt höga elcertifikatpriser som liten, särskilt fram till nästa kontrollstation, och att det idag inte finns behov av det skydd för elkunden som ett takpris skulle innebära. Risken för alltför låga priser över tid bedöms samtidigt som liten med tanke på ambitionshöjningen. I nuläget finns ett överskott av elcertifikat på marknaden. En stor del av överskottet finns hos de kvotpliktiga aktörerna, vilket innebär att dessa elcertifikat kommer att börja användas för annullering i händelse av ett underskott. På så sätt bidrar det till att jämna ut priskurvan och minskar sannolikheten för en kraftig prisuppgång på kort sikt. Införande av tak- och golvpriser brukar motiveras med att det är ett sätt att minska osäkerheterna för marknadsaktörerna. Det är dock viktigt att komma ihåg att tak och golvpriserna också tillför osäkerhet, t.ex. vad gäller måluppfyllelse. Tak- och golvpriser skulle utgöra ännu en parameter i elcertifikatsystemet som behöver bli föremål för revision vid kontrollstationerna. Risken för att ett eventuellt pristak skulle kunna bli prisstyrande är inte avgörande för Energimyndighetens bedömning avseende tak- och golvpris i elcertifikatsystemet. Avgörande är att Energimyndigheten bedömer risken för höga elcertifikatpriser de

närmsta år som liten. Den kommande kontrollstationen innebär att systemet åter ses över och det finns då möjlighet att bedöma framtida tillgång och efterfrågan på elcertifikat. Vid detta tillfälle finns det också möjlighet att på nytt pröva frågan om risken för oskäligt höga kostnader för elkunden. Oavsett om utgångspunkten är producentens intäkter eller elkundens kostnader för elcertifikat, är nivåer på tak- och golvpriser svåra att sätta. Kostnadsbilden kan förändras snabbt, och tak- och golvpriser som sätts riskerar att bli inaktuella innan en ny kontrollstation kan justera nivåerna. Intervallet för tak- och golvpris måste vara tillräckligt stort och takpriset tillräckligt högt för att en oönskad prisstyrning inte ska uppstå. Tak- och golvpriser blir än mer besvärliga om samarbete med fler länder än Norge ska kunna etableras. I myndighetens uppdrag ingick olika utformningar av tak- och golvpriser, vilket beskrivs i denna rapport. Elcertifikatsystemets grundtanke är inte att skydda producenter eller elkunder mot variationer i elpriset, utan både elcertifikatpris och elpriset på den avreglerade marknaden ska ge en opåverkad prissignal till aktörerna om hur de bör agera. Ett eventuellt tak inom ramen för elcertifikatsystemet bör därför rent principiellt baseras enbart på elcertifikatpriset. Andra åtgärder än tak- och golvpris kan genomföras som skydd för elkunden mot höga elcertifikatpriser. Först och främst är tillståndprocesserna för ny förnybar elproduktion och för nätutbyggnad mycket viktiga i sammanhanget. Det är centralt att dessa fungerar utan flaskhalsproblem. I andra hand bör åtgärder som effektiviserar elcertifikatmarknaden genomföras snarare än sådana som reglerar den hårdare.

Kontrollstationer

I samband med nästa kontrollstation (inför år 2015) behöver analyser åter igen göras. Kontrollstationen är viktig för utvärdering av hur elcertifikatsystemet fungerar, för systemets aktörer och för att belysa kostnaderna för de elkunder som betalar. Särskilt med tanke på kommande reducering av överskott på elcertifikat, utfasning av gamla anläggningar och på eventuell utvidgning av elcertifikatmarknaden. Frågan om industrins undantag behöver fördjupas ytterligare när mer information om konsekvenser för den konkurrensutsatta industrin blir tillgängliga. Vid ett eventuellt gemensamt elcertifikatsystem med Norge behöver kontrollstationen göras gemensamt. Framtida kontrollstationer blir därvid viktiga instrument för att bedöma risken för oskäligt höga kostnader för elkunden. Energimyndigheten avser därutöver att kontinuerligt följa elcertifikatmarknaden.

Ingen förändring föreslås idag för den elintensiva industrin

Det är egentligen eftersträvansvärt att även den elintensiva industrin, som idag står för cirka 28 procent av den totala elanvändningen, ska vara med och bära kostnader för den förnybara elproduktionen. Dagens undantag från kvotplikt kan anses motsäga de energipolitiska målen. Att förändra undantaget för elintensiv industri innebär att kvotplikten för utbyggnaden av förnybar elproduktion skulle fördelas på fler. Förändringar i definition av elintensiv industri har nyligen gjorts, men framförallt finns idag alltför

få studier och analyser över hur ökade kostnader påverkar industrins konkurrenskraft. Energimyndigheten anser att en mer djupgående analys behöver göras för bedömning av hur ökade kostnader och olika styrmedel påverkar den konkurrensutsatta industrin. En sådan analys har inte varit möjlig inom ramen för detta uppdrag, och kan göras först efter ytterligare studier. Analysen bör innefatta effekter av EU:s handels-system samt behoven av att göra förändringar inom energibeskattnings-systemet.

Viktigt att tillståndsprocesserna fungerar

För att utbyggnaden av förnybar elproduktion ska kunna ske i den takt som krävs för att kvotnivåer ska kunna uppnås krävs att tillståndsprocesser och utbyggnad av elnät och produktionsanläggningar fungerar utan flaskhalsproblem. Här krävs kontinuerlig uppföljning vilket Energimyndigheten pekat på i tidigare delrapport.

Regelförenklingsarbetet

Fördelarna med att införa en åtgärd måste vägas mot vad det kostar i tid och administration samt trovärdighet för elcertifikatsystemet. Energimyndigheten har också ett pågående uppdrag kring regelförenkling i elcertifikatsystemet. Av de åtgärder som beskrivs i denna rapport skulle ett borttagande av undantaget för den elintensiva industrin samt förbättrad information bidra till regelförenkling (regelförenkling skulle naturligtvis inte vara huvudsyftet om industrins undantag justeras). Övriga åtgärder skulle inte bidra till intentionen om regelförenkling. Lånemöjligheten ökar administrationen något men skulle inte behöva innebära så stora förändringar i regelverken. Övriga åtgärder som beskrivs i denna rapport skulle i de flesta fall innebära betydligt mer administration än idag, både för myndigheter och för aktörer.

En eventuell gemensam marknad med Norge minskar riskerna för höga elcertifikatpriser

Energimyndigheten har ett parallellt uppdrag att analysera konsekvenserna av en gemensam elcertifikatmarknad med Norge, som redovisas den 15 september 2010. Att utöka marknaden till att även omfatta Norge bidrar till att skydda elkunden mot höga kostnader. Energimyndigheten bedömer att risken är liten för långvarigt höga elcertifikatpriser. Samtidigt innebär troligen en gemensam marknad en viss prisdämpning inledningsvis. Perioden för detta bedöms inte bli särskilt lång och ett prisgolv för att säkra en lägsta ersättning till investeraren bedöms inte behövas. Det är dock fortsatt viktigt att tillståndsprocesserna fungerar för utbyggnaden av den förnybara elproduktionen. Området behöver följas upp.

Energimyndigheten anser det viktigt att elkunden inte betalar oskäligt mycket för elcertifikatsystemet. Systemet levererar idag förnybar elproduktion till rimliga kostnader och fungerar i huvudsak som planerat. I tidigare rapport från Energimyndigheten gjordes en analys av prisutvecklingen för elcertifikat och konsekvenserna för elkunden i och med den ambitionshöjning som beslutades våren 2010. Bland annat bedömdes elkundens kostnad till ungefär samma nivå som idag, men priset för elcertifikat bedömdes öka något på grund av att dyrare elproduktionsanläggningar krävs för att uppfylla målet. Prisnivån på elcertifikat förutsätter att det inte uppstår exempelvis flaskhalsar som begränsar utbudet av elcertifikat. Arbetet med denna rapport har stärkt Energimyndighetens uppfattning om att sannolikheten är liten för begränsningar i utbud, och därmed också att risken för höga elcertifikatpriser är liten fram till nästa kontrollstation. Därför ser Energimyndigheten i dagsläget inte något behov av stora förändringar av elcertifikatsystemet. Dagens system med rörlig kvotpliktsavgift bör behållas tills vidare. Om kostnaden senare bedöms som orimligt hög på grund av brist på tillkommande produktion, ökade kostnader för förnybar produktion eller förändring av elanvändningen kan det bli aktuellt att göra en avvägning mellan kostnader och ambition. Om ett gemensamt svensk-norskt elcertifikatsystem genomförs kan det i sig vara ett ytterligare motiv till att behålla dagens regelverk, åtminstone till att börja med. Då minskar osäkerheten om vad länderna går in i. Om några justeringar ska göras i ett eventuellt gemensamt elcertifikatsystem med Norge, av den typ som beskrivs i denna rapport, behöver båda länderna vara överens. Eventuella förändringar får hanteras i en framtida (och gemensam) kontrollstation.

För Konjunkturinstitutets reservation avseende tak- och golvpris, se särskild bilaga i Energimyndighetens rapport (ER 2010:27).

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om elcertifikat

Härigenom föreskrivs följande

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om elcertifikat som syftar till att främja produktion av förnybar el.

Definitioner m.m.

2 § I denna lag betyder:

1. *förnybar el*: produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv,

2. *förnybar energikälla*: biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi,

3. *anläggning*: elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt,

4. *elcertifikat*: bevis om att förnybar el har producerats, vilket har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §,

5. *kvotplikt*: skyldighet att inneha och annullera elcertifikat i förhållande till försäljning eller användning av el,

6. *beräkningsår*: det kalenderår som föregår annulleringen enligt 4 kap. 11 § som sker den 1 april,

7. *elleverantör*: den som yrkesmässigt levererar el,

8. *elintensiv industri*: företag eller del av ett företag som utgör en egen verksamhet eller verksamhetsgren, där det

a) bedrivs och under de senaste tre åren har bedrivits industriell tillverkning i en process där det använts i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet,

b) bedrivs ny verksamhet med industriell tillverkning i en process där det används eller beräknas användas i genomsnitt minst 190 megawattimmar el för varje miljon kronor av förädlingsvärdet, eller

c) bedrivs verksamhet för vilken avdrag får göras för skatt på elektrisk kraft enligt 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

9. *förädlingsvärde*: skillnaden mellan den elintensiva industrins sammanlagda omsättning och dess sammanlagda inköp, med den betydelse dessa termer har enligt 1 kap. 8 § lagen om skatt på energi.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränsle i första stycket 2.

3 § Om flera produktionsenheter för vattenkraft eller vindkraft finns i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, får de anses som separata anläggningar.

4 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer ska vara tillsynsmyndighet respektive kontoföringsmyndighet enligt denna lag.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 10

Gemensamma elcertifikatsmarknader

5 § Elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat får användas för uppfyllelse av kvotplikt enligt denna lag om det svenska elcertifikatssystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatssystemet i den andra staten i syfte att etablera en gemensam elcertifikatsmarknad.

Om en gemensam elcertifikatsmarknad inrättas ska det elcertifikatsregister som avses i 3 kap. 1 § utformas så, att staternas elcertifikat kan överföras och annulleras elektroniskt i registret. Den prisinformation som avses i 3 kap. 16 § ska då beräknas utifrån uppgifter för den gemensamma elcertifikatsmarknaden.

2 kap. Tilldelning av elcertifikat

Allmänna förutsättningar för tilldelning

1 § Innehavaren av en anläggning är berättigad att tilldelas elcertifikat om anläggningen är tagen i drift och helt eller delvis kan producera förnybar el och om förutsättningarna i övrigt för tilldelning enligt denna lag är uppfyllda.

2 § Efter skriftlig ansökan från innehavaren av en anläggning ska tillsynsmyndigheten godkänna anläggningen och fastställa en tilldelningsperiod innan tilldelning av elcertifikat för produktionen får påbörjas. Detta gäller även för tilldelning vid produktionsökningar enligt 8 § eller för tilldelning efter ombyggnad enligt 9 §.

3 § Kontoföringsmyndigheten får tilldela elcertifikat bara för sådan förnybar el vars inmatade mängd och dess fördelning över tiden har mätts och rapporterats till myndigheten.

Om inmatningen från anläggningen görs till ett elnät som används utan stöd av nätkoncession, ska innehavaren av anläggningen svara för mätningen och rapporteringen.

Innehavaren av en anläggning ska särskilt beräkna och rapportera elproduktion om

1. endast en del av elproduktionen i en anläggning berättigar till elcertifikat, eller
2. det följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 § 1.

Särskilda krav för el som produceras med flytande biobränsle

4 § När el produceras med sådana flytande biobränslen som avses i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena är att anse som hållbara enligt samma lag.

5 § För el som produceras med vattenkraft får elcertifikat tilldelas endast för produktion i en anläggning som

1. tagits i drift första gången efter utgången av 2002,
2. var i drift den 1 maj 2003 och då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kilowatt, eller
3. tagits ur drift före den 1 juli 2001 och därefter tagits i drift efter utgången av 2002 om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen ska anses som en ny anläggning.

Om en anläggning som avses i första stycket 1 har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och produktionen vid anläggningen ersätter tidigare produktion får elcertifikat tilldelas endast för produktionsökningar enligt 8 § första stycket.

Tilldelning enligt första stycket 3 ska ske i enlighet med 9 § tredje stycket.

6 § För el som produceras med vattenkraft, och som inte omfattas av 5 §, får elcertifikat tilldelas även om tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet finner att

1. ett myndighetsbeslut, eller föreskrifter i annan lag eller förordning, ställer nya krav på hur verksamheten ska bedrivas eller hur anläggningen ska vara utformad och detta innebär att verksamhetens ekonomiska förutsättningar ändras på ett sådant ingripande sätt att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat, eller
2. innehavaren i annat fall än som avses i 1 avser att göra omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i en anläggning som har en installerad effekt om högst 15 megawatt och dessa är så kostsamma att en långsiktigt lönsam produktion inte kan ske om innehavaren inte tilldelas elcertifikat.

Tilldelningsperioder

7 § För produktion av el i en anläggning som för första gången har tagits i drift efter den 30 april 2003 får elcertifikat tilldelas i högst femton år från tillsynsmyndighetens godkännande av anläggningen.

För en anläggning som för första gången har tagits i drift före den 1 maj 2003 får elcertifikat tilldelas

1. för produktion till och med den 31 december 2014, om elen produceras med biobränsle, vattenkraft eller vindkraft och statligt bidrag till en investering eller ombyggnad i anläggningen har getts efter den 15 februari 1998 enligt ett program för vissa investeringar inom energiområdet, eller
2. i andra fall än de som avses i 1, för produktion till och med den 31 december 2012.

Tilldelning för produktionsökning

8 § I anläggningar där el produceras med vattenkraft får elcertifikat tilldelas för varaktiga produktionsökningar som genomförs efter den 30 april 2003.

För annan elproduktion får elcertifikat tilldelas för varaktiga produktionsökningar som genomförs efter den 31 december 2006 om produktionsökningen har skett till följd av investeringar i anläggningen.

Elcertifikat för produktionsökningar får tilldelas i högst femton år från den dag produktionen ökade.

Ny tilldelning efter ombyggnad

9 § Elcertifikat får tilldelas för produktionen i en anläggning vars produktion tidigare har tilldelats elcertifikat endast om det har gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar i anläggningen att den ska anses som en ny anläggning.

Om el har producerats med vattenkraft i en anläggning som har en installerad effekt som är högre än 1 500 kilowatt och produktionen i anläggningen tidigare har tilldelats elcertifikat för endast en varaktig produktionsökning, får elcertifikat endast tilldelas för produktionsökningar även om sådana omfattande ombyggnader som avses i första stycket har gjorts.

Tillsynsmyndigheten prövar om en anläggning ska anses som ny och fastställer från vilket datum anläggningen är att anse som ny. Elcertifikat får tilldelas i högst femton år från den dag anläggningen är att anse som ny.

Förlängd tilldelningsperiod

10 § Om det funnits hinder för tilldelning av elcertifikat under en period, får tillsynsmyndigheten efter ansökan från anläggningens innehavare, förlänga tilldelningsperioden med motsvarande period om det finns synnerliga skäl.

Bortre gräns för tilldelning

11 § Elcertifikat får inte tilldelas för produktion av el efter utgången av år 2035.

Förhandsbesked

12 § Efter skriftlig ansökan av anläggningens innehavare ska tillsynsmyndigheten lämna förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning godkänd för

1. tilldelning för återupptagen drift efter ombyggnad enligt 5 § första stycket 3,
2. tilldelning i ett enskilt fall enligt 6 § första stycket 2,
2. produktionsökning enligt 8 §, eller
3. ny tilldelning efter ombyggnad enligt 9 §.

Ett förhandsbesked får förenas med villkor och är bindande vid en senare prövning av godkännande.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 10

Bemyndigande

13 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. mätning och rapportering enligt 3 §,
2. villkor för att tilldelas elcertifikat för produktionsökningar enligt 8 §,
3. de åtgärder som krävs för att en anläggning ska anses som ny enligt 5 § första stycket 3 eller 9 §.

3 kap. Kontoföring av elcertifikat

Elcertifikatsregister

1 § Kontoföringsmyndigheten ska föra ett elektroniskt register över elcertifikat.

Elcertifikatsregistret ska bestå av certifikatkonton som kontoföringsmyndigheten ska lägga upp för elcertifikatsberättigade innehavare av anläggningar samt för kvotpliktiga och deklarationsskyldiga.

Efter skriftlig ansökan ska kontoföringsmyndigheten lägga upp certifikatkonton för dem som inte omfattas av andra stycket.

Tilldelning av elcertifikat genom registrering

2 § Kontoföringsmyndigheten tilldelar elcertifikat. Elcertifikat tilldelas genom att certifikatet registreras på det certifikatkonto som tillhör den elcertifikatsberättigade innehavaren av en anläggning. Varje elcertifikat ska omfatta en megawattimme förnybar el och ha ett identifieringsnummer samt en uppgift om vilken dag det tilldelas anläggningens innehavare.

Registrering enligt första stycket ska ske snarast efter det att en rapport om den elcertifikatsberättigande elproduktionen har kommit in till kontoföringsmyndigheten.

Om tillsynsmyndigheten har fattat ett sådant beslut om nedsättning av tilldelning som avses i 5 kap. 7 § ska tilldelningen göras enligt beslutet.

Överlåtelse av elcertifikat

3 § När ett elcertifikat har överlåtits ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från överlåtaren snarast registrera överlåtelsen på förvärvarens certifikatkonto. Kontoföringsmyndigheten ska även registrera försäljningspriset för elcertifikatet och ange tidpunkten för registreringen.

Har förvärvaren ansökt om att det överlåtna certifikatet ska registreras på hans konto, ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på överlåtarens certifikatkonto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga överlåtaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om överlåtaren inte invänder mot

ansökan inom denna tid, ska de överlåtna certifikaten registreras på förvärvarens konto.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 10

Pantsättning av elcertifikat

4 § Om panträtt har upplåtits i ett elcertifikat ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från pantsättaren snarast registrera pantsättningen på pantsättarens certifikatkonto. Tidpunkten för registreringen ska anges.

Har panthavaren ansökt om att en pantsättning ska registreras, ska en preliminär registrering av pantsättningen göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga pantsättaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om pantsättaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska pantsättningen slutligt registreras på pantsättarens konto.

5 § När en pantsättning av ett elcertifikat har upphört, ska kontoföringsmyndigheten efter ansökan från panthavaren snarast ta bort uppgiften om pantsättning från pantsättarens certifikatkonto. Tidpunkten för registreringen ska anges.

Har pantsättaren gjort en ansökan om att registreringen om pantsättningen ska tas bort, ska en preliminär registrering om att pantsättningen har upphört göras på pantsättarens konto. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga panthavaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om panthavaren inte invänder mot ansökan inom denna tid, ska registreringen om pantsättningen tas bort.

Förfarandet vid ansökan om registrering i elcertifikatsregistret

6 § En ansökan om registrering i elcertifikatsregistret ska göras skriftligen på ett formulär som tillhandahålls av kontoföringsmyndigheten och innehålla de uppgifter som anges på formuläret.

7 § Om en ansökan om registrering i elcertifikatsregistret inte görs skriftligen på ett formulär som avses i 6 §, ska kontoföringsmyndigheten avvisa den.

Om formuläret är ofullständigt ifyllt ska sökanden föreläggas att komplettera ansökan.

Om kontoföringsmyndigheten har förelagt en sökande att komplettera en sådan ansökan som avses i 3–5 §§, ska myndigheten göra en preliminär registrering av uppgifter om överlåtelse eller pantsättning på certifikatkontot. Slutlig registrering ska göras när samtliga uppgifter har kommit in.

8 § Kontoföringsmyndigheten ska avslå en ansökan om registrering i elcertifikatsregistret om

1. en överlåtare, pantsättare eller panthavare gjort en sådan invändning som avses i 3 § andra stycket, 4 § andra stycket eller 5 § andra stycket och det inte är uppenbart att invändningen saknar fog,
2. ett föreläggande enligt 7 § andra stycket inte följts,

3. ansökan avser överlåtelse av ett elcertifikat för vilket pantsättning är registrerad, eller

4. den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 4 eller 9 §.

Registrering av underrättelse

9 § Om kontoföringsmyndigheten har underrättats om att en innehavare av ett certifikatkonto gått i konkurs, ska detta registreras på certifikatkontot. Detsamma gäller om myndigheten har underrättats om att ett elcertifikat eller en rättighet som är registrerad enligt denna lag har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

När kontoföringsmyndigheten har underrättats om att ett konkursbeslut upphävts, att en konkurs avslutats eller att en sådan åtgärd som avses i första stycket har upphävts eller återgått, ska en sådan registrering som nämns i första stycket tas bort.

Rättsverkan av en registrering

10 § En innehavare av ett certifikatkonto får med de begränsningar som framgår av registreringar på kontot, förfoga över de elcertifikat som finns registrerade på kontot.

11 § Om samma elcertifikat har överlåtits till flera var för sig, har den överlåtelse företräde som registrerades först. Registreringen ger dock inte en överlåtelse företräde framför en tidigare överlåtelse om förvärvaren kände till eller borde ha känt till den tidigare överlåtelsen, när överlåtelsen registrerades. Detta ska tillämpas även på förvärv genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller liknande förvärvssätt, när det gäller företrädet mellan ett sådant förvärv och en annan överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

12 § Har ett elcertifikat i annat fall än som avses i 11 § överlåtits av någon som inte ägde det, blir överlåtelsen giltig om certifikatet var registrerat på överlåtarens certifikatkonto vid tidpunkten för överlåtelsen och överlåtelsen har registrerats samt förvärvaren då varken kände till eller borde ha känt till att överlåtaren inte ägde certifikatet. Detta gäller även vid överlåtelse från den som ägde elcertifikatet om han inte hade rätt att förfoga över det genom överlåtelse.

Vid tillämpningen av första stycket ska en preliminär registrering ha samma rättsverkan som en slutlig registrering.

13 § En pantsättning av ett elcertifikat behandlas på samma sätt som en överlåtelse vid tillämpningen av 11 och 12 §§.

Underrättelse till kontohavaren

14 § När kontoföringsmyndigheten gjort en registrering på ett certifikatkonto, ska certifikatkontohavaren skriftligen underrättas om det.

Senast vid januari månads utgång varje år ska kontoföringsmyndigheten underrätta kontohavaren om innehållet på dennes konto per den 31 december föregående kalenderår.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 10

Rättelse av uppgift på certifikatkonto

15 § En uppgift på ett certifikatkonto ska rättas, om den innehåller någon uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende eller till följd av något tekniskt fel. Den vars rätt berörs ska ges möjlighet att yttra sig, om inte rättelsen är till förmån för denne eller yttrandet annars är uppenbart obehövligt.

Offentliggörande av information

16 § Kontoföringsmyndigheten ska fortlöpande offentliggöra information om överlåtelse av elcertifikat. Informationen ska avse tidpunkten för överlåtelsen, antalet överlåtna elcertifikat och priset för elcertifikaten. Myndigheten ska vidare fortlöpande offentliggöra dels det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten under de närmast föregående tolv månaderna, dels antalet elcertifikat som tilldelats elproducenter under samma period.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om framtagande och offentliggörande av information och om beräkning av det volymvägda medelvärdet av priset på elcertifikaten enligt första stycket.

Behandling av personuppgifter

17 § Om inget annat följer av denna lag eller av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter när elcertifikat kontoförs i elcertifikatsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i elcertifikatsregistret.

18 § I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet för vilken staten eller kommun ansvarar enligt lag eller annan författning och som

a) avser elcertifikat som registreras i elcertifikatsregistret,
b) för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om elcertifikat, eller

c) avser fullgörande av underrättelseskyldighet,

2. omsättning av elcertifikat, och

3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om elcertifikat utgör underlag för prövningar eller beslut.

19 § Kontoföringsmyndigheten ska på begäran lämna ut uppgifter i elcertifikatsregistret till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten får ha direktåtkomst till elcertifikatsregistret. Prop. 2010/11:155 Bilaga 10

4 kap. Kvotplikt

Kvotpliktiga aktörer

1 § Kvotpliktiga är

1. elleverantörer,
2. elanvändare som använder el som de själva producerat om mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår och har producerats i en anläggning med en installerad effekt som är högre än 50 kilowatt,
3. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de har importerat eller köpt el på den nordiska elbörsen, och
4. elintensiva industrier som har registrerats.

Kvotplikten inträder när

1. en elleverantör börjar leverera el,
2. när en elanvändare börjar använda el, eller
3. när en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när förutsättningarna i andra stycket inte längre är uppfyllda.

Kvotpliktens innebörd

2 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska den 1 april året därefter inneha elcertifikat för annullering i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under beräkningsåret.

Deklarationsskyldighet

3 § Den som har varit kvotpliktig under beräkningsåret ska senast den 1 mars året därefter skriftligen i en deklARATION till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den el som ska ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 § och den el som inte ska beaktas enligt 5 § samt det antal elcertifikat som ska annulleras.

Kvotpliktens omfattning

4 § Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per såld eller använd MWh el
2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,151
2008	0,163
2009	0,170
2010	0,179
2011	0,179
2012	0,179
2013	0,135
2014	0,142
2015	0,143
2016	0,144
2017	0,152
2018	0,168
2019	0,181
2020	0,195
2021	0,190
2022	0,180
2023	0,170
2024	0,161
2025	0,149
2026	0,137
2027	0,124
2028	0,107
2029	0,092
2030	0,076
2031	0,061
2032	0,045
2033	0,028
2034	0,012
2035	0,008

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett heltal, ska antalet avrundas till närmaste heltal.

Vid beräkningen av elleverantörens kvotplikt ska försäljningen av el anses motsvara den mängd el som elleverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt ska den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

5 § Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el:

1. el som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel),
2. el som en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft),

3. el som har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en elintensiv industri som har registrerats enligt 1 kap. 2 § 8 a eller b, eller el som har använts i sådan omfattning som avses i 11 kap. 9 § 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi om den elintensiva industrin har registrerats enligt 1 kap. 2 § 8 c,

4. el som en elanvändare själv har producerat och använt, i en anläggning som har en installerad effekt om högst 50 kilowatt,

5. el som har använts i produktionen av el (hjälpkraft), eller

6. el som en elanvändare själv har producerat och använt om mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår.

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt 3 och övrig el inte överstiger 60 megawattimmar per år för de senaste tre åren eller det år som avses i 1 kap. 2 § 8 b, beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

Registrering av kvotplikt

6 § Den som är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska ske senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde. Tillsynsmyndigheten ska registrera den kvotpliktige.

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 utan att ha gjort en anmälan om det ska myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om registrering gäller omedelbart.

7 § För att en elintensiv industri ska registreras som kvotpliktig ska en skriftlig ansökan om registrering av kvotplikt göras hos tillsynsmyndigheten. Om kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c är uppfyllda ska myndigheten fatta beslut om registrering.

Avregistrering av kvotplikt

8 § Den som inte längre är kvotpliktig enligt 1 § första stycket 1, 2 eller 3 ska skriftligen göra en anmälan om detta till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska göras senast två veckor efter det att kvotplikten upphörde. Tillsynsmyndigheten ska avregistrera den som anmälan avser.

Om det finns skäl att anta att någon inte har gjort en anmälan enligt första stycket ska tillsynsmyndigheten besluta om avregistrering trots att någon anmälan inte har gjorts. Innan en sådan avregistrering sker, ska den som berörs av åtgärden ges tillfälle att yttra sig.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

9 § Tillsynsmyndigheten ska avregistrera en elintensiv industri när kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c inte längre är uppfyllda.

Tillsynsmyndigheten ska även avregistrera en elintensiv industri om registreringen baserar sig på oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om dess företrädare begär det.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

Annullering av elcertifikat

10 § Tillsynsmyndigheten beslutar hur många elcertifikat som ska annulleras utifrån de uppgifter som lämnas av den kvotpliktige i deklARATIONEN. Om tillsynsmyndigheten beslutar om annullering av fler elcertifikat än den kvotpliktige uppgett i sin deklARATION, ska det överstigande antalet elcertifikat registreras som låsta på certifikatkontot i avvaktan på lagakraftvunnet beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras.

Tillsynsmyndigheten ska lämna uppgift till kontoföringsmyndigheten om det antal elcertifikat som ska annulleras eller registreras som låsta.

11 § Kontoföringsmyndigheten ska den 1 april varje år annullera eller låsa det antal elcertifikat som tillsynsmyndigheten lämnar uppgift om.

Annultering eller låsning får inte ske av elcertifikat som har

1. pantsatts enligt en preliminär eller slutlig registrering på kontot,
2. utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalnings-säkring, eller
3. överlåtits enligt en preliminär registrering på kontot.

Kontoföringsmyndigheten ska, i förekommande fall, annullera elcertifikat som är låsta när ett beslut om hur många elcertifikat som ska annulleras har vunnit laga kraft.

Bemyndiganden

12 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om

1. undantag från deklARATIONSSKYLDIGHET som avses i 3 §,
2. registrering enligt 7 §, och
3. avregistrering enligt 9 §.

5 kap. Tillsyn

1 § Tillsynsmyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och de föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen följs. Tillsynen omfattar dock inte kontoföringsmyndigheten.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

En sådan begäran får förenas med vite.

3 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för tillsynen.

Ett föreläggande får förenas med vite.

4 § Tillsynsmyndigheten ska på begäran få tillträde till anläggningar samt lokaler och områden som hör till sådana anläggningar i den utsträckning som behövs för tillsynen. Denna rätt omfattar inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för tillsynen.

5 § Om det finns anledning anta att den som omfattas av tillsynen har begått brott, får han inte föreläggas vid vite att medverka i utredning av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Återkallelse av godkännande och av förhandsbesked

6 § Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett godkännande av en anläggning om

1. anläggningen inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande, eller

2. om ett godkännande har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa har haft betydelse för rätten att tilldelas elcertifikat.

Tillsynsmyndigheten ska återkalla ett förhandsbesked om

1. de förutsättningar som låg till grund för beskedet har ändrats, eller

2. förhandsbeskedet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter och dessa har haft betydelse för ärendets avgörande.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Nedsättning av tilldelning av elcertifikat

7 § Om tillsynsmyndigheten finner att produktion av el som rapporteras enligt 2 kap. 3 § tredje stycket inte berättigar till elcertifikat, ska myndigheten besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och underrätta kontoföringsmyndigheten.

Ett beslut om nedsättning gäller omedelbart.

Bevarande av underlag

8 § Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att fullgöra deklarationsskyldigheten eller, om deklarationsskyldighet inte gäller, underlag för att styrka att kraven för registrering som elintensiv industri och undantag från deklarationsskyldighet är uppfyllda.

Underlaget ska bevaras i sju år efter utgången av året efter beräkningsåret.

Vissa särskilda skyldigheter

9 § Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 3 § inte lämnar en deklARATION i rätt tid, eller om en deklARATION är ofullständig, får tillsynsmyndigheten förelägga den deklarationsskyldige att lämna en deklARATION eller göra de kompletteringar som behövs. Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklarationsskyldige att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning som behövs för kontroll av att deklARATIONEN är korrekt.

Ett föreläggande får förenas med vite.

10 § En innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till elanvändare som avses i 4 kap. 1 § 2 eller 3.

En sådan begäran får förenas med vite.

11 § Innehavaren av en anläggning samt elleverantörer ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de statistikuppgifter som myndigheten behöver.

En sådan begäran får förenas med vite.

6 kap. Avgifter

Kvotpliktsavgift

1 § Den som är kvotpliktig ska till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. den kvotpliktige i sin deklARATION enligt 4 kap. 3 § har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av kvotplikten, eller

2. det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt tillsynsmyndighetens beslut inte har kunnat annulleras eller låsas på den kvotpliktiges certifikatkonto.

Kvotpliktsavgiften beräknas per elcertifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på den kvotpliktiges certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av elcertifikatspriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år.

Kvotpliktsavgift får inte beslutas för elcertifikat som är registrerade som låsta enligt 4 kap. 11 § första stycket.

2 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om kvotpliktsavgift. Myndigheten ska besluta om kvotpliktsavgift senast den 1 september året efter beräkningsåret. Om myndigheten inte har fattat beslut inom den angivna tiden, faller frågan om kvotpliktsavgift.

3 § Om den kvotpliktige har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning i sin deklARATION eller i en ansökan om registrering, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september året efter beräkningsåret besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

4 § Tillsynsmyndigheten får, efter ansökan av den kvotpliktige, sätta ned ett beslut om kvotpliktsavgift om det finns synnerliga skäl.

Sanktionsavgift

5 § En innehavare av en anläggning ska betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt har tilldelats innehavaren, om tilldelningen gjorts på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter som lämnats

1. i en ansökan om godkännande enligt 2 kap. 2 §,
2. vid rapportering enligt 2 kap. 3 § andra och tredje styckena, eller
3. i en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §.

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om sanktionsavgift. Avgiften ska beräknas enligt 1 § andra stycket. Perioden för beräkning av elcertifikatpriset ska dock vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett beslut om sanktionsavgift får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Förseningsavgift

6 § Om en deklaration som avses i 4 kap. 3 § inte lämnas i rätt tid, ska den deklarationsskyldige betala en förseningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift.

Den deklarationsskyldige ska befrias från förseningsavgift om det framstår som ursäktligt att deklarationen inte lämnats i rätt tid med hänsyn till omständigheter som den deklarationsskyldige inte har kunnat råda över. Den deklarationsskyldige ska även befrias från avgiften om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Avgifter för ärendehandläggning

7 § För kontoföring och registrering av överlåtelser av elcertifikat får kontoföringsmyndigheten ta ut avgifter. Någon avgift får dock inte tas ut för registrering som sker när elcertifikat annulleras eller tilldelas en innehavare av en anläggning.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för kontoföring och registrering av överlåtelser av elcertifikat.

Indrivning

8 § Om en kvotpliktsavgift, en sanktionsavgift eller en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsupplämaning, ska avgiften lämnas för indrivning. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

7 kap. Straff och skadestånd

Straff

1 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtliga

1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 6 § första stycket eller, när det gäller elanvändare, 4 kap. 8 § första stycket, eller

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 3 § lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden såld, använd eller producerad el.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, ska dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

2 § Till böter döms den som uppsåtliga eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift till kontoföringsmyndigheten i en ansökan enligt 3 kap. 3 § första stycket om det pris till vilket elcertifikat har överlåtits. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

3 § Ansvar enligt denna lag döms inte ut om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

4 § Den som inte har följt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Skadestånd

5 § Den som lider skada på grund av ett tekniskt fel i elcertifikatsregistret har rätt till ersättning av staten.

Ersättningen ska sättas ned med skäligt belopp eller helt falla bort, om den skadelidande har medverkat till skadan genom att utan skälig anledning låta bli att vidta åtgärder för att bevara sin rätt eller om den skadelidande på något annat sätt har medverkat till skadan genom eget vållande.

6 § En ägare eller rättighetshavare som drabbas av skada till följd av ett beslut om rättelse enligt 3 kap. 15 § har rätt till ersättning av staten. Ersättning lämnas dock inte om den skadelidande med hänsyn till felets art eller andra omständigheter hade bort inse att det förekommit fel.

7 § Utöver vad som föreskrivs om ersättning i 5 och 6 §§ gäller bestämmelserna i 48 § personuppgiftslagen (1998:204) om skadestånd vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

8 § Staten företräds i ärenden om ersättning enligt 5 och 6 §§ av den myndighet som regeringen bestämmer.

8 kap. Överklagande

1 § Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande enligt 2 kap. 2 § och förhandsbesked enligt 2 kap.12 §,
2. förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §,
3. registrering enligt 4 kap. 6 och 7 §§,
4. avregistrering enligt 4 kap. 8 och 9 §§,
5. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 10 §,
6. begäran som har förenats med vite enligt 5 kap. 2 §,
7. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 3 §,
8. återkallelse av godkännande och förhandsbesked enligt 5 kap. 6 §,
9. nedsättning av tilldelning av elcertifikat enligt 5 kap. 7 §,
10. föreläggande som har förenats med vite enligt 5 kap. 9 §,
11. begäran som förenats med vite enligt 5 kap. 10 och 11 §§,
12. kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 1 och nedsättning av kvotpliktsavgift enligt 6 kap. 4 §,
13. sanktionsavgift enligt 6 kap. 5 §, och
14. förseningsavgift enligt 6 kap. 6 §.

2 § Beslut av kontoföringsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. tilldelning av elcertifikat enligt 3 kap. 2 § första och andra styckena,
2. registrering enligt 3 kap. 3–5 §,
3. avvisning enligt 3 kap. 7 §,
4. avslag enligt 3 kap. 8 §, och
5. rättelse enligt 3 kap. 15 §.

3 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 då lagen (2003:113) om elcertifikat ska upphöra att gälla.

2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft om anläggningen före ikraftträdandet har fått de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken.

3. Ett beslut att godkänna en anläggning för el som produceras med vattenkraft, eller ett förhandsbesked om möjligheten att få en anläggning för sådan produktion godkänd, som har meddelats före ikraftträdandet får inte återkallas enligt 5 kap. 6 § första stycket 1 och andra stycket 1 i den nya lagen på grund av att anläggningen inte uppfyller de krav som föreskrivs i 2 kap. 5 § första stycket 3 och andra stycket samt 9 § andra stycket i den nya lagen.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-05-11

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Leif Lindstam och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

En ny lag om elcertifikat – regelförenkling och en gemensam elcertifikatmarknad med andra länder

Enligt en lagrådsremiss den 28 april 2011 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om elcertifikat.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnessakkunniga Christina Nordenblad.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om elcertifikat. De sakliga nyheter som föreslås är i huvudsak följande. Det ska vara möjligt att ha en gemensam elcertifikatsmarknad med andra länder. Kraven skärps för att el som produceras med vattenkraft ska kunna tilldelas elcertifikat. Mindre producenter av förnybar el, som själva använder den el de producerat, får undantas från kvotplikt. Alla registrerade elintensiva industrier ska få samma möjlighet att undanta övrig el från kvotplikt. Tillsynsmyndigheten ska besluta om annullering av elcertifikat i stället för som nu kontoföringsmyndigheten. Beslut om nedsättning av elcertifikat ska kunna fattas av tillsynsmyndigheten.

I den föreslagna lagen anges på flera ställen men inte alla (se 6 kap. 4 §) att en ansökan ska vara skriftlig. Lagrådet föreslår att skriftlighetskravet regleras i verkställighetsföreskrifter.

Elcertifikatssystemets nuvarande mål och funktionssätt behålls oförändrade men den nya lagen innehåller många redaktionella och språkliga ändringar i det uppgivna syftet att göra regleringen mer överskådlig, tydlig och lättillgänglig. Resultatet lämnar emellertid en hel del övrigt att önska i dessa hänseenden.

1 kap. 1 §

Redan av lagens rubrik framgår att lagen handlar om elcertifikat. Dessutom är det oklart om det är lagens, bestämmelsernas eller elcertifikatets syfte som avses med den föreslagna lagtexten. Lagrådet föreslår därför att orden ”innehåller bestämmelser om elcertifikat som” utgår.

1 kap. 2 §

Lagrådet föreslår att punkt 1 förtydligas genom att ges följande lydelse:

1. förnybar el: elektricitet som produceras av förnybara energikällor eller torv,

Prop. 2010/11:155
Bilaga 11

Lagrådet föreslår att punkt 4 förtydligas genom att ges följande lydelse:

4. elcertifikat: bevis som har utfärdats enligt denna lag eller av en annan stat enligt en sådan internationell överenskommelse som avses i 5 §, och som innehåller uppgift om att förnybar el har producerats,

Lagrådet föreslår att punkt 6 förtydligas genom att ges följande lydelse:

6. beräkningsår: det kalenderår som föregår den annullering som enligt 4 kap. 11 § sker den 1 april.

Beträffande punkt 9 har det vid föredragningen upplysts att 1 kap. 8 § lagen (1994:1776) om skatt på energi upphör att gälla den 1 januari 2015. Definitionen i 1 kap. 2 § första stycket 9 om förädlingsvärde bör därför ändras så att det direkt framgår vad som avses med förädlingsvärde. Detta begrepp bör ha samma betydelse i lagen om elcertifikat som det för närvarande har i lagen om skatt på energi.

På grund av det anförda föreslår Lagrådet att punkt 9 ges följande lydelse:

9. förädlingsvärde: skillnaden mellan på ena sidan den elintensiva industrins intäkter från försålda varor och utförda tjänster, inräknat egna uttag, som ingår i företagets normala verksamhet (nettoomsättningen), förändring av varulager, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter samt ränteintäkter och på andra sidan alla rörelsekostnader, inräknat avskrivningar och nedskrivningar på tillgångar, samt räntekostnader.

1 kap. 3 §

Av definitionen på anläggning (se 2 § första stycket 3) följer att om flera produktionsenheter för vattenkraft eller vindkraft finns i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, så anses de utgöra en enda anläggning. Förevarande paragraf utgör ett undantag från denna bestämmelse. Det bör framgå av lagtexten. Lagrådet föreslår att orden ”utan hinder av 2 § första stycket 3” infogas i förevarande paragraf omedelbart före ”anses”.

1 kap. 4 §

Det har vid föredragningen upplysts att ordet ”respektive” kommit till användning med hänsyn till att tillsyns- och kontoföringsfunktionen kan komma att fullgöras av samma myndighet eller av två myndigheter. Lagrådet föreslår att paragrafen i stället ges följande lydelse:

1 kap. 5 §

Det är närmast självklart att om det svenska elcertifikatssystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatssystemet i en annan stat, så har det uttryckliga eller underförstådda syftet med överenskommelsen varit att etablera en gemensam elcertifikatsmarknad. Lagrådet föreslår därför att första stycket förenklas enligt följande:

Elcertifikat som har utfärdats för produktion av förnybar el i en annan stat får användas för att uppfylla en kvotplikt enligt denna lag, om det svenska elcertifikatssystemet genom en internationell överenskommelse har samordnats med elcertifikatssystemet i den andra staten.

Enligt andra stycket andra meningen ska den prisinformation som avses i 3 kap. 16 § beräknas utifrån (Lagrådets kursivering) uppgifter för den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Lagrådet föreslår att ordet ”utifrån” här och på de övriga ställen i lagen där ordet används i betydelsen ”på grundval av”, ”med ledning av”, ”på basis av”, ”med användande av”, ”med hänsyn till”, ”med utgångspunkt i” genomgående byts mot något av sistnämnda uttryck med hänsyn till att ”utifrån” vanligen används som preposition, dvs. i betydelsen ”från utsidan”.

2 kap. 1 §

Enligt 2 § är en förutsättning för att elcertifikat ska kunna tilldelas att produktionen av förnybar el sker i en anläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten. Enligt Lagrådets mening bör detta lämpligen framgå redan av förevarande paragraf samtidigt som lagtexten förtydligas. Paragrafen föreslås därför få följande lydelse:

Innehavaren av en anläggning i vilken förnybar el kan produceras ska tilldelas elcertifikat, om anläggningen är tagen i drift och har godkänts av tillsynsmyndigheten samt övriga förutsättningar för tilldelning av elcertifikat är uppfyllda.

2 kap. 2 §

Lagrådet finner den föreslagna lagtexten svårbegriplig. Av författningskommentaren framgår att avsikten är att säga att elcertifikat för produktion på en anläggning inte får tilldelas någon innan anläggningen har blivit godkänd av tillsynsmyndigheten. Innehavaren av en ny anläggning kan skriftligen begära att tillsynsmyndigheten godkänner anläggningen och tillsynsmyndigheten blir då skyldig att pröva frågan om godkännande. Om myndigheten godkänner anläggningen, ska den samtidigt fastställa en viss tid under vilken elcertifikat ska tilldelas inne-

havaren (tilldelningsperiod). Av detta följer att elcertifikat inte kan tilldelas innehavaren innan tilldelningsperioden har fastställts. Denna ordning ska gälla inte bara nya anläggningar utan också vid produktionsökningar och ombyggnader av äldre anläggningar.

På grund av det anförda och med beaktande av vad Lagrådet anfört beträffande 1 § föreslår Lagrådet att paragrafen ges följande lydelse:

En fråga om godkännande av en anläggning för tilldelning av elcertifikat prövas av tillsynsmyndigheten, om den som innehar anläggningen skriftligen begär det. Om myndigheten godkänner anläggningen, ska den samtidigt fastställa en viss tilldelningsperiod. Denna ordning ska gälla inte bara nya anläggningar utan också vid produktionsökningar som avses i 8 § och ombyggnader som avses i 9 §.

2 kap. 3 §

Lagrådet föreslår att ordet ”dess” i första stycket utgår såsom överflödigt.

2 kap. 6 §

Lagrådet finner att ordet ”även” i ingressen är missvisande och föreslår att det utgår. Vidare är punkt 2 inte samordnad med ingressen på ett språkligt korrekt sätt. Lagrådet föreslår att lagtexten utformas enligt följande:

Elcertifikat får tilldelas för el som produceras med vattenkraft i en anläggning som inte omfattas av 5 §, om ett myndighetsbeslut eller föreskrifter i lag eller annan förordning ställer nya krav på hur verksamheten ska bedrivas eller hur anläggningen ska vara utformad och tillsynsmyndigheten finner att de nya kraven gör det omöjligt för innehavaren att bedriva en långsiktigt lönsam produktion vid anläggningen, om inte innehavaren tilldelas elcertifikat.

Elcertifikat får också tilldelas för el som produceras med vattenkraft i en anläggning som inte omfattas av 5 §, om anläggningen har en installerad effekt om högst 15 megawatt och innehavaren avser att göra omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar i anläggningen som enligt tillsynsmyndighetens bedömning inte kan bli långsiktigt lönsamma, om inte innehavaren tilldelas elcertifikat.

2 kap. 9 §

Lagrådet föreslår att ordet ”endast” i andra stycket placeras omedelbart efter ”tilldelas”.

Lagrådet föreslår vidare att orden ”i förekommande fall” förs in i tredje stycket omedelbart före ”fastställer”.

Lagrådet noterar att numreringen av punkterna inte är korrekt.

3 kap. 3 §

Första stycket behandlar den situationen att en överlåtelse av ett elcertifikat *på begäran av överlåtaren* (Lagrådets kursivering) har registrerats på förvärvarens certifikatkonto. Denna registrering är definitiv och inte endast preliminär.

I andra stycket behandlas den situationen att förvärvaren gjort motsvarande ansökan om att det överlåtna verifikatet ska registreras på hans eller hennes konto. I detta fall ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på förvärvarens certifikatkonto och överlåtaren beredas tillfälle att yttra sig över förvärvarens ansökan. Lagrådet finner att sistnämnda kommunikation med överlåtaren kan underlåtas, om överlåtelsen redan har registrerats på förvärvarens certifikatkonto på begäran av överlåtaren; jfr 3 kap. 8 § 4 som inte är tillämplig i detta fall. I själva verket framstår rutinen i andra stycket om preliminär registrering och kommunikation som överflödigt, när en definitiv registrering redan har skett enligt första stycket.

Om kommunikation skett ska kontoföringsmyndigheten enligt tredje meningen i andra stycket registrera de överlåtna certifikaten på förvärvarens konto, om överlåtaren inte invänder mot ansökan inom förelagd tid. Lagrådet menar att en sådan registrering också bör kunna ske, om överlåtarens invändningar är uppenbart ogrundade, jfr 3 kap. 8 § första stycket 1.

På grund av det anförda föreslår Lagrådet att andra stycket ges följande lydelse:

Har förvärvaren ansökt om att det överlåtna certifikatet ska registreras på hans konto, ska en preliminär registrering av överlåtelsen göras på överlåtarens certifikatkonto, om registrering som avses i första stycket inte redan har skett. Kontoföringsmyndigheten ska därefter förelägga överlåtaren att yttra sig över ansökan inom två veckor från det att han fått del av föreläggandet. Om överlåtaren inte invänder mot ansökan inom denna tid eller gör invändning som uppenbart saknar fog, ska de överlåtna certifikaten registreras på förvärvarens konto.

3 kap. 4 och 5 §§

Godtas Lagrådets förslag beträffande 3 kap. 3 § bör motsvarande ändringar företas i 3 kap. 4 och 5 §§.

3 kap. 8 §

Lagrådet föreslår att orden i punkt 1 ”en sådan invändning som avses i” byts mot ”invändning enligt”.

Lagrådet föreslår att orden ”ska tillämpas” byts mot ”gäller”; jfr 3 kap. 12 §.

4 kap. 1 §

Paragrafens första stycke anger vilka aktörer som är kvotpliktiga. Sådan plikt föreligger enligt punkt 2 för elanvändare som använder el som de själva producerat under förutsättning bl.a. att mängden el uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår. Den föreslagna lagtexten kan ge intrycket att mängden el avser producerad el men det är endast använd el som avses. Detta bör komma till tydligare uttryck i lagtexten. Lagrådet föreslår därför att orden ”den använda” förs in omedelbart före ”mängden”. Vidare bör i punkt 3 ordet ”el” omedelbart efter ”köpt” utgå.

I andra stycket anges i tre punkter tidpunkten för kvotpliktens inträde, nämligen 1) när en elleverantör börjar leverera el, 2) när en elanvändare börjar använda el eller 3) när en elintensiv industri har registrerats. Vid föredragningen har upplysts att punkt 2 gäller el som avses i första stycket 2 och 3. Detta bör enligt Lagrådets mening komma till uttryck i lagtexten.

Tredje stycket anger att kvotplikten upphör när förutsättningarna i andra stycket inte längre är uppfyllda. Denna formulering är mindre lyckad eftersom avsikten uppenbarligen är att kvotplikten upphör när leverans eller användande av el (andra stycket 1 och 2) upphör eller avregistrering sker (andra stycket 3). Lagrådet anser därför att en formulering liknande den som finns i 2003 års lag är att föredra.

På grund av det anförda föreslår Lagrådet att andra och tredje styckena ges följande lydelse:

Kvotplikten inträder när

1. en elleverantör börjar leverera el,
2. en elanvändare börjar använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har registrerats.

Kvotplikten upphör när

1. en elleverantör upphör att leverera el,
2. en elanvändare upphör att använda el som avses i första stycket 2 eller 3, eller
3. en elintensiv industri har avregistrerats.

4 kap. 4 §

Paragrafen anger kvotpliktens omfattning. I författningskommentaren sägs att paragrafen motsvarar 4 kap. 3 § i 2003 års lag. I tredje stycket, som reglerar beräkningen av elleverantörens kvotplikt har emellertid sista ledet – ”och som inte omfattas av en elanvändares kvotplikt” – tagits bort. Anledningen härtill bör anges i författningskommentaren.

Lagrådet föreslår att paragrafen förtydligas genom att ges följande lydelse:

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte el som

1. matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel),
2. en elleverantör har levererat till en elanvändare utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning, om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft),
3. har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § första stycket 8 a eller b,
4. får dras av enligt 11 kap. 9 § första stycket 2, 3 eller 5 lagen (1994:1776) om skatt på energi, om elen har använts i en registrerad sådan elintensiv industri som avses i 1 kap. 2 § 8 c,
5. en elanvändare själv har producerat och använt, i en anläggning som har en installerad effekt om högst 50 kilowatt,
6. har använts i produktionen av el (hjälpkraft), eller
7. en elanvändare själv har producerat och använt, om mängden el inte uppgår till mer än 60 megawattimmar per beräkningsår.

Om kvotplikten för en elintensiv industri endast omfattar sådan el som inte ska beaktas enligt 3 eller 4 och övrig el inte överstiger 60 megawattimmar per år, beaktas inte heller den övriga elen vid beräkning av kvotplikten.

4 kap. 7 §

I andra meningen sägs att om kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c är uppfyllda så ska myndigheten fatta beslut om registrering. Men angivna lagrum utgör delar av en definition av elintensiv industri och innehåller inga krav. Elintensiv industri definieras i 1 kap. 2 § första stycket 8. Lagrådet föreslår att paragrafen förenklas och ges följande lydelse:

Tillsynsmyndigheten ska efter skriftlig ansökan registrera en elintensiv industri som kvotpliktig.

4 kap. 8 §

Paragrafens första stycke behandlar avregistrering av kvotplikt efter anmälan av den som inte längre är kvotpliktig, medan andra stycket behandlar avregistrering i visst fall fastän anmälan inte gjorts. Andra stycket har fått en mindre lyckad utformning. Lagrådet anser att utformningen av motsvarande bestämmelse i 2003 års lag (6 kap. 7 b §) på ett bättre sätt speglar vad som avses och föreslår att andra stycket i förevarande paragraf utformas i nära anslutning till nuvarande bestämmelse enligt följande:

Om tillsynsmyndigheten har anledning att anta att någons kvotplikt har upphört utan att den registrerade har gjort en anmälan som

avses i första stycket, ska myndigheten avregistrera denne. Innan avregistrering sker, ska den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Prop. 2010/11:155
Bilaga 11

4 kap. 9 §

I paragrafen sägs att tillsynsmyndigheten ska avregistrera en elintensiv industri när kraven i 1 kap. 2 § 8 a, b eller c inte längre är uppfyllda. Men angivna lagrum utgör delar av en definition av elintensiv industri och innehåller inga krav. Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Tillsynsmyndigheten ska avregistrera en industri som inte längre är en elintensiv industri.

Tillsynsmyndigheten ska avregistrera en elintensiv industri, om registreringen baserat sig på oriktiga eller vilseledande uppgifter eller om dess företrädare begär det.

Ett beslut om avregistrering gäller omedelbart.

4 kap. 10 §

Lagrådet föreslår att i första stycket första meningen orden ”utifrån de uppgifter som lämnas av den kvotpliktige i deklarationen” utgår som överflödiga. Vidare bör i andra meningen ordet ”överstigande” bytas ut mot ”överskjutande”.

5 kap. 2 och 3 §§

Enligt 2 § första stycket har tillsynsmyndigheten rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. I andra stycket ges myndigheten rätt att förena en sådan begäran med vite.

Enligt 3 § får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden som behövs för tillsynen och förena ett sådant föreläggande med vite.

Paragraferna överensstämmer i sak med 5 kap. 2 respektive 3 § i 2003 års lag.

Det kan enligt Lagrådets mening ifrågasättas om det finns behov av en möjlighet att förena en begäran enligt 2 § första stycket med vite. Det får antas att en sådan begäran i allmänhet framställs utan att förenas med vite. Först om begäran inte tillgodoses behöver myndigheten kunna förelägga vite. I denna situation kan myndigheten med stöd av 3 § meddela ett föreläggande att lämna upplysningar och visa upp handlingar och att förena föreläggandet med vite. Någon särskild bestämmelse som ger möjlighet att förelägga vite behövs därför inte i 2 §. Lagrådet förordar att andra stycket i 2 § utgår.

5 kap. 7 §

Första stycket i paragrafen bör enligt Lagrådet förtydligas genom att ges följande lydelse:

Om tillsynsmyndigheten finner att produktion av el som rapporteras enligt 2 kap. 3 § tredje stycket inte berättigar till elcertifikat i den omfattning som rapporterats, ska myndigheten besluta om nedsättning av tilldelning av elcertifikat och underrätta kontoföringsmyndigheten.

5 kap. 8 §

Den som är eller har varit kvotpliktig ska enligt första stycket se till att det finns underlag för att styrka att kraven för registrering som elintensiv industri och undantag från deklarationsskyldighet är uppfyllda. Lagrådet noterar att det av definitionen i 1 kap. 2 § första stycket 8 inte framgår vilka krav som ska vara uppfyllda för att registrering ska få ske. Lagrådet föreslår att första stycket ges följande lydelse:

Den som är eller har varit kvotpliktig ska genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för att styrka uppgifter som lämnats om den el som ligger till grund för beräkningen av kvotplikt enligt 4 kap. 4 § och den el som inte ska beaktas enligt 4 kap. 5 §.

5 kap. 9 §

Lagrådet föreslår att första stycket förtydligas genom att ges följande lydelse:

Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 3 § inte lämnar en deklARATION i rätt tid, eller lämnar en deklARATION som är ofullständig, får tillsynsmyndigheten förelägga den deklARATIONSSKYLDIGE att lämna en deklARATION eller göra de kompletteringar som behövs. Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklARATIONSSKYLDIGE att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning som behövs för kontroll av att deklARATIONEN är korrekt.

Lagrådet föreslår att första och andra styckena förs samman till ett stycke.

5 kap. 10 och 11 §§

I paragraferna föreskrivs att innehavare av nätkoncession eller anläggning samt elleverantörer på begäran av tillsynsmyndigheten ska lämna vissa uppgifter till myndigheten. En sådan begäran får enligt andra stycket i de båda paragraferna förenas med vite.

I likhet med vad Lagrådet anfört i fråga om 5 kap. 2 och 3 §§ får det antas att en begäran om sådana uppgifter i allmänhet framställs utan att förenas med vite. I stället för att föreskriva att en begäran får förenas med vite förordar Lagrådet att andra stycket i de båda paragraferna ges följande lydelse:

Om begärda uppgifter inte lämnas får tillsynsmyndigheten förelägga den uppgiftsskyldige att lämna uppgifterna. Ett föreläggande får förenas med vite. Prop. 2010/11:155
Bilaga 11

6 kap. 1 §

I första stycket 2 bör orden ”omfattas av kvotplikten” flyttas och tas in omedelbart efter orden ”enligt tillsynsmyndighetens beslut”.

6 kap. 3 §

Lagrådet föreslår att ordföljden i första meningen kastas om och redigeras enligt följande:

Om den kvotpliktige i en deklaration eller en ansökan om registrering har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september året efter beräkningsåret ålägga denne kvotpliktsavgift eller ändra avgiftens storlek.

6 kap. 4 §

Enligt paragrafen får ett beslut om kvotpliktsavgift sättas ned, om det finns synnerliga skäl. Vad som kan sättas ned är enligt Lagrådets mening inte beslutet om kvotpliktsavgift utan avgiften. Paragrafen föreslås få följande lydelse:

Tillsynsmyndigheten får, efter ansökan av den kvotpliktige, sätta ned kvotpliktsavgiften, om det finns synnerliga skäl för det.

6 kap. 6 §

Lagrådet föreslår att paragrafens andra stycke förenklas och ges följande lydelse:

Den deklarationsskyldige ska befrias från förseningsavgift, om det med hänsyn till omständigheter som den deklarationsskyldige inte har kunnat råda över framstår som ursäktligt att deklarationen inte lämnats i rätt tid eller om det (annars) framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

8 kap. 1 och 2 §§

I paragraferna anges vilka beslut av tillsynsmyndigheten respektive kontoföringsmyndigheten som får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

I motsats till 2003 års lag innehåller den föreslagna lagen inte något förbud mot att överklaga andra beslut enligt lagen än de som räknas upp i paragraferna.

I den mån det kan förekomma andra beslut än de uppräknade, skapar den valda tekniken osäkerhet om vad som gäller beträffande över-

klagande av sådana beslut. I författningskommentaren anges uppräkningsen i paragraferna av överklagbara beslut vara uttömmande och alltså medföra att andra beslut inte får överklagas. En generell rätt att överklaga förvaltningsbeslut föreskrivs i 22 § förvaltningslagen (1986:223), enligt vilken ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Den tveksamhet som kan råda om rätten att överklaga andra beslut än de uppräknade bör enligt Lagrådets uppfattning undanröjas genom tillägg av en paragraf i kapitlet, 4 §, av följande lydelse:

Övriga beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 då 2003 års lag ska upphöra att gälla. Enligt punkt 2 ska den upphävda lagen fortfarande gälla i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft, om anläggningen före ikraftträdandet har fått de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken.

Av författningskommentaren framgår att avsikten är att tillämpningen av den upphävda lagen efter ikraftträdandet av den nya lagen förutsätter att nödvändiga tillstånd enligt miljöbalken har vunnit laga kraft före ikraftträdandet. Detta bör enligt Lagrådets uppfattning framgå direkt av bestämmelsen. Lagrådet föreslår därför att punkt 2 ges följande lydelse:

2. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om tilldelning av elcertifikat för produktion av el med vattenkraft, om beslut om de tillstånd som krävs för verksamheten enligt 11 kap. miljöbalken har vunnit laga kraft vid ikraftträdandet.

AVTAL

**MELLAN KONUNGARIKET SVERIGES REGERING OCH
KONUNGARIKET NORGES REGERING**

OM

EN GEMENSAM MARKNAD FÖR ELCERTIFIKAT

INGRESS

Efter avsiktsförklaringen den 27 juni 2008 om utvecklingen av en marknad för elcertifikat, överenskommelsen mellan den norska olje- och energiministern och den svenska näringsministern den 7 september 2009 om principerna för vidare utveckling av en gemensam marknad för elcertifikat och protokollet den 8 december 2010 om arbetet från hösten 2009 till december 2010 ingås detta avtal mellan Konungariket Sveriges regering och Konungariket Norges regering, nedan kallade *parterna*.

Parterna

HAR UPPFATTNINGEN att en gemensam elcertifikatsmarknad kommer att ge fördelar för båda parterna i arbetet med att främja förnybar elproduktion,

ÄR FAST BESLUTNA att finna lösningar som innebär att Norges inträde inte skapar osäkerhet för den etablerade svenska elcertifikatsmarknaden,

ERKÄNNER att ramarna för systemet måste genomföras i nationell lagstiftning hos varje part och att detta kommer att bidra till att skapa långsiktighet och tilltro till systemet,

ANSER att elcertifikatssystemet är en av flera faktorer som påverkar beslut om utbyggnad och att övriga ramvillkor är viktiga för att elcertifikatsmarknaden kommer att kunna verka på ett bra sätt och utifrån marknadsbaserade principer,

FRAMHÅLLER att hänsyn till andra allmänna intressen och natur- och miljöförhållanden ska tillvaratas vid utfärdande av tillstånden till de enskilda anläggningarna,

TAR HÄNSYN TILL att en utvidgning av marknaden inte ska störa den befintliga elcertifikatsmarknaden mer än nödvändigt och att hänsynen till försörjningstrygghet ska vara en viktig faktor i utvärderingen av en utvidgning,

HÄNVISAR TILL att ett välfungerande överföringsnät är nödvändigt för att ett gemensamt elcertifikatssystem ska bidra till ökad försörjningstrygghet på den nordiska marknaden och till besluten på de nordiska energiministermötena i Umeå 2008 och Köpenhamn 2010 där det framgår enighet om att arbeta för en fortsatt utbyggnad av nordiska strategiska överföringsförbindelser för elektrisk kraft,

ÄR UPPMÄRKSAMMA PÅ att villkoren för aktörer som önskar att etablera ny elcertifikatsberättigad produktion inte ska diskriminera på grund av nationalitet, med förbehåll för nationella regler om ägarskap av naturresurserna,

ÖNSKAR att etablera ett gemensamt system för att främja förnybar elproduktion genom en gemensam marknad för handel med elcertifikat,

ÄR ÖPPNA FÖR att elcertifikatsmarknaden senare ska kunna utvidgas till fler stater,

SER BEHOV AV att reglera mål och förpliktelse, utfärdande av elcertifikat, tilläggsstöd, utformning av kvotplikten, utbyte av information knuten till elcertifikatssystemet, samarbete om förvaltning och utveckling av systemet, koordinering av information som lämnas till marknaden, användningen av kontrollstationer för att diskutera och enas om väsentliga ändringar i regelverket för elcertifikat, samt upprättandet av gemensamma institutioner som tilldelas uppgifter i samband med genomförandet och vidareutvecklingen av samarbetet, och

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

DEL I INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1 Definitioner

1. I detta avtal gäller följande definitioner:

- a) *elcertifikat*: ett bevis utfärdat av en part om att det har producerats en megawattimme elektrisk energi enligt nationella bestämmelser som tagits fram i enlighet med detta avtal,
- b) *förnybardirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om att främja användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och senare upphävande av direktiv 2001/77/EG och 2003/30/EG, som det framgår av EES-kommitténs beslut om införlivande i EES-avtalet,
- c) *kontrollstation*: genomförande av gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna om bland annat behov av ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat,
- d) *annullering*: inlösen av elcertifikat för uppfyllelse av kvotplikt i enlighet med artikel 6 i detta avtal.

Artikel 2 Mål och förpliktelse

1. Det samlade målet för ny förnybar elproduktion inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden är 26,4 TWh till år 2020.
2. Parterna ska sträva efter att annullera elcertifikat motsvarande 13,2 TWh var för år 2020. Parterna ska sträva efter att det under perioden från och med den 1 januari 2012 till och med den 31 december 2035 ska annulleras elcertifikat motsvarande 198 TWh hos varje

part från anläggningar som blir godkända i enlighet med artikel 4 efter avtalets ikraftträdande.

3. Om någon av parterna önskar att ändra målet och förpliktelsen enligt punkterna 1 och 2 ska detta ske efter enighet mellan parterna och företrädesvis i samband med en kontrollstation i enlighet med artikel 8.1.
4. Om någon av parterna önskar att införa ett nytt mål för en ökning av den förnybara elproduktionen efter 2020 inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden, ska parten samråda med den andra parten, där bland annat effekterna för marknadsaktörerna och kvotfastställelse ska värderas. Parten kan därefter fatta beslut om att införa ett nytt mål förutsatt att ändringen inte ger orimliga konsekvenser för den andra parten.

Artikel 3 **Gemensam elcertifikatsmarknad**

1. Parterna inrättar en gemensam elcertifikatsmarknad från och med avtalets ikraftträdande. Den gemensamma marknaden innebär att varje part ska säkra att elcertifikat utfärdade i det ena landet ska kunna användas till att uppfylla kvotplikten i det andra landet.
2. Elcertifikat utfärdade i Sverige före ikraftträdandet av detta avtal ska kunna användas till att uppfylla kvotplikten i de båda länderna efter ikraftträdandet av detta avtal. Motsvarande gäller för anläggningar i den norska övergångsordningen som tilldelas elcertifikat efter ikraftträdandet av detta avtal. Elcertifikat för anläggningar som godkänns efter 2020 ska kunna omsättas på den gemensamma elcertifikatsmarknaden, så att de ska kunna användas för uppfyllelse av kvotplikten i de båda länderna fram till den 31 december 2035.
3. I enlighet med detta avtal ska varje part fastställa nationella bestämmelser om bland annat:
 - a) utfärdande av elcertifikat för elcertifikatsberättigad produktion som äger rum från och med avtalets ikraftträdande och till och med den 31 december 2035,
 - b) kvotplikt som uppfylls genom annullering av elcertifikat med sista annullering på fastställt annulleringsdatum under 2036.

DEL II: RAMAR FÖR EN GEMENSAM ELCERTIFIKATSMARKNAD

Artikel 4 **Elcertifikatsberättigade**

1. Kriterierna för att få rätt till elcertifikat bygger på principen om teknikneutralitet. Elcertifikat ska tilldelas för elproduktion baserad på förnybara energikällor och utgångspunkten för definitionen av förnybara energikällor ska vara den som anges i förnybartdirektivet. Innehavaren av en godkänd anläggning ska få utfärdat ett elcertifikat per megawattimme producerad elektricitet.

2. En part kan fortfarande bestämma att det kan utfärdas elcertifikat för produktion av elektrisk energi baserad på torv i anläggningar som är hemmahörande hos parten, som ska kunna omsättas på den gemensamma elcertifikatsmarknaden.
3. Anläggningar måste vara godkända i det enskilda landet innan elcertifikat kan tilldelas innehavaren. Det står varje part fritt att fastställa att anläggningar kan godkännas efter den 31 december 2020.
4. Innehavare av anläggningar som producerar el baserad på förnybara energikällor, som tas i drift efter att den gemensamma elcertifikatsmarknaden startat, ska få rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år, dock inte längre än för år 2035.
5. Innehavare av anläggningar som producerar el baserad på förnybara energikällor, ska få rätt att tilldelas elcertifikat i 15 år, dock inte senare än för år 2035, för den ökade produktionen i samband med upprustning och utvidgning av anläggningarna.
6. Innehavare av anläggningar som ingår i Sveriges elcertifikatsmarknad vid avtalets ikraftträdande ska ha rätt att få tilldelning av elcertifikat i upp till 15 år från det att tilldelningsperioden startade i enlighet med de regler som gäller vid detta avtals ikraftträdande. Anläggningar som ingår i Norges övergångsordning, ska ha rätt att få tilldelning av elcertifikat i upp till 15 år från det att tilldelningsperioden startade.
7. Tilldelning av elcertifikat ska inte ske för anläggningar förutom de som nämns i punkterna 4 till 6. Regler om godkännande av anläggningar för tilldelning av elcertifikat, som är i kraft hos en part vid ikraftträdandet av detta avtal, eller antas i anslutning till detta avtals ikraftträdande, kan fortfarande fortsätta gälla men ska tillämpas restriktivt.
8. Efter ikraftträdandet av detta avtal ska varje part endast kunna anta nya eller ändrade kriterier på områdena som nämns i punkterna 5 och 7 efter att ha informerat kontaktpunkten som nämns i artikel 10 om förslaget. Efter att ha mottagit information kan den andra parten inom tre månader anmäla att frågan ska diskuteras i rådet i syfte att uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning för båda parterna. Vid sådana tillfällen ska ändringen inte sättas i kraft förrän diskussion är genomförd och parterna har funnit en acceptabel lösning.
9. Om en part anser att tillämpningen av reglerna som nämns i punkterna 5 och 7 utvecklar sig på ett icke önskvärt sätt, ska frågan diskuteras i kommittén enligt artikel 12.

Artikel 5 **Tilläggsstöd**

1. Grundprincipen ska vara att elcertifikat ska utgöra tillräckligt stöd för att driva fram investeringar i anläggningar för förnybar elproduktion. Anläggningar bör därför inte få stöd utöver elcertifikat. Stöd från EU-institutioner ska emellertid kunna kombineras med elcertifikat.
2. Befintliga ordningar för investerings- eller driftstöd för elproduktion i anläggningar som tilldelas elcertifikat och som är i kraft hos en part vid ikraftträdandet av detta avtal, ska fortsätta att kunna gälla. Parterna ska inom sex månader från ikraftträdandet av detta avtal

informera kontaktpunkten hos den andra parten om vilka stödordningar som kommer att fortsätta och som har anmälts enligt EES-avtalets eller EU-rättens regler om statsstöd.

3. Eventuella framtida investerings- eller driftsstöd för elproduktion i anläggningar som tilldelas elcertifikat ska kunna beslutas av varje part efter samråd. Vid samråd ska bland annat konsekvensen av stödet diskuteras med sikte på att uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning mellan parterna. Önskar parterna på egen hand att stödja en viss teknik, bör denna teknik inte även omfattas av elcertifikatssystemet.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska dock inte tillämpas på befintliga eller eventuella framtida investerings- eller driftsstöd som parterna ger inom skattesystemet. Om en part begär att få information om ett sådant stöd inom skattesystemet ska den andra parten tillhandahålla den informationen. En part bör ta behörig hänsyn till den andra partens intressen och bör, såvitt avser eventuella framtida investerings- eller driftsstöd, inte frångå utgångspunkten i punkt 1 på ett sätt som väsentligt ändrar konkurrensvillkoren för elcertifikatsberättigad produktion i de två länderna.

Artikel 6

Kvotplikt och fastställande av kvoter

1. Varje part bestämmer själva vilka som är kvotpliktiga och vilken elförbrukning som ska ingå vid fastställelsen av kvoterna. Kvoterna för de enskilda åren ska fastställas med utgångspunkt i en linjär upptrappning fram till 2020.
2. Uppfyllelse av kvotplikt sker i huvudsak vid annullering av elcertifikat den 1 april varje år. Ett utfärdat elcertifikat är giltigt fram tills dess att det annulleras. Om det saknas elcertifikat vid annullering ska parterna ålägga den kvotpliktiga en avgift. Varje part ska eftersträva att fastställa en avgift som baseras på en struktur som är densamma i båda länderna.
3. Varje part ska lagfästa kvotplikt och kvoter för att uppnå målet och förpliktelsen enligt artikel 2. Justeringar och ändringar i en parts lagstiftning om kvotplikt och kvoter ska företrädesvis göras i samband med kontrollstationer. Varje part ska fastställa kvoter med sikte på att nå målet och förpliktelsen i artikel 2, och har rätt och skyldighet att göra nödvändiga justeringar i kvoterna fram till 2035 för att uppnå detta, efter samråd med den andra parten.

Artikel 7

Registerföring och tillsyn

1. Varje part ska upprätta ett system för utfärdande, överföring och annullering av elcertifikat. Parterna ska samordna information som registreras på elcertifikaten.
2. Varje part ska utse en registeransvarig som för ett elektroniskt register över elcertifikat. Registren ska vara utformade så att elcertifikaten kan utfärdas, överföras och annulleras på lika villkor hos båda parterna.

3. Varje part ska ställa krav på korrekta mätvärden som grund för tilldelning av elcertifikat.
4. Varje part ska utse myndigheter som godkänner anläggningar och utövar tillsyn av utfärdande av elcertifikat, kvotpliktiga aktörer och följer utvecklingen på marknaden.
5. Parterna ska i det fall en registeransvarig inte själv är en offentlig myndighet utse en myndighet som utövar tillsyn av verksamheten hos den registeransvarige.
6. Offentliggörande av information till den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska samordnas av parterna.
7. Parternas energimyndigheter ska i en gemensam rapport minst en gång om året sammanställa statistik och analysunderlag om utvecklingen på den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Rapporten ska presenteras för det råd som nämns i artikel 11.

Artikel 8 **Kontrollstationer**

1. Rådet enligt artikel 11 fastställer tidpunkter för kontrollstationer. Den första kontrollstationen ska äga rum senast före utgången av 2015. Om inte rådet fastställer något annat ska kontrollstationerna därefter äga rum vart fjärde år.
2. Parternas beslut om förhållanden som berör väsentliga ramvillkor för elcertifikatsmarknaden ska företrädesvis ske vid kontrollstationer.

Artikel 9 **Informationsutbyte och kommunikation till elcertifikatsmarknaden**

1. Parterna ska underrätta rådet vid ändringar av generella ramvillkor som väsentligt kan påverka konkurrensförhållandena på den gemensamma elcertifikatsmarknaden. Detta gäller särskilt:
 - a) ändringar i koncessionspolitiken för anläggningar som producerar förnybar elektrisk energi,
 - b) principerna för fördelning av kostnaderna mellan producent och nätägare för att ansluta ett kraftverk till nätet,
 - c) lagändringar som kan påverka elcertifikatsmarknaden.
2. I övrigt ska parterna säkra utbyte av relevant information om elcertifikatssamarbetet.
3. Parterna ska etablera en gemensam kommunikationsstrategi för åtgärder som är av betydelse för aktörerna på marknaden, för att skapa transparens på marknaden och likabehandling vid offentliggörande av marknadsrelevant information.
4. Parterna ska säkra att marknadspåverkande information offentliggörs som fastställs i punkt 3.

DEL III: INSTITUTIONER

Artikel 10 Kontaktpunkt

Kontaktpunkt i enlighet med artikel 4.8, artikel 5.2 och artikel 13.2 ska vara det fackdepartement som är ansvarigt för elcertifikat hos respektive part.

Artikel 11 Råd

1. Parterna ska inrätta ett råd för att säkra att det gemensamma elcertifikatssystemet fungerar och utvecklas i enlighet med detta avtal. Rådet ska bestå av representanter på departementsnivå. Varje part ska ha minst en representant i rådet. Varje part har en röst i rådet och rådet fattar beslut med enighet.
2. Rådet ska bland annat underlätta för planering och genomförande av kontrollstationer, löpande uppföljning av utvecklingen på elcertifikatsmarknaden, analysera eventuella behov av vidareutveckling av regelverket för det gemensamma elcertifikatssystemet, utbyta information och utarbeta en gemensam kommunikationsstrategi i enlighet med artikel 9 och möjliggöra att frågor diskuteras utan att tvistlösningsmekanismen som nämns i artikel 16 används.
3. Rådet ska sammanträda minst en gång om året, om inte rådet fastställer något annat. Om det finns särskilda skäl ska en part kunna kräva att rådet ska sammanträda inom 30 dagar. Rådet ska underställas ytterligare bestämmelser som de två parterna från tid till annan ska vara eniga om. Parterna kan i rådet ta upp varje enskild fråga som har att göra med avtalets genomförande och tillämpning.

Artikel 12 Kommitté

1. Parterna ska inrätta en kommitté med representanter från varje lands myndigheter som är utsedda i enlighet med detta avtal. I kommittén ska parternas energimyndigheter informera varandra och diskutera utformningen och tillämpningen av regelverk i enlighet med artikel 4.9.
2. Rådet fastställer kommitténs arbetsordning.
3. Representanterna i kommittén ska tillhandahålla det underlag som är nödvändigt för att kommittén ska kunna utföra sina uppgifter.
4. Oenighet i kommittén ska hänskjutas till rådet.
5. Varje part ska säkras full insyn och tillgång till dokument hos kommittén.

DEL IV: SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 13

Förhållande till tredje part

1. Förfrågningar från tredje land om att delta i elcertifikatsmarknaden ska värderas av parterna gemensamt. Tillträde för tredje land till elcertifikatsmarknaden och fastställande av villkoren för detta kräver enighet mellan parterna.
2. Om en av parterna önskar att i elektricitetssektorn använda sig av möjligheterna enligt förnybartdirektivets artikel 7 eller 9 om gemensamma projekt med andra stater ska parten informera kontaktpunkten hos den andra parten enligt artikel 10 om planerna. Sådana gemensamma projekt kan äga rum om den andra parten inte inom 3 månader efter att information har mottagits anmäler att diskussion ska ske i rådet, med sikte på att nå en ömsesidigt acceptabel lösning för parterna. I sådana fall ska planerna inte genomföras förrän diskussion är genomförd och parterna har funnit en acceptabel lösning.

Artikel 14

Anmälan enligt förnybartdirektivet

1. Parterna ska utarbeta en gemensam anmälan om elcertifikatsmarknaden i enlighet med förnybartdirektivet.
2. Rapporteringen i enlighet med förnybartdirektivet ska baseras på att elproduktionen från de anläggningar som ingår i den gemensamma elcertifikatsmarknaden ska fördelas så att vardera parten erhåller 50 procent. Vid rapportering av måluppfyllelse enligt förnybartdirektivet ska uppgifter om utfärdade elcertifikat i respektive stater för anläggningar som tagits i drift efter detta avtals ikraftträdande användas, med avdrag för den torvbaserade produktionen av elektrisk energi.
3. Om det tillkommer ny torvbaserad produktion av elektrisk energi, eller om innehavare av anläggningar som inte nämns i artikel 4.4 och 4.5 får tilldelning av elcertifikat, kommer avdrag av denna att ske i värdlandets resultat vid rapportering till EU-kommissionen eller EFTA:s övervakningsorgan. Elcertifikatsberättigad produktion från sådana anläggningar kan därför utgöra maximalt 13,2 TWh för det enskilda landet.

Artikel 15

Upphörande och ändringar

1. Detta avtal upphör att gälla den 1 april 2036.
2. Varje part kan skriftligen anmäla till den andra parten om sin avsikt att säga upp avtalet före den 1 april 2036. En sådan anmälan ska innehålla en redogörelse för intentionen att säga upp avtalet samt följas av förhandling mellan parterna om reglering av de mellan parterna utestående förpliktelseerna, i syfte att nå en ömsesidigt acceptabel lösning för parterna inom kortast möjliga tid. Detta avtal upphör inte att gälla förrän parterna har nått en sådan överenskommelse.

3. Varje ändring av detta avtal, inklusive ändringar enligt artikel 2.3, artikel 13.1 och artikel 15.2 ska godkännas av varje part och träder i kraft vid den tidpunkt när de båda parterna har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda.

Artikel 16 **Twistlösning**

1. Uppstår tvist om tolkning eller tillämpning av detta avtal, ska parterna genom förhandling söka att lösa tvisten. Om tvisten inte kan lösas genom förhandlingar, ska den i första hand avgöras av en skiljenämnd om den andra parten kräver det.
2. Skiljenämnden ska bestå av tre skiljemän, om inte parterna är eniga om fler. Varje stat utser en skiljeman. Den eller de återstående skiljemännen utses av parterna gemensamt, och ska inte vara norsk eller svensk medborgare eller bosatt i Norge eller Sverige. Parterna ska gemensamt utse skiljenämndens ordförande. Vid olika uppfattningar i skiljenämnden, gäller den uppfattning som majoriteten av skiljemännen enas om. Varje stat täcker hälften av kostnaderna för skiljenämnden. I övrigt svarar respektive stat för sina kostnader i skiljenämnds-förfarandet. Om parterna inte blir eniga om utnämning av skiljemännen kan en part kräva att dessa utses av presidenten för den permanenta skiljedomstolen i Haag.
3. Om en av parterna i stället kräver att tvisten ska avgöras i enlighet med reglerna för den permanenta skiljedomstolen för tvister mellan två stater av den 20 oktober 1992, ska detta ske.

Artikel 17 **Ikraftträdande m.m.**

1. Detta avtal träder i kraft den 1 januari 2012 om båda parterna senast den 31 december 2011 har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda och om EES-kommitténs beslut om att införliva förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft.
2. Om detta avtal inte träder i kraft den 1 januari 2012, ska det träda i kraft den första dagen i den andra månaden efter det att de båda parterna har anmält till varandra genom notväxling att deras inhemska konstitutionella krav är uppfyllda, och om EES-kommitténs beslut om införlivande av förnybartdirektivet i EES-avtalet har trätt i kraft senast den 1 juni 2012.
3. Om detta avtal träder i kraft efter den 1 januari 2012, ska tilldelade elcertifikat fram till ikraftträdandet ingå i enlighet med den norska övergångsordningen för godkännande av elcertifikatsberättigade anläggningar och den befintliga elcertifikatsmarknaden i Sverige. Elcertifikatsberättigad produktion i anläggningar som godkänns efter den 1 januari 2012 och fram till ikraftträdandet, kommer att dras av i förhållande till varje parts mål och förpliktelse enligt artikel 2.1 och 2.

4. Detta avtal ska gälla för det geografiska område som EES-avtalet tillämpas på hos varje part.

Till bekräftelse härav har undertecknande, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

Utfärdat i Stockholm den 29 juni 2011 i två exemplar, på svenska och på norska, vilka båda texter är lika giltiga.

För Konungariket Sveriges regering

För Konungariket Norges regering

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 juni 2011.

Närvarande: statsrådet Björklund, ordförande, och statsråden Bildt, Ask, Erlandsson, Carlgren, Carlsson, Sabuni, Billström, Tolgfors, Ohlsson, Norman, Kristersson, Hatt.

Föredragande: statsrådet Hatt.

Regeringen beslutar proposition 2010/11:155 En ny lag om elcertifikat – enklare regler och en gemensam elcertifikatsmarknad.